

Lunds Universitet

Socialhögskolan

Socialt arbete med inriktning mot kulturmöten och integration, 20 p, SOL 066

Höstterminen 2002

LUSTGÅRDENS DÖTTRAR
- EN MINDRE STUDIE AV DEN KVINNLIGA SEXUALITETEN

Författare: Therése Bergdahl och Kristina Selin

Handledare: Lars B. Ohlsson

ABSTRACT

The problem we have chosen to investigate is if women of today are inhibited by old ideas of morality concerning the female sexuality and if this affects their sexual identity.

We have discussed our questions at issue in the four main headlines: “Influence of upbringing”, “ Sexual approach”, ‘Sexual content” and ‘Ideas of morality in former and present time”.

We used a qualitative method in order to illuminate the problem. We chose to interview eight women in the ages between 25 and 40, since we believe women of this age have come to terms with their own sexuality.

Our main conclusion is that the old ideas of morality concerning the female sexuality subconsciously affect women of today. We can however not comment on the degree of influence based on our essay. We also found that parallels can be drawn between sexual openness during the upbringing and degree of inhibition as a woman.

<u>FÖRORD</u>	6
<u>INLEDNING</u>	7
<u>PROBLEMFÖRMULERING</u>	7
<u>SYFTE</u>	8
<u>FRÅGESTÄLLNINGAR</u>	8
<u>METOD</u>	9
<u>METOD I UNDERSÖKNINGEN</u>	9
<u>URVAL</u>	9
<u>GENOMFÖRANDE</u>	10
<u>RELIABILITET OCH VALIDITET</u>	10
<u>Reliabilitet</u>	10
<u>Validitet</u>	11
<u>Undersökningens sammanlagda trovärdighet</u>	11
<u>ETISKA ÖVERVÄGANDEN</u>	12
<u>TEORI</u>	13
<u>Fina flickor och ärbara kvinnor – en historisk tillbakablick</u>	13
<u>Den kvinnliga orgasmen</u>	15
<u>Läkarvetenskapen uttalar sig</u>	16
<u>FRÅN ÄRBAR KVINNA TILL FRIGJORD KVINNA</u>	17
<u>Uppfostran</u>	17
<u>Sexuellt synsätt</u>	18
<u>Sexuell lust</u>	19
<u>Anthony Giddens ”Det rena förhållandet”</u>	20
<u>Feministisk teori</u>	20
<u>EMPIRI</u>	21
<u>INLEDNING</u>	21
<u>PÅVERKAN AV UPPFOSTRAN</u>	21
<u>SEXUELLT SYNSÄTT</u>	24
<u>Otrohet/trohet</u>	24
<u>Initiativtagande</u>	26
<u>Språkbruk</u>	27
<u>Antal partners</u>	28
<u>Homo- och bisexualitet</u>	29
<u>Sexuella hjälpmedel och leksaker</u>	30
<u>SEXUELL LUST</u>	31
<u>Vad är lust för dig och lever du ut din lust?</u>	31
<u>Omgivningens och omständigheternas betydelse</u>	32
<u>Självkänedom kring det egna underlivet</u>	33
<u>Den kvinnliga orgasmen och synen på onani</u>	34
<u>MORALFÖRESTÄLLNINGAR FÖRR OCH NU</u>	36
<u>Vilket kön är det dominerande idag och hur var det förr?</u>	36
<u>Vad är en frigjord kvinna?</u>	39
<u>Vad innebär ”den fina flickan”?</u>	40
<u>ANALYS</u>	42
<u>BLIR MAN PÅVERKAD AV UPPFOSTRAN?</u>	42
<u>SEXUELLT SYNSÄTT</u>	44
<u>Otrohet/trohet och antal partners</u>	44
<u>Initiativtagande</u>	45
<u>Språkbruk</u>	47

<u>Homo- och bisexualitet</u>	48
<u>Sexuella hjälpmedel och leksaker</u>	49
<u>SEXUELL LUST OCH OMGIVNINGENS BETYDELSE</u>	50
<u>Självkännedom kring det egna underlivet</u>	52
<u>Den kvinnliga orgasmen och synen på onani</u>	53
<u>MORALFÖRESTÄLLNINGAR, FINA FLICKOR OCH FRIGJORDA KVINNOR</u>	55
<u>DISKUSSION</u>	57
<u>Referenslista</u>	60
<u>BILAGA 1</u>	61

Intervjuerna sid 64

Uppsatsplan sid 110

FÖRORD

Nu är vi färdiga med vår uppsats och därmed vår socionomutbildning. Resan har varit lång och inte alltid rak, men vi har ändå kommit fram till målet.

Vi har haft olika studieorter (Therese i Örnsköldsvik och Kristina i Umeå) till att börja med, men på något underligt vis hamnade vi båda på Campus Helsingborg. Detta möjliggjorde denna uppsats och det är vi tacksamma för!

Kristina:

Jag vill tacka några personer som varit oombärliga för mig under min studietid:

- Ulf – utan ditt stöd hade jag inte stått här idag av många olika anledningar. TACK för att du finns, är min vän och min kärlek! När jag själv inte trott på mig, har du alltid trott på mig.
- Mina föräldrar, Margit och Larsåke – finns inga ord att beskriva den totala support ni gett mig på alla plan. TACK!
- Min bror, Thomas, och hela hans familj – ni har haft ert hem öppet för mig närhelst jag velat komma dit. (För att inte tala om all akut hjälp med mitt skrälle till bil jag har fått, även om härket är sålt nu...!)

Therese:

Tänk, nu är jag snart färdig med min utbildning! Skulle jag tacka alla Ni som funnits där för mig under min studietid skulle de bli en uppsats till. Därför väljer jag Er med det lilla extra:

- Jonas min sambo, vän och kärlek och mina föräldrar Marita och Sten – TACK för att Ni stått ut med mitt skrivande och pluggande.
- Anna – min äldsta och bästa vän. TACK för allt stöd och våra inspirerande samtal. (Ja, vi har bråkat!)
- Petra med sin ”gosefamilj” – TACK för att du finns där och sprider ständig glädje. Du är den syster jag aldrig fick.
- Gibson- min underbara hund. TACK för dina blöta pussar!

Och sist men inte minst...

TACK till våra respondenter, utan Er öppenhet hade vår uppsats varit en omöjlighet! Ni släppte in oss i Era liv och delade med Er av det mest intima i Era liv.

TACK Lars för din handledning, vilken har lett oss rätt i uppsatsens snårskog.

Helsingborg 2002-12-20

Therese Bergdahl och Kristina Selin

INLEDNING

PROBLEMFORMULERING

Den kvinnliga sexualiteten har blivit förklarad i teorier och beskriven som ”det andra könet”. Hon har blivit förklarad som liten och därmed mindre vetande, mindre behövande, förlöjligad då hon givit uttryck för sig i politik och vetenskap. Med detta som bakgrund framställs kvinnan av idag bland annat i media som frigjord från gamla moralföreställningar om den kvinnliga sexualiteten. Idag skall kvinnan inte vara den sexuellt passiva i en relation och framställs som jämlik männen med en ”egen” sexualitet, eller... Vi anses jämlika när det gäller till exempel att ta sexuella initiativ, uttrycka önsknings och skaffa oss antal partners. Är det så här i verkligheten? Vår nyfikenhet drev oss till att undersöka detta närmare.

I jämn takt med tankarna om den frigjorda kvinnliga sexualiteten utsätts dock kvinnor idag för allt grövre våld, både i hemmet och ute på gatan. Inte sällan drabbar detta kvinnans sexuella sfär. Detta bidrar till det paradoxala, nämligen att kvinnor på samma gång både måste vara frigjorda rent sexuellt och samtidigt skydda sig. Vad blir resultatet av detta? Vår hypotes är att det finns en lojalitetskonflikt mellan å ena sidan ”den fina flickan” och andra sidan ”den frigjorda kvinnan”, d.v.s hur en kvinna bör vara och hur en kvinna vill vara.

Kvinnor framställs även i pornografiska filmer som objekt man kan behandla utan någon djupare tanke på att de är människor med tankar, känslor och med en gräns för hur mycket smärta de tål. Vilken bild får då våra män av hur en kvinna fungerar? Detta är dock ett helt annat uppsatsämne som manar till vidare studier.

Denna uppsats är inte menad att vara en jämförelse mellan det kvinnliga och det manliga, även om en jämförelse är oundviklig ibland. Denna uppsats är helt tillägnad kvinnan, lustgårdens döttrar, men den är menad att läsas av både män och kvinnor.

- Känner sig unga kvinnor i åldrarna 25-40 år sexuellt frigjorda idag, eller känner de sig hämmade av gamla moralföreställningar kring den kvinnliga sexualiteten?

SYFTE

Syftet med denna undersökning är att se hur kvinnor i åldrarna 25 – 40 år ser på sin egen sexualitet. Intentionen är att belysa huruvida gamla moralföreställningar fortfarande existerar kring kvinnlig sexualitet och i så fall hur detta påverkar kvinnors bildande av en egen sexualitet. Intressant är att se om kvinnorna i undersökningen tycker sig påverkas av den lojalitetskonflikt det innebär att slitas mellan olika uppfattningar samt vilken roll deras uppfostran spelat i bildandet av deras sexuella identitet.

FRÅGESTÄLLNINGAR

- Vad innebär en frigjord kvinna respektive en ”fin flicka”?
- Vilket kön upplever dagens kvinnor är dominerande i samhället och hur tror de att det var förr?
- Hur upplever dagens unga kvinnor att deras uppfostran har påverkat dem i skapandet av den sexuella identiteten?
- Vilken syn har dagens unga kvinnor (i åldrarna 25-40 år) på otrohet/trohet och antal partners?
- Vilken syn har dagens unga kvinnor på homo- respektive bisexualitet?
- Hur ser dagens unga kvinnor på initiativtagande och omgivningens betydelse för lusten?
- Vilka föreställningar om onani och orgasm har dagens unga kvinnor?
- Hur stor självkänedom har dagens unga kvinnor om sitt eget underliv?

METOD

METOD I UNDERSÖKNINGEN

Vi har valt att göra en kvalitativ undersökning där vi gjort intervjuer med åtta kvinnor vilka befinner sig inom vår utvalda åldersgrupp, 25 – 40 år. Vår avsikt med denna undersökning var inte att undersöka hur många kvinnor som känner sig hämmade av gamla moralföreställningar kring den kvinnliga sexualiteten, utan vi ville undersöka varför och om kvinnorna känner så. Vi ville även undersöka vad dagens kvinnor ser som normalt och accepterat inom det sexuella. För att på ett penetrerande och analyserande sätt undersöka dessa frågor har vi beslutat oss för att använda denna typ av kvalitativ metod enligt Jarl Backman (1998).

URVAL

Vårt syfte med att enbart använda kvinnor i vår undersökning baseras på att kvinnans sexualitet har undertryckts mer än mannens genom tiderna. Kvinnorna tvingades förr leva efter mycket strikta sexuella regler, därför ville vi undersöka hur dagens kvinnor uppfattar moralklimatet. Vi valde åldersgruppen 25-40 år med anledning av att vi tror att kvinnor i denna åldersgrupp har kommit till en starkare insikt om sin egen sexualitet än kvinnor exempelvis i åldrarna 15-20. Vår upplevelse är att det inte är förrän i åldern 25-40 år som kvinnan som individ är säker på var hon står sexuellt och vågar uttrycka sina önskingar. En kvinna i denna ålderskategori tror vi även har skaffat sig en uppfattning om hur det samhälle vi lever i idag ser ut och vi tror att hon med stöd av sin egen livserfarenhet har dragit sina egna slutsatser kring detta.

Vi har även avsiktligt valt att intervjua kvinnor som har växt upp i den svenska kulturen. En av våra respondenter har utländska föräldrar, men har vuxit upp i Sverige, haft svenska vänner och ser sig själv som helt försvenskad. Vår tanke med att göra denna kulturella avgränsning är att vår undersökning annars mycket lätt skulle ha kunnat bli för stor och svår att överblicka.

Vårt faktiska urvalssätt för att få tag på respondenter har varit att fråga våra vänner och bekanta om de eller deras bekanta vill medverka i undersökningen.

GENOMFÖRANDE

Vi sammanställde en övergripande intervjuguide med ett tjugotal frågor, vilka vi utgick ifrån vid varje intervju. Beroende på hur intervjun förlöpte såg vi ibland ett behov av att ställa kompletterande frågor till våra respondenter och dessa frågor framgår i helhetsutskriften av de enskilda intervjuerna.

Vi använde oss av två olika dokumentationsmetoder; bandupptagning samt manuella anteckningar. Eftersom användandet av bandspelare ofta uppfattas som mer utelämnande, fick respondenterna i de aktuella intervjuerna en möjlighet att välja metod. Vi använde oss dock huvudsakligen av manuella anteckningar.

Varje respondent har erbjudits en möjlighet att läsa igenom en utskrift av den färdiga intervjun, detta erbjudande har antagits av ca hälften av våra respondenter.

RELIABILITET OCH VALIDITET

Syftet med vår undersökning har varit att undersöka om kvinnor idag känner sig hämmade av moralföreställningar om hur ”fina flickor” ska vara. Vi ville undersöka hur kvinnorna uppfattar dagens samhälle, då främst kring frågor som vilket kön de anser vara dominerande, om de, i jämförelse med hur det var förr, anser sig vara frigjorda kvinnor, samt huruvida de känner sig hämmade av något och i så fall vad.

Vår undersökning har främst inriktat sig på att undersöka ovanstående aspekter ur ett sexuellt perspektiv. För att kunna belysa detta har vi ställt frågor av mycket personlig sexuell art, för att kunna påvisa hur just den intervjuade personen uppfattar sin egen sexualitet och dess koppling till dagens samhälle.

Reliabilitet

Genom att vi försäkrat våra respondenter om total anonymitet och kodning av personliga uppgifter är vi av uppfattningen att de kunnat känna förtroende för oss och vår undersökning. Detta förtroende har bäddat för en uppriktighet ifrån respondenternas sida vilket enligt vår uppfattning har resulterat i öppenhjärtiga intervjuer.

De respondenter som valt att medverka i undersökningen har alla uttryckt en klar vilja att på ett sanningsenligt sätt utelämnat sina privatliv och innersta tankar kring våra ställda frågor.

Det faktum att respondenterna fått tillgång till intervjuguiden i förväg har möjliggjort för dem att på förhand ta ställning till om de vill medverka i undersökningen eller inte. Ytterligare en faktor som vi tror har varit avgörande för deltagande av våra respondenter är att de själva har fått välja plats för genomförandet av intervjun. Detta har med sannolikhet ingivit dem en känsla av trygghet.

Vi har haft ett flertal kvinnor som avböjt att medverka med hänvisning till att de funnit frågorna för personliga, därför är vi av uppfattningen att de åtta kvinnor som faktiskt valt att medverka, har gjort detta helt av egen fri vilja och med inställningen att vara helt sanningsenliga.

Vår undersökning är gjord i en liten skala, men trots detta är vi av uppfattningen att våra undersökningsresultat går att upprepa med liknande resultat. Vår grund för detta antagande är att vi är av uppfattningen att våra respondenter har svarat öppenjärtigt och att de är representativa för det samhälle vi lever i idag.

Validitet

Under genomförandet av våra intervjuer har vi fått en känsla av sanningsenlighet från våra respondenter. Ingen av dem har givit några svar på de ställda frågorna som har föranlett oss att misstro dem. Om någon av våra respondenter exempelvis skulle ha besvarat någon fråga genom att ge ett mycket revolutionerande svar som strider mot dagens "normala" norm, så skulle vi ha kunnat ha anledning att misstro giltigheten i dennes svar. Vi har dock funnit att de svar vi fått i stort överensstämmer med vad vi förväntade oss.

Vi är av uppfattningen att de frågor vi ställt till våra respondenter på ett tydligt sätt har täckt in det område vi önskade undersöka. Avsikten med vårt urval av intervjufrågor var att försöka belysa ämnet från många olika håll, detta för att kunna bringa fokus på och besvara våra frågeställningar.

Undersökningens sammanlagda trovärdighet

Med vårt resonemang kring reliabilitet och validitet är vi av uppfattningen att vår undersökning är att ses som trovärdig. Vi har haft respondenter som har besvarat våra frågor på ett sätt som vi uppfattat som uppriktigt och sanningsenligt. Den totala anonymitet vi givit våra respondenter har givit dem förtroende för oss och det har medfört mycket öppenhjärtiga intervjuer. Respondenterna har blivit informerade om syftet med vår undersökning och har även fått syftet med våra valda intervjufrågor förklarade för sig. Vissa frågor kan vid första anblicken ses som irrelevanta och som mer eller mindre integritetskränkande, men då vi

förklarat för våra respondenter varför vi valt dessa frågor har vi möts av förståelse och öppenhet.

Kombinationen av respondenternas öppenhet och vårt förklarande av undersökningens syfte upplever vi har ingett förtroende till respondenterna och därmed även trovärdighet till vår undersökning.

ETISKA ÖVERVÄGANDEN

Vår undersökning berör ett för många mycket känsligt område; den personliga sexualiteten, och detta medför att vi har fått göra flera etiska överväganden.

För att skydda våra respondenter har vi ändrat deras namn och bostadsorter för att deras person inte skall utelämnas.

Åldrar anger vi enbart i termer som att respondenterna är i 25-, 30-, 35- och 40-års ålder.

Vi tar inte upp specifika yrken som respondenterna har eller har haft och i de fall där våra respondenter har barn har vi varit noga med att avidentifiera barnet/barnen. Ett mycket starkt etiskt övervägande har varit att inga respondenters barn skall kunna läsa undersökningen och förstå att det handlar om hans eller hennes mor.

Våra respondenter har alla fått en möjlighet att läsa igenom vår intervjuguide innan intervjun har ägt rum, detta för att de ska få en insikt i att intervjun kommer att handla om mycket personliga frågor. Det medföljande missivet till intervjuguiden klargjorde att respondentens totala samtycke var en förutsättning för att intervjumaterialet skulle komma att användas i vår undersökning.

Våra respondenter har samtliga fått information att det grundläggande och icke-avkodade intervjumaterialet, såsom bandinspelningar och manuella anteckningar, kommer att raderas alternativt förstöras, vilket så även har skett. Vi gjorde övervägandet att våra respondenter skulle kunna känna sig utelämnade om någon utomstående skulle kunna komma åt det grundläggande materialet. Vår avsikt har varit att alla våra respondenter ska vara totalt anonyma, oavsett om de personligen sagt att det inte gör dem något om intervjumaterialet kan kopplas till dem.

De slutliga kodade utskriften av intervjuerna kommer enbart att användas i vår undersökning, vilket även det har framgått i vårt missiv till intervjuguiden.

TEORI

Den kvinnliga sexualiteten har, vilket vi nämnde i inledningen, blivit både ifrågasatt och omdebatterad. Detta bidrog till en mytbildning kring ämnet. Vilka var då de gamla moralföreställningarna och hur löd dom? För att ge läsaren en inblick i dessa frågor inleder vi detta avsnitt med en återgivning av vad som är fakta. Detta redovisas nedan i stycket kallat ”Fina flickor och ärbara kvinnor – en historisk tillbakablick”. I ”Läkarvetenskapen uttalar sig” återger vi hur denna profession såg på den kvinnliga sexualiteten. Vi har valt att spegla och beskriva de gamla moralföreställningarna för att den som läser denna uppsats skall kunna få en bild av vad det handlar om. Vi kommer därefter att ge en bild av den senmoderna synen på kvinnlig sexualitet. Vi inleder med ett stycke om uppfostrans betydelse för skapandet av en sexuell identitet. Vi fortsätter sedan med att ta upp vissa ”ingredienser” i sexualiteten, till exempel otrohet/trohet, antal partners och initiativtagande. Detta redovisar vi i stycket med titeln ”Sexuellt synsätt”. Nästa stycke innehåller bland annat vilken roll omgivningen spelar för att få harmoni och intimitet och därigenom lust. Här ger vi en kort redogörelse av några centrala drag ur Anthony Giddens teori om ”det rena förhållandet”. Avslutningsvis redovisar vi en feministisk teori kring den kvinnliga sexualiteten författad av Germaine Greer.

Fina flickor och ärbara kvinnor – en historisk tillbakablick

Michael Foucault (1980) har under nittonhundratalet bedrivit en omfattande forskning kring sexualitetens historia, vilken beskrev sexualitetens historia i tre band. Foucault beskriver de ideologiska faktorerna som haft till följd att vi, från att ha upplevt sexualiteten som synd, nu plågas av skuld känslor över att inte vara tillräckligt frigjorda. Han skriver att samhällets motiv, att under den viktorianska borgerlighetens eviga mörker tämja den sexuella driften, i första hand har varit ekonomiskt. Eftersom det fanns begränsningar i tillgången på livsmedel var det nödvändigt att hålla antalet medlemmar nere. Alla som var arbetsdugliga var även tvungna att arbeta hårt och det var därför viktigt att leda över deras energi från den sexuella aktiviteten till arbete.

Gunilla Lundmark och Elisabeth Sandler (1998) menar att under forntiden, då jorden ännu inte var överbefolkad, vara sexualiteten förmodligen ganska fri. Man hade sannolikt inte heller kommit underfund med hur barn avlades. Barn var kvinnans problem och jakt och fiske mannens. Faderskapet tror man var svårt att fastställa eftersom man levde i flockar och inte i familjer.

Den kvinnliga sexualiteten har inte alltid varit undertryckt. Irene Kassorla (1989) skriver att det finns legender om den kvinnliga sexualiteten som kan spåras tillbaka till den yngre stenåldern och som ger en bild av att det var kvinnorna och inte männen som betraktades som sexuellt mer aktiva. Dessa berättelser menar på att kvinnorna var i hög grad orgastiska och utan måtta hängav sig åt orgier.

Vad bidrog då till denna förändring av synen på den kvinnliga sexualiteten?

Lundmark och Sandler (1998) skriver att i och med att människan började få och odla mark blev det ändamålsenligt med familjebildning. I och med fast egendom blev arvsfrågor viktiga och mannen blev då tvungen att kunna fastställa eventuellt faderskap. Sexualiteten begränsades då till fasta förbindelser och detta ledde till att kvinnans sexuella förehavanden kontrollerades. I och med detta grundades myter och moralföreställningar om att kvinnor inte hade någon egen sexualitet. Kvinnan hade heller ingen egen lust eller egna behov. De kvinnor som satte sig upp mot kyrkan blev fördömda, både av samhället och av kyrkan. I de fall då kvinnan fick barn utom äktenskapet straffades hon genom att förkastas och sättas i skampåle. Barnen i sin tur blev "oäktingar". I takt med dessa tankar grundades föreställningar om att mannen hade starka drifter som inte gick att hejda och de fick därmed ett naturligare utlopp för sin sexualitet. Dessa tankar präglade familjelivet ända från medeltiden fram till långt in på nittonhundratalet. Kvinnan skulle inte bara begränsa barnafödandet med äktenskapets ramar som mål utan hon gav även upp sin sexualitet när hon gifte sig. Sexualiteten "ägdes" då av mannen. Hon skulle även underordna sig mannen och hans sexuella drift. De kvinnor som inte följde dessa regler blev "icke ärbara" kvinnor. Bland dessa fann man bland annat gårdens pigor eller horor. Som en motsats till de "icke ärbara" fanns madonnorna. De var kvinnor som inte haft sexuellt umgänge före äktenskapet och som när de väl gift sig fortast möjligt blev mor till mannens barn. Dessa kvinnor skulle ge intryck av att vara passiva och behagfulla och spela en roll som lagom sexuellt attraktiva. Målet med detta skådespel var enbart att bli gifta. Det blev då deras uppgift att sköta hem och barn. De var helt utelämnade till mannen för att bli försörjda och även för att få ett värde som person.

Vilka var då hororna? Eftersom mannens sexualitet var en högst naturlig drift man inte kunde hejda, vare sig före eller efter giftermålet, var han tvungen att vända sig någonstans för att lätta på trycket. Eftersom barnalstring var syftet med sex inom äktenskapet var den ärbara frun inte alltid att tänka på. Han vände sig då till "de dåliga kvinnorna", häxorna eller hororna. Horan har alltid föraktats och betraktats som förförande. Det var hon som väckte sexualiteten hos männen och det var därmed hon som var ansvarig för hans snedsteg. Med detta synsätt som grund menar Lundmark och Sandler (1998) att man kan förstå hur både mäns och

kvinnors begränsade och bortträngda sexualitet under århundraden projicerats på ”de dåliga kvinnorna”.

Den kvinnliga orgasmen

Den kvinnliga orgasmen är ett omtalat fenomen. Thomas Laqueur (1994) skriver att då han studerade gamla barnmorskehandböcker från sextonhundratalet, fann att barnmorskor och läkare trodde att kvinnlig orgasm var en förutsättning för framgångsrik avelse. De gav även diverse förslag på hur en kvinna skulle nå orgasm. ”Utan orgasm”, förkunnade man, ”skulle det täcka könet varken önska äktenskapliga famntag eller finna någon njutning i dem eller bli havande genom dem.” Orgasmen antogs vara en rutinmässig mer eller mindre outhärlig del av befruktningen. ”Utan njutning blir inget dödligt väsen till”, sa man. Denna föreställning levde kvar in på sjuttonhundratalet då man började ”separera” de kvinnliga och manliga könsorganen åt. Den tidigare föreställningen hade varit att kvinnan var en ringa avbild av mannen och att alla kroppsdelar som fanns på en man även fanns hos kvinnan. Till exempel trodde man att penis fanns även hos kvinnan fast att den växt inåt istället samt att livmodern var synonym med pungen. I och med denna separation försvann den kvinnliga njutningen ur medicinska beskrivningar av befruktningen. Även orgasmen, som tidigare varit gemensam, klövs nu itu. Den kvinnliga orgasmen förpassades till de triviala förnimmelsernas värld och sågs som en bonus till fortplantningsakten. När det sedan mot slutet av sjuttonhundratalet blev tänkbart att ”flertalet kvinnor inte i särskilt hög grad besvärades av sexuella känslor” blev orgasmens närvaro eller frånvaro en biologisk vägvisare angående könsskillnader. Denna ”upptäckt” öppnade möjligheter att förklara kvinnor som passiva och passionslösa. Laqueur (1994) menar att då man förklarade att fortplantningen saknade samband med njutningen så skapade man det utrymme i vilket kvinnornas sexuella natur kunde omdefinieras, debatteras, förnekas och förses med förbehåll. Detta skedde förstås, menar han, i all oändlighet.

Kassorla (1989) skriver att kvinnorna antingen gömde sin sexualitet i ett slutet rum eller gav utlopp för den i smyg. Om en kvinna längtade efter samlag eller flerfaldiga orgasmer, vilket ”fina flickor” inte ens skulle tänka på, hittade hon säkert någon man som hon kunde vara tillsammans med bara för en natt. Detta skedde då i smyg. I utomäktenskapliga förbindelser kunde kvinnor tillåta sig att vara sexiga och ha roligt.

Läkarvetenskapen uttalar sig

Under artonhundratalet skrev en berömd läkare, sir William Acton, en serie böcker i sexologi. Han lade där fram sina teorier om den kvinnliga sexualiteten. Han hävdade att ”flertalet kvinnor inte störs i någon högre grad av sexuella känslor av vad slag det vara månne...” De bästa mödrarna, hustrurna och husmödrarna vet inte särskilt mycket, om de alls vet någonting, om sexuell njutning. Kärleken till hemmet, barnen och de husliga plikterna är de enda passioner som de känner till. I allmänhet önskar sig en sedlig kvinna sällan någon sexuell tillfredsställelse för egen del. Hon underkastar sig sin man, men skulle långt hellre vilja befrias från hans närmanden. Acton hävdade till och med att ”det skulle vara elakt förtal” att tillskriva en kvinna sexuella känslor. Han erkände emellertid att kvinnor ur de lägre samhällsklasserna kunde tänkas ha upplevt sådana känslor.

Kvinnornas sexualitet utplånades inte enbart av samhälleliga förbud och felaktiga informationer. Sigmund Freud kom in i bilden under slutet av artonhundratalet för att ge sitt bidrag. Hans teorier om den ”mogna kvinnans” sexualitet fick många kvinnor att känna skuld och otillräcklighet. I sin teori om den ”vaginala överföringen” utgick Freud ifrån att en verkligt mogen kvinna inte kunde uppleva orgasm annat än genom inträngning i slidan. Att ha behov av någonting annat var ett tecken på ofullständig psykosexuell utveckling. Kassorla (1989) menar på att Freud drev resonemanget till sin spets genom att hävda att icke-vaginala källor till erotisk njutning hade ett perverst ursprung och därför var infantila. Kassorla hävdar även att Freud hämmade den kvinnliga sexualiteten ytterligare genom att påstå att mannen blir aggressiv när han blir sexuellt upphetsad och att upphetsade kvinnor borde vara undergivna.

Freud (1995) definierade sexualiteten som en drift hos människan, som söker lustuppfyllelse, och han menade att sexualiteten ytterst står i fortplantningens tjänst. Det borgerliga artonhundratalet var som besatt av det kvinnliga och i synnerhet den kvinnliga sexualiteten. Å ena sidan försökte man förneka den och å andra sidan framställde man kvinnan som en varelse med omätliga begär som utgjorde en fara för den civiliserade mandomen. Det kvinnliga begäret skulle behandlas som om det inte existerade. I stället kom rollen av ”den sjuka” att bli en slags karriärmöjlighet för den borgerliga kvinnan. Kvinnan definierade sig som den sjuka och medicinen gick till mötes med en rad diagnoser ägnade att beteckna och bestämma ”det svaga könet”: neurasteni, neuros, kloros och anorexi. Det vanligaste var dock att ställa diagnosen hysteri. Hysteri var ingen nyuppfunnen sjukdom utan hade funnits sedan antiken då man föreställde sig att hysteriska symptom uppstod då livmodern vandrade i kroppen och störde organens naturliga funktioner. Denna föreställning levde kvar långt in på artonhundratalet.

FRÅN ÄRBAR KVINNA TILL FRIGJORD KVINNA

Vi kommer nedan att försöka belysa hur litteraturen bemöter kvinnans sexuella roll idag. Kvinnan har idag fått större möjlighet att bejaka sin sexualitet på grund av att den ekonomiska jämställdheten har stärkts och preventivmedlen blivit säkrare och mer lätt åtkomliga. Den primära uppgiften för kvinnan är inte längre barnalstring. Detta har dock lett till att kvinnan fokuserar på nya problem i sina förhållanden. Att kvinnor idag ifrågasätter kvalitén på sina förhållanden, då även på det sexuella planet, är vanligt, menar Lundmark och Sandler (1998).

Uppfostran

Ursula Scheu (1978) skriver i sin bok "Vi föds inte till flickor – vi görs till det" att de psykiska och fysiologiska skillnaderna mellan könen som finns idag helt och hållet, med undantag för biologiska skillnader, är ett resultat av de rådande förhållandena och den könsspecifika arbetsfördelningen i samhället. Detta reproduceras även i socialiseringsprocessen. Kvinnorna blir sociala konstruktioner. Från vårt första steg fostras vi in i en könsroll som kallas manlig eller kvinnlig. Vi tillskrivs även könsspecifika egenskaper. De specifika roller som tillskrivs den lilla flickan blir till exempel moderlighet, sensibilitet, socialt intresse och passivitet. Det börjar med amning och fortsätter med leksaker och med valet av barnprogram i TV. Allt går ut på att utveckla den lilla skillnaden. Resultatet blir att kvinnor och män går olika, talar olika, känner olika och väljer olika yrken. Detta är alltså inte orsaken till, utan en följd av, könsspecifik uppfostran och könsspecifika levnadsbetingelser.

Anja Meulenbelt (1982) skriver att vi uppfostras med en så bestämd bild av vad sexualitet är att det nästan verkar konstigt att prata om det. Sexualitet är något som sker mellan man och kvinna och sexuella behov likställs med behovet av sömn och att äta. Sexualitet är dock inte något naturligt utan något inlärt och hur vi uppfattar sex är något som hänger ihop med resten av vår tillvaro.

De allra flesta människor i vuxen ålder är fyllda med skuldkänslor och hämningar, skriver Kassorla (1989). Dessa inpräntades i deras undermedvetna när de var mycket unga. Kassorla beskriver att hon alltid blir häpen då hennes klienter under hypnos regredierar till spädbarnsåldern och då visar prov på sexuella hämningar, detta trots en ålder på fyra eller fem månader. Någoting så subtilt, fortsätter Kassorla (1989), som att ta bort ett barns händer från deras könsorgan eller ett ogillande mummel från en förälder kan tjäna som en bestraffning.

Detta hämmar den sexuella förmågan genom att det fastnar i det undermedvetna och lever kvar under vuxen ålder.

Sexuellt synsätt

Ulrich Beck (2000) skriver att kvinnor idag tycker det är viktigt att även de har en egen sexualitet. Han redovisar att mer än hälften av alla kvinnor idag (61 %) ställer sig bakom kravet att det också för kvinnan är viktigt att skaffa sig sexuella erfarenheter. Beck skriver vidare att åtminstone varannan finner en viss lockelse i att ha flera partners samtidigt. Trots att unga kvinnor idag inte ser äktenskapet och familjen som idealbilden, eftersträvar majoriteten inte ett liv utan bindningar. Beck menar att trots detta eftersträvar de en efterlevd trohet. Oftast som en självklarhet men utan de officiella legitimeringarna eller tvången från den statliga lagen eller kyrkliga moralens sida.

Kvinnor och män har olika språk när det gäller att prata om och beskriva sexualitet. Meulenbelt (1982) beskriver i sin bok "Till oss själva". Att kvinnor inte har så lätt att prata om sex. En bidragande orsak till detta tror hon är att tiden då kvinnorna inte skulle bekymra sig om lustfyllda nöjen inte ligger så långt tillbaka. Kvinnor lindar gärna in sexuellt laddade ord i förskönande höljen medan män har ett mer direkt språk. Detta beror, enligt Meulenbelt, på att det inte finns något sexuellt språkbruk som kvinnor känner sig riktigt hemma med. Hon fortsätter med att mena att så länge kvinnorna inte känner att sexualiteten tillhör dem kommer de inte heller hitta något språk de känner sig hemma med.

Det finns även en viss ambivalens hos kvinnor idag när det gäller initiativtagande. Lundmark och Sandler (1998) menar att kvinnor känner en viss rädsla för att ta initiativ både i sängkammaren och ute i samhället. Det är då lättare att låta mannen ta ansvaret för att förföra och erövra och själv passivt ta emot. Att våga är att ta risker. Att ta initiativ i en relation, menar Lundmark och Sandler, är att ta risken att bli avvisad. Det är ovant för kvinnor att utsätta sig för den risken.

Sexuella avvikelser kan även det vara att spela med risker. Lundmark och Sandler (1998) säger att med avvikelse menas att sexualitetens yttersta mål inte är det heterosexuella samlaget. Det ger ingen kick. För att då kunna nå sexuell tillfredställelse finns ett tvingande behov att tillföra något ytterligare, som ger spänning och utlösning. Det finns dock en klar gräns mellan absolut tvång och att förhöja njutningen med vissa attribut och att då använda föremål och ritualer, som till exempel häftiga underkläder, erotiska filmer och liknande.

Meulenbelt (1982) skriver att vi alla är uppfostrade till att bli heterosexuella. Homosexualitet är inbäddat i många fördomar. Att bli säker på sin sexuella läggning tar tid och det kan dröja långt upp i vuxen ålder innan en homosexuell/bisexuell man eller kvinna vågar ”komma ut”. Meulenbelt skriver även att alla människor av naturen är bisexuella men att vi genom socialiseringsprocessen lär oss att vara heterosexuella.

Sexuell lust

En bidragande orsak till sexuella problem för kvinnor är att vår kropp är nästan okänd för oss, skriver Meulenbelt (1982). Sämst av allt känner vi igen vårt underliv, menar hon, om vi överhuvudtaget känner igen det. Den lilla flickan blir ofta upplyst på fel sätt om sitt underliv. Om hon överhuvudtaget blir upplyst. Det första budskapet blir inte sällan: ”så gör vi barn”. Redan från början läggs tonvikten på fortplantning, inte på nöje. Samtidigt läggs normen för hur fortplantningen skall gå till nämligen i den traditionella missionärsställningen. Andra variationer och tänkbara sätt att njuta på framställs inte sällan som perverst eller onaturligt. Många kvinnor och inte minst unga flickor ser sitt kön som ett sorts hål och inte en komplicerad del av sin kropp med många möjligheter, menar Meulenbelt. Flickor undersöker sällan sitt underliv. Meulenbelt menar att när den lilla flickan försöker titta över sin lilla runda mage för att se stället som ger henne den där härliga känslan måste hon verkligen göra sitt bästa och ändå ser hon inte hälften. Pojken däremot, menar författaren, kan lättare se sin snopp och får därigenom en annan relation till sitt könsorgan. Flickor straffas inte sällan när de visar för stort intresse för sitt könsorgan genom tillrättavisningar. Detta sker även med pojkar men inte i lika stor utsträckning, tror Meulenbelt.

Många kvinnor upptäcker sin förmåga att själv göra en orgasm mer eller mindre av misstag. När det gäller onani väcker detta många skuld känslor hos kvinnan, menar Meulenbelt (1982). Att bara ligga där och göra en orgasm väcker känslor av att man tar ifrån någon annan något och att man kanske därmed sänder ut signaler till sin partner att han är en dålig älskare. De ”naturligt” inlärd tankarna är därför att man skall vara två för att orgasmen skall vara ”giltig”. Men, menar Meulenbelt, nästan varje orgasm, också de man upplever tillsammans med någon annan, är egentligen en orgasm som man gjort själv. En av de viktigaste sakerna som hindrar kvinnan från att ”göra” en orgasm är känslan av att en orgasm är en present man bör få, inte en möjlighet som redan finns i kroppen och som man gör själv.

Anthony Giddens "Det rena förhållandet"

Vi påverkas alla av vår omgivning för att känna tillfredställelse och därmed lust. Anthony Giddens (1999) talar i sin teori om "det rena förhållandet" om vikten av tillit mellan parterna för att nå en tillfredställande intimitet. "Det rena förhållandet" är något man söker sig till enbart på grund av vad detta förhållande kan ge de involverade parterna och inte av socioekonomiska eller kulturella skäl, skriver Giddens. Han betonar även vikten av att verkligen reda ut konflikter och därmed ta dem på allvar. De skall blåsas ut en gång för alla, menar han. Gamla olösta dispyter som får ligga och gro har större chans att förstöra tilliten än nya problem som kan vara lättare att ta itu med, menar han. Det är annars lätt att hamna i vad han kallar ett "konvenansförhållande" där parterna går omkring med en underförstådd överenskommelse om att ha det som det är. Detta kan vara resultatet av rädslan för svårigheter i och med att förhållandet upplöses eller rädslan för att vara ensam. Tillit däremot kräver att parterna öppnar sig för varandra. Det viktiga är att man kan lita på vad den andre säger och gör och vinna dennes förtroende. Beck (2000) menar även att ett väl fungerande förhållande kännetecknas av att båda parterna är självständiga och säkra på sitt eget värde. Det är dock inte så enkelt att individen erkänner den andre och "ger" denne en självidentitet. Självidentitet är något som förhandlas fram genom det dynamiska förhållandet mellan självgranskning och intimitet med den andre. Rekommendationer från Beck för att nå harmoni är att man skall skapa sig en omsorgsfull atmosfär, att man skall se till att ägna sig åt meningsfulla fritidsaktiviteter som bägge gillar och att man skall lära sig att uttrycka vrede på ett konstruktivt sätt.

Feministisk teori

Germaine Greer (1999) skriver att uppfattningen är att eftersom män fortlöpande producerar sperma bygger de ständigt upp ny sexuell spänning som genererar en oändlig följd av påträngande erotiska fantasier, vilka i sin tur blir alltmer ihållande tills någon handling utförs för att jaga dom på flykten. Denna pseudofysiologiska förklaring till att män är så besatta av sina genitalier är helt enkelt en ursäkt för dem att få ägna sig åt sina fantasier, som de förfinar i all oändlighet i sökandet efter en mer effektiv stimuli. Den man som använder internet för att jaga barn tror att barnen är införstådda och villigt deltar i hans fantasi och detsamma gäller den man som förväntar sig att hans vuxna partner skall ställa upp och spela de roller han tilldelar henne i sin fantasi som skolflicka, nunna, hora eller vad det nu kan vara. En partner som ber en kvinna klä ut sig är i sin fulla rätt att göra det. En kvinna som vill betrakta sig som sexuellt sofistikerad skall numera vara beredd att kunna erbjuda en man allt han önskar. Det

finns ingen antydning om att mannen helt enkelt bara onanerar och använder kvinnan ungefär som sexmedhjälpare. Det sägs inte heller något om att kvinnor är skyldiga sig själva att inte låta sig utnyttjas som sexmedhjälpare. När det gäller sex så är såväl jämställdhet som frigörelse mer avlägsna än någonsin. Att onanera är lika lätt för kvinnor som för män men kvinnor är helt enkelt inte lika intresserade av det, menar Greer. De flesta kvinnor behöver fortfarande, eller tror att de behöver, riktig kontakt med verkliga män för att kunna känna en äkta lustfylld spänning med åtföljande utlösning. Så länge kvinnor behöver relationer med verkliga män mer än män behöver relationer med verkliga kvinnor kommer kvinnorna att befinna sig i underläge i den sexuella samvaron.

EMPIRI

INLEDNING

Vi har gjort åtta stycken djupintervjuer med kvinnor i åldrarna 25-40 år och intervjuerna har skett på olika platser, såsom i respondenternas hem, på deras arbetsplatser eller i våra hem. Vi lät respondenterna själva välja var de ville bli intervjuade för att de skulle känna sig trygga och obesvärade. Våra intervjupersoner heter Alice, Cecilia, Eva, Katarina, Pia, Tina, Ulrika och Vera.

Vi kommer att presentera våra intervjuer i en sammanfattad form där vi tar upp deras åsikter och redovisar dem under huvudrubriker vilka behandlar områdena "Påverkan av uppfostran", "Sexuellt synsätt", "Sexuell lust" och "Moralföreställningar förr och nu".

För att lättare kunna överblicka har vi även delat in de olika huvudrubrikerna i mindre underrubriker.

PÅVERKAN AV UPPFOSTRAN

Majoriteten av våra respondenter anser sig inte påverkade av sin uppfostran från hemmet. De har en uppfattning att de mer eller mindre brutit från sin hemuppfostran och att de har valt en egen väg, baserad på deras egna önskningar och nyfikenhet.

Cecilia berättar att under hennes uppväxt så förekom inte öppna kärleksförklaringar eller samtal om sex.

”Enligt den uppfostran jag fick kanske jag skulle ha varit sexuellt hämmad, men jag har brutit med min uppväxt och tagit till mig ett annat beteende.”

Hon fortsätter med att förklara att hon egentligen inte uppfattar att hon har någon egentlig fostrad roll. Cecilia menar att sex inte var skambelagt, utan det var mer så att man helt enkelt inte pratade om det.

”I min familj kunde t.ex. kärleksscener på TV skämtas bort och man på något sätt mer skrattade och sa att det slabbades.”

”Min mor alltid har haft svårt att uttrycka sig verbalt. Men om jag hade konfronterat min mor med ett problem skulle jag ha fått hjälp och stöd”, säger Cecilia.

Vera upplever inte att hennes uppfostran styrt henne in i någon speciell sexuell roll, utan hon menar att media har påverkat henne genom det kvinnoideal som målas upp.

”Jag har alltid varit glad för sex”, säger Vera och menar att hon varit öppen för det hon varit nyfiken på att göra inom det sexuella.

Vera berättar att hon upplever att hon främst bär med sig en sak från sin uppfostran och det är att hon vill att hennes man ska vara en man. Hon förklarar detta med att hon tycker att en man måste vara manlig genom att sätta gränser för henne.

”Nu menar jag inte att han bestämmer över mig, utan jag menar att när jag är på väg att balla ur humörmässigt så säger han åt mig att nu är det nog.”

Eva berättar om en annan typ av uppväxt. Hon berättar att hon hade (och ännu har) en mycket öppen relation till sina föräldrar.

”Mina föräldrar har funnits där och satt upp regler och gränser men de har inte gett mig en uppfostran som jag kan se som en uppfostran in i någon speciell sexuell roll.”

Hon menar att hennes föräldrar vet allt om henne och berättar att hon alltid gått sin egen väg och utforskat det hon tyckt varit intressant, baserat på hennes tankar, fantasier och eget tyckande.

”Dom har bara funnits där och stöttat mig i mina livsval.”

Katarina berättar om sin uppväxt så som att man pratade om sex, men att det mest var i praktiska termer och som svar på direkta frågor som Katarina själv ställde. Dessa frågor kunde exempelvis vara när hon fick sin första mens, hur barn blev till och hur man skyddar sig.

”Det jag upplever har format mig mest i min sexuella roll är nog media i form av böcker och tidningar.”

Hon berättar att hon läste oerhört mycket när hon var yngre, både böcker och tidningar, och att hon upplever att hon lärde sig mycket från det.

”Även min omgivning har påverkat mig.”

Hon berättar att hon växte upp som enda tjej i släkten och att hon hade många killkompisar. Katarina menar att i en omgivning av killar så blev det mer direkt sexprat än det skulle ha blivit i en omgivning av tjejer.

Under intervjun med Pia framkommer att hon upplever sig blivit uppfostrad till att sex är naturligt och att man ska ge och ta i ett förhållande när det gäller sex. Hon säger att hennes uppfostran och uppväxt gjort henne väldigt öppen och hon berättar att hon alltid kunnat fråga sin mor om allt kring sex.

”Till och med mina kompisar pratade med min mamma när det gällde frågor om sex.”

Hon menar även att de partners hon haft har format henne sexuellt.

”Har man en bra partner så blir man bra i sängen rent sexuellt, tror, man vågar mer. Har man en dålig partner blir man väldigt tillbakadragen.”

Ulrika berättar om att hon inte blivit uppfostrad in i någon speciell sexuell roll och att hon aldrig blivit tillsagd att göra si eller så, utan att hon ska vara sig själv och ta för sig. Hon upplever att hennes uppfostran gett henne en väldigt öppen syn på det sexuella och att det inte sattes upp gränser för hur man skulle och inte skulle vara.

”Jag upplever inte heller att det är något annat som nämnvärt format mig i min roll.”

Alice uttrycker att hon upplever sig blivit fostrad in i en speciell sexuell roll som hjälpt till att hämma henne. Det pratades aldrig om sex i familjehemmet och hon såg aldrig sina föräldrar krama eller pussa varandra. Alice tror själv att det faktum att det aldrig pratades om sex har bidragit till att sex sågs som något fult och onaturligt och som därmed hämmat henne. Hon menar även att yttre bilder påverkar en.

”Alla jävla sexbilder i tidningar och TV”, säger hon och menar att de format henne likväl som hon tycker att de partners hon varit med även har påverkat hennes sexuella identitet.

Tina berättar om en liknande uppväxt där hennes föräldrar haft en väldigt kylig inställning till ömhet, värme och sex. Hon berättar att man inte visade kärlek och att nakenhet och sånt var onaturligt. Hon menar att det påverkat henne mycket att hon inte fick någon information.

”Jag fick inte titta på TV-program där dom hånglade och vid ett tillfälle så gömde mina föräldrar böcker jag lånat och de pratade inte med mig om sex och sånt.”

Hon menar att pojkvänner hon har haft har påverkat henne både positivt och negativt, då vissa utnyttjat henne och andra behandlat henne bra.

En annan källa till påverkan tycker Tina är media.

”Man ser bilder på kvinnor som ska vara idealet och så tror man att man måste se ut så för att duga”, säger hon och menar vidare att media målar upp en bild av hur en riktig kvinna ska vara och bete sig och att ribban höjs hela tiden.

”Analsex, oralsex och annat uppmålas som normalt”, säger Tina.

SEXUELLT SYNSÄTT

Under denna rubrik kommer vi att presentera våra olika ämnesområden under underrubriker och dessa kommer bl.a. att handla om frågor som otrohet/trohet, initiativtagande, homo- respektive bisexualitet, m.m.

Otrohet/trohet

Alice menar att det ses som mer accepterat om en man är otrogen än en kvinna.

”Om en man går ut och är otrogen hänvisas det bara till hans naturliga drifter, medan en kvinna ses som slampig och lösaktig.”

Hon poängterar dock att hon inte är av den uppfattningen.

Cecilia menar att samhällets uppfattning kring otrohet är att en kvinna ses som ett svin och lätt på foten, medan en man ”bara” ses som ett svin. Personligen ser Cecilia otrohet som lika allvarligt för både män och kvinnor. På ett personligt plan berättar Cecilia att hon sätter upp lite olika regler för trohet för sig och sin man.

”Jag reagerar om min man pussar en annan kvinna på kinden, men tycker inte det är lika farligt om jag själv gör det”, säger hon och berättar vidare att hon inte accepterar otrohet från sin man, men att hon skulle kunna ha andra regler för sig själv.

Eva tror att fler kvinnor än män är otrogna och att detta beror på att kvinnor ofta är mer osäkra på sig själva och därför går ut och söker bekräftelse genom otrohet. Hon tror även att mycket

otrohet beror på att män och kvinnor inte kan prata med varandra och därför går ut och söker spänning på annat håll. För Eva innebär trohet tillit och hon menar att man har med sig trohetsvärderingarna hemifrån.

”Som jag ser det så kan man vara otrogen i tankar och i handling”, säger Eva och menar att för hon personligen ser sig som otrogen när hon påbörjar en jakt efter någon annan.

Katarina menar att otrohet från en man ses som något ursäktbart, medan en kvinna istället blir stämplad för livet. Personligen tycker Katarina att otrohet är något av det lägsta någon kan göra, trots att hon själv varit otrogen en gång. Trohet för henne innebär att hon inte skulle kunna acceptera att hennes partner har sex med någon bakom hennes rygg och hon sätter samma regel för sig själv. Katarina menar dock att hon skulle kunna ha sex med någon annan, men endast under förutsättning att hon och hennes partner genomför det tillsammans under total trohet, ärlighet och säkerhet.

Pias syn på otrohet är att det inte är ”lagligt” för någon och hon tror att män och kvinnor är otrogna i lika stor utsträckning. Hon tror dock att kvinnor smyger med det och att män skryter med det.

Tina tror inte att kvinnor i Sverige accepterar otrohet och att många gånger handlar det om att kvinnorna inbillar sig att deras män är otrogna och att detta bottnar i svartsjuka. Tina berättar att hon upplever trohet som en samhällsbunden norm och att människan inte är gjord för att leva i trohet. Hon skulle personligen inte kunna vara otrogen, men hon säger att hon hellre ser att hon är otrogen än hennes sambo.

Ulrika tycker inte att män och kvinnor döms på lika grunder vid otrohet.

”Om en kvinna är otrogen så blir hon väldigt dömd och kallas kanske för slampig eller hora, men en man får lite av en klapp på axeln”, säger Ulrika och förklarar vidare att en man kan skryta lite inför sina vänner, medan en kvinna inte kan göra det. Hon tycker att en kvinna uppfattas ska vara en fin och ordentlig flicka. Ulrika säger att när hon är i ett förhållande så är det trohet som gäller för henne och att hon är av uppfattningen att om man i ett förhållande söker sig sex på annat håll, så har förhållandet problem. Ulrika berättar även att hon skiljer på fysisk och psykisk otrohet och som exempel på psykisk otrohet tar hon upp att om hennes partner skulle tänka på någon annan under sexakten, skulle hon se honom som otrogen.

För Vera innebär trohet att man inte är med andra alls, såvida man inte har en gemensam överenskommelse att det är okej.

”Min man ska enbart vara med mig och ingen annan.”

Hon upplever att män och kvinnor ska leva efter samma regler vad det gäller otrohet.

Initiativtagande

När det kommer till initiativtagande så tror Alice att det sker på lika villkor för män och kvinnor idag. I hennes eget förhållande är det positivt och varmt välkommet när hon tar initiativ. Alice tror att män kan backa om kvinnor tar för mycket initiativ, eftersom hon tror att männen vill att sex ska ske på deras villkor.

Cecilia ser det som viktigt att både mannen och kvinnan tar initiativ, annars är det lätt att det blir för ensidigt om det enbart är mannen som tar initiativ och då finns det risk att han enbart ser till sin egen tillfredsställelse. Cecilia menar att en otillfredsställd kvinna lägger skuld på mannen. Cecilia är av uppfattningen att samhället ser negativt på kvinnor som tar mycket initiativ, eftersom kvinnor inte får vara för sexintresserade. Cecilia menar personligen att hon skulle tröttna om hon hela tiden skulle behöva vara initiativtagande.

”Jag vill känna att min man vill ha mig och har lust till mig, jag har ett behov av att han tar initiativ.”

Eva menar att män och kvinnor tar lika mycket initiativ, men att kvinnor är mer romantiska än män, som är mer ”pang på”.

”Det kvinnliga initiativtagandet handlar mer om att komma i stämning.”

Hon säger att om hon hade en partner som inte var lika intresserad av sex som henne, så skulle hon känna sig hämmad och inte ta initiativ lika ofta bara för att slippa få ett nej. Eva menar att om man får ett ”nej” ofta så dör sexlivet ut.

”Normen för initiativtagande är att männen ska ta initiativet och att kvinnorna mer eller mindre ska vara kåta, tacksamma och lyckliga”, säger Katarina

Hon säger dock att detta inte är hennes personliga uppfattning, vilken är att hon ser det som en rättighet för båda parter att ta initiativ. För Katarina handlar initiativtagande om att visa hänsyn och respekt, t.ex. om hennes partner är trött och absolut inte är på humör.

Pia upplever att initiativtagande har mycket att göra med vilket förhållande man har.

”I mitt nuvarande förhållande är det ’ge och ta’ som gäller.”

Tina tror att många män ”går igång” på att kvinnor tar initiativ, men hon menar att hon själv är dålig på att ta det.

”Det beror på att min sambo inte släpper fram mig att ta initiativ, utan han har tillskrivit sig själv rollen som ’den store initiativtagaren’.”

Ulrika menar att det blivit bättre för kvinnorna vad det gäller att ta initiativ. Hon tror att många män känner sig hotade och skrämde av kvinnor som tar initiativ, eftersom det hör till deras supermanliga machostil som säger att de ska ta för sig. Personligen menar Ulrika att initiativtagande ska ske på lika villkor, annars blir det ensidigt.

”Jag skulle känna det som att min partner förlorat intresset för mig om han inte tog initiativ.”

Vera menar att en kvinna är mer beroende av sin omgivning för att känna sexuell lust och att detta påverkar deras initiativtagande. Hon tror samtidigt att män uppskattar när kvinnor tar initiativ, samtidigt som det ligger kvar sedan gammalt att det är mannen som ska ta det.

”Personligen tycker jag bättre om när min make tar initiativet, jag känner mig mer attraktiv och gillar när min make tänker och tänker på mig”, säger Vera.

Språkbruk

Alice tror att det är vanligare bland männen med smeknamn på sina organ än bland kvinnorna och att detta beror på att männen tar i sina könsorgan på ett helt annat sätt än kvinnorna och därmed får en annan relation till dem. Hon menar att det är mer naturligt att använda de kvinnliga könsorden som skällsord, än de manliga. Alice menar också att kvinnor talar mer om problem kring sex, medan män talar mer om prestationer och erövringar.

Eva menar att det sexuella språkbruket är samma för män och kvinnor, men att kvinnor är lite mer fina i kanten när de använder det.

På frågan om språkbruk menar Katarina att det finns en negativ klang kring allt som är kvinnligt.

”Om någon blir kallad för ’fitta’ så är det negativt medan de manliga könsorden mer används som rena svordomar. De kvinnliga könsorden används mer för att nervärdera någon eller något.”

Pia tror att män oftare döper sina könsorgan.

”Om ett gäng kvinnor sitter i en bastu med några öl, så sitter dom inte och döper sina bröstvårtor”, säger hon.

Pia tror att männen säger könsord om kvinnor mest för att retas.

Tina tycker inte att det sexuella språkbruket är jämlikt utan hon menar att det kvinnliga ses som negativt.

”Jag tror att detta går tillbaka till när kvinnor ansågs som svaga och en dålig kopia av mannen.”

I hennes förhållande är det dock mycket jämlikt, eftersom både hon och hennes sambo har döpt sina könsorgan.

Ulrika menar att de kvinnliga könsorden som används som skällsord, ses som mer negativa än de manliga.

”Jag tror att kvinnor tar åt sig mer än män och att detta beror på osäkerhet och dåligt självförtroende.”

Vera menar att män och kvinnor har ett likadant språkbruk, men ändå inte. Hon menar att kvinnor är mycket detaljerade, men att de även tar med känslor när de pratar. Vera upplever att män är mer rakt på sak och inte tar med känslor på samma sätt.

Antal partners

Alice menar att hon inte är intresserad av att ha flera partners, varken i form av flera pojkvänner eller flera sexpartners samtidigt. Hon menar att hon inte är hämmad, utan att det helt enkelt inte lockar henne och förklarar att för henne innebär sex väldigt mycket känslor och har en djupare betydelse.

”Jag skulle kunna men jag vill inte ha flera partners, eftersom jag är nöjd med det sexliv jag och min man har”, säger Cecilia.

Hon ser det som lockande och inte som något förbjudet. Cecilia erkänner att hon skulle ha olika regler för sig och för sin man, om det hade varit aktuellt med flera partners skulle hon inte kunnat låta sin man ha det. Cecilia berättar att hon även tolkat begreppet ”flera partners” som gruppsex, och menar att hon ser det som lockande eftersom hon aldrig haft det.

Eva ser det inte som okej att ha flera pojkvänner samtidigt, men att hon inte är främmande för att ha en trekant eller gruppsex.

”Det är upp till individen hur långt man vill gå och personligen skiljer jag på kärlek och sex.”

Katarina menar att hon inte skulle vilja ha flera pojkvänner samtidigt eftersom hon menar att hon är monogam känslomässigt. Hon säger att hon skulle kunna ha gruppsex, men att det då skulle handla om något där inte känslor är inblandat.

”Gruppsex för mig är något jag kan tänka mig att göra tillsammans med min partner i utforskande syfte.”

Pia menar att hon enbart har fantasier om att ha flera olika partners.

”Men jag drar en skarp gräns mellan fantasi och verklighet.”

Hon vill inte dela sin sambo med någon annan och tror inte att det blir bra om man omvandlar sina fantasier till verklighet.

Tina menar att hon inte skulle kunna vara otrogen, trots att hon ibland tycker att hennes sambo inte är en bra älskare.

”Det är inte värt att kullkasta ett i övrigt fungerande förhållande p.g.a. att sexet inte fungerar.”

När det kommer till gruppsex så menar Tina att det skulle gå bra.

Ulrikas uppfattning kring flera olika partners är att det är okej så länge alla känner till varandra. Hon menar att man inte ska göra något bakom ryggen på någon och att hon finner det lockande.

Vera säger att hon tycker det är upp till var och en om de vill ha flera partners.

”Själv tycker jag att det skulle vara ett jävla jobb att koncentrera mig på alla och jag känner mig inte lockad av det.”

Homo- och bisexualitet

Alice menar att hon inte är emot homosexuella och att hon inte finner dem motbjudande.

”Man kan jämföra olika sexuella läggningar med att man har olika hårfärg.”

Alice ser det inte som något konstigt och menar att hon aldrig känt sig dragen till sitt eget kön och att hon inte funderat så mycket på det.

Cecilia säger att hon tycker att homo- och bisexuella får vara precis som de vill. Hon har inte alltid haft samma inställning, men att hon på senare år har fått en annan insikt i det hela. *”Var och en får avgöra vem de har ett förhållande med och om man är kär i personen så spelar könet ingen roll.”*

Personligen så menar Cecilia att hon står överallt, men inte ser sig själv som varken homo eller bi. Hon menar att om hon blir kär i en kvinna så är det ingen stor sak.

Eva menar att det är helt okej med homo- och bisexualitet och att man inte väljer vilket kön man gillar och säger att om två män eller två kvinnor älskar varandra så är det kärlek det med.

”Jag har aldrig haft några tvivel, utan jag är bisexuell men jag blir inte kär i eller har sex med vem som helst för det.”

Katarina menar att hon ser det som något naturligt och om man nu råkar älska någon av sitt eget kön så har man rätt att visa det. Hon menar att det handlar lika mycket om kärlek som för heterosexuella. Personligen säger Katarina att hon ser sig som experimentell eftersom hon har funderingar kring bisexualitet, men inte har provat på det ännu.

Pia tycker det är lättare att acceptera två kvinnor än två män sexuellt, men hon finner det inte som något konstigt.

”Jag tror att det är svårt att ’komma ut’ och bli accepterad av sin familj.”

Hon menar dock att hon inte har något emot homosexuella som personer.

Tina tror att alla människor är mer eller mindre bisexuella och att det är en social konstruktion att man inte ska vara attraherad av det egna könet. Hon menar att homo- och bisexualitet är något naturligt och att hon aldrig haft allvarliga tvivel om var hon står personligen.

Ulrika berättar att hon aldrig sett homo- och bisexualitet som något motbjudande, och att hon för ca ett år sedan kom fram till att hon själv är bisexuell. Ulrika menar att man inte blir kär i ett kön, utan i en individ.

”Rädsla kring homo- och bisexualitet kan undanröjas med information.”

Vera säger att hon skiter i och inte bryr sig om vad homo- och bisexuella gör i sängen. Hon säger att personligen är hon heterosexuell.

”Någon gång har jag funderat över att smeka en annan kvinnas bröst, men det stoppar där.”

Sexuella hjälpmedel och leksaker

Alice menar att sexuella hjälpmedel inte är något som tilltalar henne och hon tycker det skulle kännas konstlat att använda det.

”Jag finner porrtidningar avtändande och kvinnoförnedrande, men tycker att erotiska texter och filmer kan vara okej.”

Alice tycker det är helt okej om andra vill använda sig av sexleksaker.

Cecilia är positivt inställd till användandet av sexuella hjälpmedel, även om hon inte själv använder det. Hon menar att hon och hennes man kan använda sig av hjälpmedel som är mer romantiskt betonade, såsom massageoljor. Cecilia säger att om deras förhållande skulle utvecklas så att de vill använda leksaker i en annan utsträckning skulle det vara okej.

Eva tycker att det är ett naturligt och lite annorlunda sätt att piffa upp sexlivet på att använda sexleksaker.

”Det är dock är mycket viktigt att båda parter är okej med det.”

Eva menar att om man är bekväm med sin kropp, vågar visa sig som man är, då mår man bra och då kan sexuella hjälpmedel vara en krydda i sexlivet.

Katarina ser sexuella hjälpmedel som en krydda i sexlivet och hon menar att för henne handlar det om en gemensam lek mellan henne och hennes partner. Hon menar att det handlar om att de tillsammans vill använda dem, inte att hon vill eller att han vill.

”Det är ett sätt att förlänga vår gemensamma njutning.”

Pia tycker inte att sexuella hjälpmedel är något konstigt eller perverst och säger att dom som vill ha det ska få ha det. Pia menar att det är upp till var och en vad som känns normalt att använda i hjälpmedelsväg, och säger att sånt som kan skada inte är normalt för henne.

Tina menar att sexuella hjälpmedel inte är något som hon frågat efter.

”Jag skulle inte gilla om min sambo tog upp ett konstgjort underliv när vi ska ha sex om vi ska jämföra med en gummisnopp.”

Däremot tycket Tina att glidmedel och massageoljor är positivt.

Ulrika menar att det är helt upp till var och en om man vill använda hjälpmedel och hon säger att sex ska vara roligt.

”Det medför spänning att använda sig av vissa hjälpmedel.”

Vera tycker att sexuella hjälpmedel och leksaker är roliga och menar att alla borde använda dom.

”Det handlar om gamla fördomar och hämningar att det inte riktigt är gångbart i stugorna.”

Vera förklarar att hon anser att mycket av acceptansen kring hjälpmedel och leksaker kan härledas till film och att det beror väldigt mycket på hur media målar upp det hela.

SEXUELL LUST

Vad är lust för dig och lever du ut din lust?

Alice förknippar stark åtrå med sexuell lust, men även olika behov av t.ex. närhet och värme. Hon menar även att längtan kan vara en lustkänsla för henne. Alice menar att hon bejakar sin lust, men samtidigt säger hon att hon inte lever ut sin lust till 100 %. Trots detta upplever hon inte att hon har några direkta hämningar.

Trygghet är mycket viktig för att Cecilia ska känna och kunna bejaka sin lust. Hon berättar att hon upplever sig hämmad på grund av att hon inte trivs med sin kropp och att det därför är viktigt med en mysig stämning för att hon ska kunna bejaka sin lust.

”För mig är tryggheten viktig och jag vill njuta utan att känna mig blottad.”

Eva menar att för henne handlar sexuell lust om att känna attraktion för sin partner, vara på rätt humör och ha rätt stämning omkring sig.

”Det handlar inte om att knulla skiten ut varandra.”

Hon berättar att hon inte känner sig hämmad av något.

Sexuell lust för Katarina är att ge sig hän åt passionen och inte bry sig om sitt utseende under akten.

”Jag måste känna mig bekväm med min partner, men framför allt handlar det om att lyssna på min egen kropp”, säger hon och menar att hon bejakar sin sexualitet.

För Pia innebär lust närhet och ömhet och hon berättar att ibland när hon ser sin partner klädd i kostym kan hon känna ett sting av lust. Pia berättar att eftersom det finns barn i familjen så är det svårt att bejaka sin lust. Barnen kan komma in när som helst och detta upplever Pia som hämmande.

Tina beskriver att lust för henne handlar om glädje, erotik, att få jaga sin partner lite grand, men främst handlar det om längtan. Att få kämpa lite grand och inte riktigt veta var hon har sin partner väcker lust hos henne. Tina upplever att hon har svårt att bejaka sin lust på grund av att hon har så mycket i huvudet och har ett stressigt liv.

”Lust kan vara ren och skär kåthet, men även längtan efter fysisk närhet som att t.ex. bara ha någon att hålla om”, säger Ulrika.

Hon upplever inte att hon har några hämningar när hon är i rätt förhållande. Ett dåligt förhållande ger henne en känsla av otrygghet och då blir hennes lust hämrad.

”Sexuell lust för mig innebär att det ska vara rakt på sak det ska finnas en styrka och en spänning”, säger Vera och berättar att de hämningar hon känner främst är på det praktiska planet i form av ett barn som aldrig vill somna på kvällarna.

”När mitt barn äntligen somnat så är vi många gånger för trötta för att orka med.”

Omgivningens och omständigheternas betydelse

Alice menar att för henne är inte omgivningen av så stor betydelse om man ser till faktorer som att det måste vara välstädat och tända ljus. Hon säger däremot att för henne är det viktigt att det är lugn och ro och att det finns tid. Alice berättar att hon och hennes partner inte kan tillbringa så mycket tid tillsammans, vilket hon finner enerverande.

Cecilia berättar att hon skulle kunna ha sex var som helst, så länge hon känner sig trygg. Hon menar att hon gillar risken att bli upptäckt, men hon vill inte bli upptäckt.

”Sex på annorlunda ställen är häftigt, men jag vill inte förlora tryggheten.”

För Eva är det viktigt med rätt stämning och rätt omgivning för att hon ska känna sexuell lust. Hon vill inte ha det alltför ”pang-på” även om impulsivitet är något hon gillar tillsammans med en partner hon känner väl.

Katarina menar att för henne är omgivning och omständigheter viktiga för hennes sexuella lust i den meningen att hon måste känna sig trygg. Hon är inte främmande för sex på exempelvis en krogtoalett eller hemma med fördragna gardiner, men det beror på stämningen mellan henne och hennes partner. Katarina säger att det handlar om att känna tillit och inte utsätta sin partner för något denne inte vill göra.

”Jag föredrar sängen som plats för älskog”, menar Pia men säger att platsen i sig inte är så viktig. Det viktiga är att det är lugnt och tyst och inget som distraherar, som t.ex. TV eller radio.

För Tinas del så är stämningen mellan henne och hennes partner mycket viktig. Hon kan inte ha ett stort bråk och sedan ha sex. Hon menar att allt måste vara utrett först. Tina berättar att sidenlakan, speciella kläder och levande ljus inte är ett måste, utan en bra stämning och ett bra klimat är viktigare.

Ulrika säger att omgivningen inte är så viktig för henne, utan hon kan ha sex utomhus eller i en bil. Hon säger att för mycket förberedelser kan ge henne prestationsångest och att hon hellre vill ha det impulsivt.

”Släckta lampor, fördragna gardiner och att vara i sängen är tråkigt.”

”Jag vill ha persiennerna nerdragna”, säger Vera och berättar att för henne är det viktigt att hon mår bra. Hon menar att hon inte tycker om att visa sig naken, ens inför sin man, och därför är det viktigt att det är fördragna persienner för henne.

Självkännedom kring det egna underlivet

Vid frågan om hon skulle känna igen sitt eget underliv på bild, svarade Alice att hon inte tror hon skulle göra det. För att se sitt eget underliv måste man ha en spegel menar Alice och då blir det en jobbig procedur.

”Varje kvinna skulle förmodligen känna igen sina egna bröst, man ser dom varje dag.”

Hon gör en jämförelse med att männen ser sin egen snopp varje dag och därför säkert skulle känna igen den på bild.

Cecilia berättar att hon skulle känna igen sitt eget underliv på bild på grund av att hon genomgått en operation och därmed har sett bilder på sig själv. Hon säger även att hon på grund av underlivsbesvär och underlivshygien brukar titta på sig själv och därför vet att hon skulle känna igen sitt underliv.

Först svarar Eva nej på frågan, men efter lite eftertanke menar hon att hon nog skulle känna igen sitt underliv baserat på t.ex. födelsemärken.

”Men jag skulle inte känna igen mig själv invändigt.”

Katarina svarar att hon inte skulle känna igen sitt underliv och att detta beror på att man som kvinna inte har en naturlig utsikt över sitt underliv. Hon berättar om en upplevelse när hon var 14 år och för första gången var hos en barnmorska för undersökning. En del av undersökningen innefattade att hon skulle titta på sig själv i en spegel. Den manliga barnmorskan hade suttit och smekt henne på insidan av låren under hela undersökningen.

”Den upplevelsen fick mig inte direkt att ta fram en spegel och studera mig själv sedan.”

Pia svarade ja på frågan om hon skulle känna igen sitt eget underliv på bild. Hon berättar att hon har studerat sitt eget underliv i en spegel, bl.a. på grund av att hon efter förlossningen kontrollerade att stygnen var okej. Hon menar att männen har lättare att känna igen sitt eget organ eftersom det hänger ut och dom kan se det, vilket en kvinna inte kan utan en spegel.

Även Tina menar att hon inte skulle känna igen sitt underliv på bild.

”Jag har inget behov av att se hur jag ser ut därnere, jag är inte frigymnast och att titta med en spegel känns fånigt.”

Hon berättar att hon blev illa berörd då hon fick i ”hemläxa” från Ungdomsmottagningen att titta på sig själv i spegel. Tina menar att man bättre kan jämföra kvinnors relation till sina bröst med männens relation till sitt könsorgan.

Ulrika är lite tveksam inför om hon skulle känna igen sitt underliv på bild, men säger att hon tror hon skulle göra det. Hon berättar att även hon kontrollerade sig själv efter sin förlossning för att se om något förändrats. Ulrika menar att tack vare onani så skulle hon känna igen sitt underliv rent fysiskt.

Vera skulle inte känna igen sig själv på bild och hon berättar att hon aldrig har tittat sig själv i en spegel. Hon berättar att hon är äcklad av kvinnliga underliv och det inkluderar hennes eget. Hon berättar att hon har en mardrömstanke där hennes make ser hennes underliv och att hans erektion då bara slaknar.

”Jag kan inte slappna av och ta det för vad det är.”

Den kvinnliga orgasmen och synen på onani

I Alice mening är en orgasm inget som gör att hon står i någon form av skuld inför sin partner. Hon säger att en orgasm är något som kommer båda tillgodo och som båda har jobbat för. Alice tycker det är viktigt att en kvinna vågar ställa krav på att uppnå orgasm, och menar att en kvinna kan ha svårare att uppnå en orgasm på grund av att de har svårare att släppa efter.

”Onani är jävligt tabubelagt men samtidigt en rättighet för varje människa.”

Hon tycker även att det anses som fulare för en kvinna att onanera, än en man och att detta beror på en bild som kvinnor bär med sig från förr: att flickor ska ha ”händerna på täcket”.

Cecilia menar att hon både gör och får en orgasm och att det är upp till var och en att uttrycka inför sin partner hur man vill ha det för att det ska vara skönt. Om Cecilia skulle onanera så menar hon att hon gör en orgasm, men under ett samlag så både gör och får hon en. När det kommer till onani så anser Cecilia att det är varje människas rättighet.

”Onani under ett samlag med min partner är helt okej, men onani när man är ensam är en privat angelägenhet som ingen annan skall se.”

En orgasm för Eva är något som hon själv är med och tillverkar, oavsett om det är i ett samlag eller under onani. När det gäller onani så menar Eva att hon ser det som en rättighet, något högst personligt och tabu. Hon förklarar att onani för henne handlar om att utforska sig själv, sina behov och sin egen kropp, men att det samtidigt är något väldigt personligt och därmed blir till något förbjudet.

Katarina menar att en orgasm är något man uppnår tillsammans under ett samlag och att det inte är något man får som ett brev på posten.

”Det är viktigt att våga leva ut sin lust för att få en orgasm.”

Katarina ser onani som något naturligt och definitivt en krydda i ett gemensamt sexliv. Hon menar att det är något personligt i den bemärkelsen att hon väljer om hon vill låta någon annan ta del av det eller inte.

”En orgasm är något jag får av den jag älskar med. Jag är delaktig i den men det är mannens uppgift att ge mig orgasmen”, säger Pia.

Hon tycker inte att det går att riktigt jämföra orgasmerna vid samlag och orgasmerna vid onani. Pia tycker att onani är en rättighet för varje människa. Hon tycker absolut inte att det är tabu och kan inte säga att det är något direkt personligt heller, utan hon ser det som fullt naturligt. När hon var liten upplevde hon det som mer skamligt än vad hon gör idag och menar att man inte vågade prata om det. Pia tror att män ger en bild av att onanera oftare än vad kvinnor gör men att det egentligen sker lika ofta för bägge könen.

Tina berättar att hon inte tror hon någonsin upplevt en orgasm.

”Om det jag har upplevt är en orgasm så var det inget att prata om, så jag tror inte jag upplevt någon. Jag inser ju äldre jag blir att en orgasm inte är något jag får, utan

något jag får göra själv, men jag har väl lite av den här 'fina flickan'-idén att man bara ska ligga där och mannen ska ge mig en orgasm, men jag vet att det inte är så."

Hon berättar att hon ser onani som en rättighet som alla har, men att det är högst personligt.

"En orgasm är ett ömsesidigt utbyte av tjänster", menar Ulrika men förklarar att en orgasm inte är målet med att ha sex. Hon berättar att hon ibland mer ser det som en bonus om hon får orgasm, kanske för att hon från början var ute efter ömhet och närhet. Onani ser Ulrika som en rättighet och något av det mest naturliga som finns. Hon tycker det är naturligt att smeka sig själv under en sexakt eller ensam och menar att för henne får det spänningar och huvudvärk att släppa. Det handlar även om att lära känna sin kropp och komma fram till vad man tycker om och vad man vill ha enligt Ulrika.

Veras uppfattning kring en orgasm är att det är något man gör tillsammans och inget man får.
"Om man inte onanerar, då gör man den helt själv."

Vad det gäller onani så menar Vera att det är upp till var och en hur man ser på det, men hon tycker att tabubelägga det är sjukt.

MORALFÖRESTÄLLNINGAR FÖRR OCH NU

Vilket kön är det dominerande idag och hur var det förr?

Alice svarar att hon vet att det är mannen som spelar den rollen. Hon menar att så har det alltid varit men Alice betonar att kvinnan har fått andra möjligheter idag på många plan.

"Man kanske framställer att det finns någon jävla jämlikhet mellan könen men det är ju inte så."

Hon tror även att det är svårt att komma dit eftersom det manliga könet dominerar så grovt och så har det alltid varit menar hon. Kvinnan vågar ta för sig mer idag och vågar ställa krav, så utvecklingen går framåt menar Alice.

Cecilia svarar att det är männen som dominerar, det är män som befinner sig i toppskiktet, som syns i media och som kan hävda sig.

"Kvinnor förbises och männen har alltid dominerat och varit ute i samhället medan kvinnorna skulle sköta hemmen, barnen, var utan rösträtt etc."

Cecilia menar att det har skett en förändring och att dagens män accepterar och tillåter kvinnorna att kliva fram, men oftast finns där alltid en man i en ännu högre position än den en högt placerad kvinna har. Cecilia menar att vårt samhälle säger att kvinnor *får* ta för sig och

hävda sina rättigheter, men det är ändå männen som är dominerande. Kvinnor var förr inga sexuella varelser menar Cecilia på frågan vad hon upplever den största skillnaden mellan kvinnor förr och nu är.

”Förr var sex tabu för kvinnor, de var hämmade och bundna till familjen. Deras främsta uppgift var att vara en mor och detta styrde deras liv. Nu är kvinnor mer aktiva, de får uttrycka sexuella önskemål och är mer intresserade av att få ut något av ett samlag.”

Eva menar att förr var det tveklöst mannen som dominerade i samhället och kvinnans plats var vid spisen och att föda barn. Idag är männen fortfarande dominerande, men kvinnorna har kommit starkt framåt menar Eva. Hon tycker att den största skillnaden förr och nu ligger i samhället; nu sätter kvinnor sina karriärer före barn och kvinnor är mer själviska och ser till sig själva först innan man bildar familj.

”För att en familj ska kunna klara sig ekonomiskt idag krävs det att båda parterna förvärvsarbetar och detta har gjort att kvinnorna har blivit mer självständiga och mer står upp för sig själva, kvinnor accepterar inte att bli behandlade på samma sätt som förr.”

Katarina menar att den största skillnaden förr och nu, är att nu kan en kvinna själv välja vad hon vill göra. Förr var kvinnorna beroende av sina män och en kvinna utan man stod mer eller mindre utan socialt skyddsnet. Katarina menar att kvinnor idag är friare och mer oberoende även om det är en bit kvar innan total jämlikhet infinner sig.

”I dagens samhälle är det mannen som är dominerande och en kvinna får finna sig i lägre lön för samma arbete, att riskera ett avskedande om man bestämmer sig för att skaffa barn, ja kort sagt så är hela samhället anpassat till mannen i första hand. En kvinna får kämpa hårdare än en man för att uppnå en karriär och en kvinna tas inte riktigt på allvar.”

Pia upplever det manliga könet som dominant i samhället på de flesta platser och jämställdhet kommer tyvärr aldrig att inträffa menar hon. Pia upplever att kvinnor är mer frigjord och mer aktiva idag och har större rätt att säga nej.

”Männen har fortfarande makten men kvinnorna har lättare att klättra uppåt på karriärstegen idag. Förr skulle de stå i köket med sitt förkläde och inte njuta av sexualiteten utan bara föda barn men nu får en kvinna njuta av sex även hon.”

Tina upplever att männen dominerar i dagens samhälle och att det har varit så även förr, men hon tycker ändå att det är kvinnan som dominerar eftersom det är kvinnorna som för mänskligheten vidare. Hon menar att det är männen som kanske står i frontlinjen, men att de som egentligen dominerar är kvinnorna. Tina upplever att kvinnor nu får ha en egen sexualitet och kvinnorna får ha drömmar och tankar precis som männen.

”Det är fortfarande männen som är det dominerande könet i samhället även om det har blivit bättre”, säger Ulrika.

Hon förklarar att det fortfarande är stora skillnader t.ex. på arbetsmarknaden, där yrken ännu delas in i manliga och kvinnliga och det ses som mindre passande för kvinnor att ta yrken som t.ex. polis och brandman. Ulrika menar även att denna skillnad syns på lönerna, de kvinnliga yrkena har lägre löner än de manliga. Ulrika upplever att samhället har blivit mer öppet för kvinnor idag och kvinnor tillåts vara mer fria i sin sexualitet.

”Det är mer legalt att en kvinna tar vad hon vill ha idag, jämfört med förr. Kvinnor döms inte lika hårt idag, men döms ändå hårdare än män och jag upplever att kvinnor kan döma andra kvinnor väldigt hårt i dagens samhälle.”

Hon menar att det ändå inte är riktigt lika för män och kvinnor och det är lika regler för könen som behövs.

Vera tycker att det är mannen som är dominerande i dagens samhälle och att det oftast är männen som får t.ex. chefspositioner. Vera fortsätter och säger att det är bättre idag än det var förr och att hon inte tycker att det är lika utpräglade skillnader idag och det är positivt.

”Det finns inte många män som skulle våga dumförklara kvinnor idag men det finns många kvinnor som dumförklarar män, och jag är en av dem.”

Hon anser att dagens samhälle är öppnare och det är mer accepterat att kvinnor får göra vad de vill, men det gamla lever kvar ännu. Den arena som öppnats mest för en kvinna är den sexuella där kvinnor på det stora hela tillåts göra samma saker som männen.

”När det kommer till hem och hushåll är det fortfarande kvinnorna som gör det mesta och det lever kvar att det vilar på kvinnans ansvar att sköta det”, menar Vera.

Vad är en frigjord kvinna?

Begreppet ”frigjord kvinna” tycker Alice låter negativt på ett sätt. Hon vet dock till en början inte helt vad hon tycker det innebär. Sedan säger hon att uttrycket lätt kan kopplas ihop med en jätteslampig kvinna, men säger att en frigjord kvinna för henne nog är en kvinna som vågar stå för vad hon vill, som tar för sig det hon vill, står för den hon är och förverkliga det hon vill även på det sexuella planet.

Cecilia berättar att hon tolkar det på två sätt utifrån sig själv. Hon ser sig själv som frigjord och bejakande av sin egen sexualitet genom att hon visar sexuellt intresse för sin man och att hon rent sexuellt vågar genomföra det hon själv känner att hon vill genomföra. Den andra tolkningen är att hon upplever att hon rent praktiskt skulle klara av att gå sin egen väg och inte behöva vara beroende av att en man stod vid hennes sida.

En frigjord kvinna för Eva är en kvinna som står upp för sig själv och att frigjord även är när en kvinna vågar leva ut sina fantasier. Hon anser att en kvinna som t.ex. gör sig fri från en sekt är en frigjord kvinna.

”Det är en kvinna som vågar utmärka sig.”

Katarina berättar att en frigjord kvinna för henne inte främst handlar om en sexuellt frigjord kvinna, utan en kvinna som är självständig och står på egna ben utan att vara beroende av andra. En kvinna som helt enkelt kan klara sig i dagens samhälle utan att bli någons dörrmatta, som respekteras för sin intelligens och inte förringas på grund av sitt kön. Hon ser även en sexuell betydelse på ”en frigjord kvinna”, i den meningen att det är en kvinna som ”tar för sig av det goda” och bejakar sin egen sexualitet utan att känna sig skyldig.

Pia tror att en frigjord kvinna är någon som vågar säga vad hon tycker och tänker, någon som inte gör som flickor förväntas göra nämligen sitta tyst och vänta. Den frigjorda kvinnan kastar sig även in i diskussioner utan att skämmas.

”Om det har med sex att göra innebär det att man vågar testa nya saker, bejaka sin sexualitet. Man vågar och är inte tillbakadragen.”

Begreppet ”frigjord kvinna” tycker Tina klingar både negativt och positivt och menar ett det för henne innebär en kvinna som inte har några hämningar och som lever ut sin sexualitet, någon som tar för sig och vågar ställa krav på sin partner. Tina ser även begreppet som en kvinna som är lössläppt och lösaktig.

”Jag ser någon som gjort sig fri från gamla föreställningar och släppt ut sin sexualitet.”

För Ulrika innebär begreppet en kvinna som tar för sig, vet vad hon vill och helt enkelt tar det. Ulrika ser sin förklaring av begreppet som gällande såväl inom samhället som på det sexuella planet. Hon menar att en frigjord kvinna för henne är någon som vågar ta för sig.

En frigjord kvinna för Vera innebär att hon kan göra som hon själv vill och att hon själv avgör vad som är okej för henne. Vera menar att hon tolkar det lika oavsett om begreppet används när man talar om samhället eller något annat.

Vad innebär ”den fina flickan”?

Alice anser att begreppet inte är något som existerar idag. Det är mer ett begrepp som symboliserar hur det var förr.

”Idag skulle ingen flicka vara finare än någon annan, för idag vågar många väldigt mycket.”

Att begreppet skulle betyda att någon var pryd och ”höll på sig” idag tycker Alice är felaktigt och för henne klingar det negativt.

Begreppet ”den fina flickan” tolkar Cecilia som någon som aldrig gör något fel utan är perfekt både estetiskt och uppförandemässigt.

”En fin flicka är pryd och sexuellt hämmad.”

Cecilia berättar att hon ser ett ansikte framför sig när hon tänker på ”den fina flickan”. Det är en verklig person som har en viss stil, är ordentlig, lever ett idylliskt och ordnat liv. Cecilia menar att det är samhället som satt upp reglerna för hur en ”fin flicka” ska vara genom tidernas gång och att vår historia har format dagens regler.

Eva säger att hon ser det som en ”mammans flicka”, en kvinna som inte har någon fri vilja, inga egna åsikter och någon som är präglad av någon i sin omgivning.

”Rent sexuellt sett så är en fin flicka någon som inte har utforskat sin kropp och som inte har sex före äktenskapet.”

”Den fina flickan” för Katarina innebär en flicka/kvinna som är lite pryd, inte skrattar åt sexskämt utan rynkar på näsan, som står bakom sin man i alla väder. Någon som inte har humor, utan betar sig likgiltigt.

”En fin flicka sätter hem och familj i det absolut första rummet, hemmet ska vara perfekt och fläckfritt och veckans höjdpunkt är att köpa tulpaner på torsdagar. I hennes garderob hittar man i det närmaste bara tantkläder. Smink och hårfärgning är mer eller mindre förbjudet.”

”Den fina flickan” för Pia är någon som ser så snäll och tillbakadragen ut utåt men som egentligen är en riktig satkärring.

Tina berättar att begreppet ”den fina flickan” för henne talar om hur en flicka skulle vara förr, en kvinna skulle vara ärbar.

”En fin flicka är någon som inte har någon sexualitet och ingen egen identitet utan bara finns till lags för andra – en kvinna som underkastar sig sin man och mer eller mindre ger bort sin sexualitet i present, en roll som man tvingas spela.”

Ulrika tycker att en ”fin flicka” är någon som alltid fått höra av andra vad hon ska och inte ska göra, någon som håller igen och inte visar vad hon vill. Hon ser en fin flicka som kuvad av en man som satt upp regler för hur hon ska vara.

”För mig är ’en fin flicka’ någon som är pryd och full av hämningar och min direkta tanke är ’fy fan, vad mycket roligt hon missar’”, skrattar Vera.

ANALYS

BLIR MAN PÅVERKAD AV UPPFOSTRAN?

Vi har sett tydliga samband mellan uppfostran och den bild respondenterna målar upp kring sin sexualitet. Respondenternas åsikter kan delas in i tre grupper. Tre av de åtta intervjuade (Alice, Tina, och Pia), såg klara samband mellan sin sexuella identitet och uppfostran direkt. I Alice och Tinas fall tolkar vi det som om deras uppfostran haft en hämmande effekt på deras sexuella identitet, vilket de också anser själva. I deras familjer pratade man inte om sex och man visade inte heller känslor och ömhet. Vi tolkar det som om sex blev ett slags outtalat tabu.

”Jag fick inte titta på TV-program där dom hånglade och vid ett tillfälle så gömde mina föräldrar böcker jag lånat och de pratade inte med mig om sex och sånt”, berättar Tina.

Pia däremot upplever att hennes uppfostran har haft en positiv inverkan på hennes sexuella identitet. Man hade i hennes familj en öppen kommunikation kring det sexuella, vilket även funnits flera generationer tillbaka.

”Till och med mina kompisar pratade med min mamma när det gällde frågor om sex.”

En av de åtta intervjuade (Cecilia), sa sig inte veta riktigt om hon var påverkad av uppfostran. Hon uttryckte en väldigt ambivalent bild där vi tycker oss kunna läsa mellan raderna att uppfostran faktiskt ha påverkat henne, vilket hon inte själv förnekar. Cecilia säger:

”I min familj kunde t.ex. kärleksscener på TV skämtas bort och man på något sätt mer skrattade och sa att det slabbades. Min mor alltid har haft svårt att uttrycka sig verbalt. Men om jag hade konfronterat min mor med ett problem skulle jag ha fått hjälp och stöd.”

Fyra av de åtta intervjuade (Eva, Katarina, Ulrika och Vera), tycker sig inte ha blivit påverkad av uppfostran när det gäller deras sexuella identitet. I Evas och Ulrikas fall kan man se att de växt upp i en familj med en öppen kommunikation kring sex. I Katarinas och Veras fall har man inte haft en spontan kommunikation kring sex men det har dock inte varit något tabubelagt.

Alice, Cecilia och Tina beskriver sig som hämmade i sin sexuella roll. De upplever dock att de medvetet försöker bryta från sin uppfostrade roll. Vi upplever att Cecilia kommit längst i denna process. Cecilia berättar:

”Enligt den uppfostran jag fick kanske jag skulle ha varit sexuellt hämmad, men jag har brutit med min uppväxt och tagit till mig ett annat beteende.”

Eva, Katarina, Ulrika, Vera och Pia ger inte uttryck av att känna av hämningar orsakade av deras uppfostran. Respondenterna tar emellertid upp andra faktorer som det upplever hämmande. Dessa faktorer är kvinnoexploateringen i media och deras partner och det förhållande de lever i.

”Har man en bra partner så blir man bra i sängen rent sexuellt, tror, man vågar mer. Har man en dålig partner blir man väldigt tillbakadragen”, säger Pia.

”Man ser bilder på kvinnor som ska vara idealet och så tror man att man måste se ut så för att duga”, säger Tina.

Även teorin talar för att uppfostran påverkar utvecklingen av den sexuella identiteten. Meulenbelt (1982) säger att sexualitet inte är något naturligt utan något inlärt och att hur vi uppfattar sex är något som hänger ihop med resten av vår tillvaro.

Utifrån detta drar vi slutsatsen att vår tillvaro under uppväxten påverkar oss men att vi även under hela vårt liv genomgår en revideringsprocess, vilken har sin grund i media och annan yttre påverkan.

Kassorla (1989) säger att de allra flesta människor i vuxen ålder är fyllda med skuld känslor och hämningar. Dessa inpräntades i deras undermedvetna när de var mycket unga. Något så subtilt som att ta bort ett barns händer från deras könsorgan eller ett ogillande mummel från en förälder kan tjäna som en bestraffning. Detta hämmar den sexuella förmågan genom att det fastnar i det undermedvetna och lever kvar under vuxen ålder. Vi ser att våra respondenter är påverkade av sin uppfostran, men vi kan inte redovisa någon specifik ålder då det inträffat. Respondenterna kopplar inte heller samman skuld känslor och hämningar. De talar inte heller om något ”mummel” från föräldrarna, men vi tycker dock att man kan dra paralleller mellan detta och det outtalade tabu kring sex som Alice och Tina upplevde under sin uppfostran. Då vi applicerar Kassorlas teori på Alice och Tina ser vi att teorin styrks, men vi kan inte finna stöd för den hos majoriteten av våra respondenter. Avslutningsvis kan vi konstatera att uppfostran och omgivning påverkar kvinnors sexuella identitet. I de fall där kommunikationen varit tabubelagd upplever sig kvinnorna känna av vissa hämningar, men att de aktivt arbetar för att bryta dessa mönster. I de fall där kommunikationsklimatet i barndomshemmet varit öppet eller väldigt öppet känner inte kvinnorna av hämningar i någon större grad.

SEXUELLT SYNSÄTT

Otrohet/trohet och antal partners

Den för de intervjuade kvinnorna gemensamma synen på otrohet är att det är något negativt och oacceptabelt. Detta gäller för både det kvinnliga och det manliga könet. Respondenterna uppfattar det dock som om synen på manlig och kvinnlig otrohet är olika men poängterar att de personligen anser att kvinnor och män är otrogna enligt samma premisser. Alice säger:

”Om en man går ut och är otrogen hänvisas det bara till hans naturliga drifter, medan en kvinna ses som slampig och lösaktig.”

Cecilia håller med om detta och menar att samhällets uppfattning kring otrohet är att en kvinna ses som ett svin och lätt på foten, medan en man endast ses som ett svin.

Katarina tror att otrohet från den manliga sidan ses som något ursäktbart medan en kvinna blir stämplad för livet. Pia och Ulrika tror att män skryter om sina bravader i sänghalmen. Eva tror att kvinnor är otrogna i större utsträckning än män medan Pia anser att det förekommer i lika stor utsträckning bland bägge könen.

Eva, Cecilia och Tina är dock överens om att de hellre hade sett att de var otrogna än att deras partners var det. De säger sig ha olika regler för sig och sin partner. Evas regler är inget uttalat utan något hon bär inom sig. Cecilia säger:

”Jag reagerar om min man pussar en annan kvinna på kinden men tycker inte det är lika farligt om jag själv gör det.”

I frågan om otrohet var kvinnorna i undersökningen av samma åsikt men i frågan om flera partners går åsikterna isär. Alice, Vera, och Pia säger sig inte vara lockade av att ha flera partners samtidigt. Pia säger att hon har fantasier om att ha flera olika partners men att hon drar en skarp linje mellan fantasi och verklighet. Hon anser att det inte blir bra om man omvandlar fantasi till verklighet. Katarina, Cecilia, Eva, Tina och Ulrika säger sig vara positiva till flera partners, t ex gruppsex och ”trekant” men detta under särskilda premisser. Alla är noga med att poängtera att det skall var en överenskommelse mellan dem och deras partner om att det är okej och att alla skall veta om varandra.

”Själv tycker jag att det skulle vara ett jävla jobb att koncentrera sig på alla”, säger Vera.

Kvinnorna menar även på att då de lever med en man de älskar skall inga känslor vara inblandade för de andra deltagarna. Vår slutsats är att kvinnorna i vår undersökning anser att otrohet inte är acceptabelt vare sig det gäller män eller kvinnor. Vi tycker oss dock kunna se

att gamla moralföreställningar kring att mannen ”har rätt att få leva ut sina drifter” fortfarande lever kvar om än svagt. Kvinnorna i undersökningen tror att detta är den allmängiltiga uppfattningen i samhället men samtliga kvinnor ifrågasätter emellertid varför olika regler skulle gälla för män och kvinnor. Två av de åtta kvinnorna säger sig inte vara lockade av att ha fler partners än den de har ett förhållande med medan sex av åtta upplever det som positivt under särskilda premisser.

Beck (2000) skriver att kvinnor idag tycker att det är viktigt även för kvinnor att ha en egen sexualitet. Han redovisar att mer än hälften av alla kvinnor ställer sig bakom kravet att det är viktigt för kvinnan att skaffa sig sexuella erfarenheter. Beck skriver vidare att åtminstone varannan finner en viss lockelse i att ha flera partners samtidigt men att de trots allt efterstavar en efterlevd trohet i sina förhållanden. Detta ses oftast som en självklarhet och inte som ett krav från lagen eller kyrkan.

Vi kan konstatera att kvinnor anser det vara viktigt för dem att skaffa sig sexuella erfarenheter. Samtliga är av den åsikten. Vi finner dock att mindre än hälften har intresse för flera partners. Endast två av åtta var tydligt negativa till att ha flera partners. Beck skriver att det eftersträvas efterlevd trohet. Detta tycker vi stämmer i samtliga fall men att det i tre fall skulle vara mer acceptabelt om de intervjuade kvinnorna var otrogna än deras partner.

Initiativtagande

Samtliga kvinnor i undersökningen tycker det är positivt när kvinnor tar initiativ till sex. Kvinnorna upplever det dock som om de är tillskrivna en roll att vara lagom sexuellt aktiva. Katarina säger att:

”Normen för initiativtagande är att männen ska ta initiativet och att kvinnorna mer eller mindre skall vara kåta, tacksamma och lyckliga.”

Cecilia är av uppfattningen att samhället ser negativt på kvinnor som tar mycket initiativ eftersom kvinnor inte får vara för sexintresserade.

Kvinnorna tycker emellertid det är viktigt att männen tar initiativ. Vera säger:

”Personligen tycker jag bättre om när min make tar initiativet, jag känner mig mer attraktiv och gillar när min make tänker och tänker på mig.”

De upplever även att män kan känna sig obekväma om kvinnor tar initiativ för ofta. Tina tror att män går igång på att kvinnan tar initiativ men hon menar att hon själv är dålig på det. Hon menar att detta beror på att hennes sambo inte släpper fram henne att ta initiativ utan har tillskrivit sig själv som den ”store initiativtagaren”. Ulrika resonerar på liknande sätt när hon

säger att många män känner sig hotade och skrämde av kvinnor som tar initiativ eftersom det hör till den supermanliga machostil som säger att de ska ta för sig. Alice syftar också på detta när hon säger att initiativtagande sker på lika villkor idag men hon tror att män kan backa då kvinnor tar initiativ eftersom män vill att sex ska ske på deras villkor.

Kvinnorna i undersökningen beskriver att deras initiativtagande ser annorlunda ut än männens. Eva menar att kvinnor är mer romantiska och handlar mer om att komma i form medan män är mer ”pang på”. Pia säger att det faktiskt handlar mycket om vilken partner man är med och hur förhållandet ser ut. Att ”ge och ta” är viktigt såsom att visa hänsyn och respekt.

Det finns en viss ambivalens hos kvinnor idag när det gäller initiativtagande, menar Lundmark och Sandler (1998) De menar att kvinnor känner en viss rädsla för att ta initiativ både i sängkammaren och ute i samhället. Det är då lättare att låta mannen ta ansvaret för att förföra och passivt ta emot. Att ta initiativ är att ta risken att bli avvisad och det är inte kvinnor vana vid. En gammal idealbild för hur kvinnor skulle vara personifierades i de s.k. ”madonnorna”. Dessa skulle ge intrycka va att vara passiva och behagfulla och spela en roll som lagom sexuellt attraktiva. Ärbara frun var inte alltid att tänka på när det gällde att ”släppa ut den drift männen besatt”. De vände sig då till hororna, ”de dåliga kvinnorna”. Det var dock inte mannens fel att ha gjorde detta val utan det var hon som väckte sexualiteten hos männen och det var därmed hon som var ansvarig för hans snedsteg.

Vårt resultat av analysen stämmer överens med det Lundmark och Sandler (1998) skriver om att det finns en viss ambivalens hos kvinnor när det gäller initiativtagande. Kvinnorna i vår undersökning tycker det är viktigt att både kvinnan och mannen tar initiativ, samtidigt som de undermedvetet eller uttalat säger att mannen gärna få ta initiativ för att de vill känna sig åtråvärda. Är de då rädda för att bli avvisade? Att gamla moralföreställningar lever kvar hos flera av våra respondenter tycker vi står klart. Vilken roll detta spelar för hur hämmade de känner sig, kanske undermedvetet, vet vi inte men Alice, Cecilia, Eva, Katarina, Tina och Ulrika talar alla om att de upplever att mannen är den som bör ta initiativ sett med ”samhällets glasögon”. Varför tänker de då såhär? Ett alternativ är att dessa moralföreställningars giltighet inte ligger så väldigt långt bak i tiden. Skuggan från ”de dåliga flickorna” vilar kanske ännu över oss kvinnor. Kanske har vi undermedvetet fortfarande känslan av att vi bör bli ”madonnor”, vara passiva och behagfulla och spela en roll som lagom sexuellt attraktiva. Vi tror mycket väl att så kan vara fallet. Om kvinnan tar initiativet är det kvinnan som blir

skyldigt för att ha väckt mannens sexualitet och får därmed skylla sig själv om hon råkar illa ut, eller...

Språkbruk

Meulenbelt (1982) skriver att kvinnor inte har så lätt att prata om sex och att de lindar in sexuellt laddade ord i förskönande höljen medan män har ett mer direkt språk. Detta är resultatet av att kvinnor inte hittat något sexuellt språkbruk de känner sig hemma med.

Kvinnorna i undersökningen är alla överens om att kvinnor och män har olika språkbruk kring sex. Vi upplevde även under intervjuerna att flera kvinnor ”lindade in sexuellt laddade ord i förskönande höljen”. Flera av kvinnorna tvekade att uttrycka sig såsom Meulenbelt beskriver männens språk, nämligen direkt. Man kunde även märka att de blev generade inför vissa frågor.

Vi drar därför slutsatsen att Meulenbelts (1982) påståenden om det kvinnliga språkbruket kring sex stämmer väl överens med våra respondenters språkbruk. Vissa respondenter avvek dock något från mönstret. Vi upplevde att Pia, Eva och Vera hade ett väldigt direkt språk och svarade utan att visa tydliga tecken på att bli generade. Alice, Cecilia och Tina däremot lindade in sina ord väldigt väl och undvek att tala för laddat.

Språkbruket kring det kvinnliga och manliga könet upplevde respondenterna var väldigt olika. Kvinnor pratar mer om problem kring sex medan män talar om prestationer och erövringar.

”Om någon blir kallad för ’fitta’ så är det negativt medan de manliga könsorden mer används som rena svordomar. De kvinnliga könsorden används mer för att nervärdera någon eller något”, säger Katarina.

Alice tror att det är mer naturligt att använda de kvinnliga könsorden som skällsord än de manliga. Orsaken till detta sier Tina om:

”Jag tror att detta går tillbaka till när kvinnor ansågs som svaga och en dålig kopia av mannen.”

Detta stämmer även överens med vad Meulenbelt (1982) skriver. Orsaken till att det inte finns något direkt språkbruk kring sex som kvinnor känner sig hemma med är att tiden då kvinnor inte skulle bekymra sig om lustfyllda nöjen inte ligger så långt tillbaka. Kvinnorna i undersökningen tror även att män pratar mer med varandra om sex och att de får ett annat förhållande till sina könsorgan tack vare att de ser sin penis varje dag. Kvinnorna tror även att män i större grad döper sina organ än vad kvinnor gör. Typiska manliga namn blir machoinspirerade som exempelvis Rambo. Pia säger:

”Om ett gäng kvinnor sitter i en bastu med några öl, så sitter de inte och döper sina bröstvårtor.”

Skulle kvinnorna döpa sina organ blir det ett mindre laddat ord. Tina berättar dock att hon och hennes partner bägge döpt sina könsorgan.

Vår slutsats är att kvinnor och män har olika språkbruk kring det sexuella. För att helt säkerställa detta skulle vi dock behöva intervjua och observera män och få deras syn på saken. Vår slutsats drar vi således enbart genom de intervjuade kvinnornas synpunkter.

Homo- och bisexualitet

Samtliga kvinnor i undersökningen är överens om att homo- och bisexualitet är något helt naturligt. Flera uttrycker dock att tankar på den sexuella akten mellan två män känns motbjudande men de är absolut inte emot det. Alice säger:

”Man kan jämföra olika sexuella läggningar med att man har olika hårfärg.”

Av de åtta kvinnor vi intervjuat förklarar två av dem, (Eva och Ulrika), sig som öppet bisexuella. Cecilia säger:

”Var och en får avgöra vem de har ett förhållande med och om man är kär i personen så spelar könet ingen roll.”

Katarina beskriver att hon är heterosexuell men ”experimentell” eftersom hon har tankar kring bisexualitet men aldrig har provat. Vera förklarar att hon har fantasier kring att smeka en annan kvinnas bröst men att det stoppar där. Alice, Pia och Tina har aldrig haft tvivel kring sin sexualitet och förklarar att de är heterosexuella. De känner sig inte lockade av att prova på sex med samma kön.

Meulenbelt (1982) skriver att vi alla är uppfostrade till att bli heterosexuella. Homosexualitet är inbäddat i många fördomar. Att bli säker på sin sexuella läggning tar tid och det kan ta långt upp i vuxen ålder innan en homosexuell/bisexuell man eller kvinna vågar ”komma ut”. Meulenbelt skriver även att alla människor av naturen är bisexuella men att vi genom socialiseringsprocessen lär oss att vara heterosexuella.

När vi tar Meulenbelts teorier och applicerar dem på vårt undersökningsmaterial är det omöjligt att uttala sig om huruvida uppfostran kan påverka någon att bli homo-, bi- eller heterosexuell. Inget av vad som kommit fram i våra intervjuer tyder på detta. Vi ser dock att de två respondenter som förklarar sig som bisexuella, (Eva och Ulrika), båda har haft en väldigt öppen uppfostran och att de har haft (och har) mycket bra kontakt med sina föräldrar. Vi uppfattar denna öppenhet och goda kontakt som grundsten för en fundamental individuell trygghet och vi tror att just denna trygghet har hjälpt dem att ”komma ut”.

Sexuella hjälpmedel och leksaker

Samtliga kvinnor i undersökningen är positiva till att använda sexuella hjälpmedel eller leksaker. Alice och Tina tycker det är okej men använder sig inte av det själva. Att andra använder det har de dock inga som helst fördomar emot och tycker det är upp till var och en. Mer romantiskt betonade hjälpmedel som erotiska filmer och massageoljor finner dock samtliga kvinnor positivt och lockande. Alice säger:

”Jag finner porrtidningar avtändande och kvinnoförnedrande, men tycker att erotiska texter och filmer kan vara okej.”

Cecilia anger även hon, att hon inte använder hjälpmedel såsom dildos och dylikt men hjälpmedel som är mer romantiskt betonade är välkommet.

”Jag skulle inte gilla om min sambo tog upp ett konstgjort underliv när vi ska ha sex om vi ska jämföra med en gummisnopp”, säger Tina.

Eva, Katarina, Pia, Ulrika och Vera använder alla olika former av sexuella hjälpmedel och tycker detta är normalt och kul för att piffa upp sexet. Vera säger att hon tycker alla borde använda det men att det finns vissa fördomar mot det och att det är lite skamligt. Hon säger:

”Det handlar om gamla fördomar och hämningar att det inte riktigt är gångbart i stugorna.”

Katarina håller med:

”Det är ett sätt att förlänga vår gemensamma njutning.”

Katarina poängterar att det viktiga är att det handlar om en gemensam lek mellan henne och hennes partner och att de tillsammans vill använda leksakerna.

Vi kan dra slutsatsen att kvinnorna i undersökningen är positivt inställda till användning av sexuella hjälpmedel fast i olika former och utsträckning. Respondenterna sträcker sig från att ”bara” gilla romantiskt betonade hjälpmedel och leksaker till mer avancerade lekar och hjälpmedel.

Lundmark och Sandler (1998) säger att med avvikelse menas att sexualitetens yttersta mål inte är det heterosexuella samlaget. Det ger ingen kick. För att då kunna nå sexuell tillfredställelse finns ett tvingande behov att tillföra något ytterligare, som ger spänning och utlösning. Det finns dock en klar gräns mellan absolut tvång och att förhöja njutningen med vissa attribut och att då använda föremål och ritualer, som till exempel häftiga underkläder, erotiska filmer och liknande.

Med stöd av vår undersökning samtycker vi med Lundmark och Sandler (1998) och känner igen deras beskrivning av varför man kan tänkas använda sexuella hjälpmedel och leksaker.

Inga kvinnor i undersökningen sa sig bli utsatta för tvång utan tyckte själva att det var naturligt. De söker spänning av egen fri vilja, är vår slutsats. Därför ställer vi oss skeptiska till vad Greer (1999) skriver.

Greer (1999) menar att den man som använder internet för att jaga barn tror att barnen är införstådda och villigt deltar i hans fantasi och detsamma gäller den man som förväntar sig att hans vuxna partner skall ställa upp och spela de roller han tilldelar henne i sin fantasi som skolflicka, nunna, hora eller vad det nu kan vara. En partner som ber en kvinna klä ut sig är i sin fulla rätt att göra det. En kvinna som vill betrakta sig som sexuellt sofistikerad skall numera vara beredd att kunna erbjuda en man allt han önskar. Det finns ingen antydning om att mannen helt enkelt bara onanerar och använder kvinnan ungefär som sexmedhjälpare. Det sägs inte heller något om att kvinnor är skyldiga sig själva att inte låta sig utnyttjas. Vi tror heller inte att kvinnorna i vår undersökning ser sig som sexmedhjälpare. De anser att de aktivt deltar i de fantasier och sexlekar som förekommer i deras nuvarande förhållanden. Vi kan absolut inte påstå att vi sett några tendenser till att kvinnorna i vår undersökning ”erbjuder” sina män vad de önskar utan det fungerar på grunden ”ge och ta”. Det poängteras tvärtom hur viktigt det är att det sker på lika villkor.

SEXUELL LUST OCH OMGIVNINGENS BETYDELSE

När vi gjorde vår undersökning och ställde frågor kring sexuell lust och omgivningens betydelse såg vi ett tydligt mönster. De viktigaste faktorerna för våra respondenter är trygghet, tillit, ömhet, närhet, spänning och längtan. Giddens (1999) talar i sin teori om ”det rena förhållandet” om vikten av tillit mellan parterna för att nå en tillfredsställande intimitet. Detta ser vi återspeglat i de följande citaten:

”För mig är tryggheten viktig och jag vill njuta utan att känna mig blottad.”

”Lust kan vara ren och skär kåthet, men även längtan efter fysisk närhet som att t.ex. bara ha någon att hålla om.”

Vi kan utläsa att om våra respondenter inte känner sig trygga i situationen blir deras lust hämmad. Trygghet behöver inte betyda att den sexuella samvaron måste ske innanför hemmets fyra väggar, utan några av våra respondenter är öppna för att ha sex på andra platser, t.ex. utomhus. Den gemensamma nämnaren är dock att de måste känna trygghet och tillit för att kunna hänge sig åt sin sexuella lust. Giddens (1999) definition av tillit är att man ska kunna lita på vad den andre parten säger och gör samt vinna hans/hennes förtroende. Ulrika uttrycker det i klartext när hon säger att ett dåligt förhållande ger henne en känsla av

otrygghet och då blir hennes lust hämmad. Ett dåligt förhållande tolkar vi som ett förhållande där parterna har problem att lösa konflikter och, som Giddens påpekar, kan konflikter som får ligga och gro förstöra ett förhållandes tillit.

Beck (2000) rekommenderar att man för att uppnå harmoni skall skapa sig en omsorgsfull atmosfär. Denna tes ser vi som styrkt då Cecilia säger att för henne är det viktigt med en mysig stämning för att hon ska kunna bejaka sin lust. Även Katarina påpekar att hon måste känna sig bekväm med sin partner och vi frågar oss då vad bekvämlighet är? Jo, det är i grund och botten en mixtur av olika känslor, som tillit, trygghet och harmoni med sin partner.

När det handlar om omgivningens betydelse kan vi tydligt se mycket varierande svar som har en spännvidd alltifrån ”hemma med fördragna gardiner” till ”utomhus, på en krogtoalett eller i en bil”. Katarina menar att för henne är omgivning och omständigheter viktiga för hennes sexuella lust i den meningen att hon måste känna sig trygg. Hon är inte främmande för sex på exempelvis en krogtoalett eller hemma med fördragna gardiner, men det beror på stämningen mellan henne och hennes partner. Veras önskemål är annorlunda. Vera berättar att för henne är det viktigt att hon mår bra. Hon menar att hon inte tycker om att visa sig naken, ens inför sin man, och därför är det viktigt att det är fördragna persienner för henne.

Beck (2000) menar att ett förhållande kännetecknas av att båda parterna är självständiga och säkra på sitt värde. Vi tolkar Veras ovilja att visa sig naken, ens inför sin make, som ett uttryck för en osäkerhet kring hennes eget värde kroppsmässigt, och detta resulterar i en ovilja att exponera sig ens för sin make. Orsaken till detta framgår genom att Vera säger att hon är negativt påverkad av det kvinnoideal som media målar upp idag.

Katarina är inte ensam om att påpeka att tilliten och tryggheten spelar in i val av omgivning för sex, även Cecilia delar denna uppfattning och hennes uttalande kring risken att bli upptäckt, har vi tolkat som ett behov av spänning. Cecilia vill dock ha spänningen utan att förlora tryggheten.

”Det handlar om att känna tillit och inte utsätta sin partner för något denne inte vill göra”, säger Katarina.

I Becks (2000) rekommendationer för att uppnå harmoni i ett förhållande förordar han att paret skall utföra aktiviteter som båda gillar. Applicerat på Katarinas uttalande ser vi att en respekt för sin partners önskemål är av vikt. Om den ena parten vill ha sex utomhus men inte den andre, kan harmonin i förhållandet gå förlorad om paret inte hittar en gemensam lösning.

Vår slutsats är att alla våra respondenter önskar trygghet, tillit, längtan och ett visst mått av spänning för att känna sexuell lust. Individuell självständighet i kombination med trygghet i ett förhållande möjliggör ett bejakande av den sexuella lusten. Tryggheten är även en

betydande faktor när det kommer till val av omgivning för sexuella aktiviteter. Tryggheten kan ha många ansikten: trygghet i förhållandet eller trygghet och självkänsla kring sin egen kropp. Vi tolkar det som mycket individuellt vad kvinnor idag har för krav på omgivningen då de skall ha någon form av sexuella aktiviteter.

Självkännedom kring det egna underlivet

Självkännedomen kring det egna underlivet hos våra respondenter var varierande. Några skulle utan tvekan känna igen sitt eget underliv och intervjuerna påvisar en gemensam nämnare för dessa respondenter: de har alla genomgått något som givit dem en anledning att ha kontroll på sitt underliv, såsom exempelvis en förlossning eller underlivsbesvär. Vi frågar oss om de skulle ha haft denna självkännedom om sina underliv annars och vi menar att det är tveksamt. Meulenbelt (1982) menar att en flicka som försöker se sitt eget underliv (utan hjälpmedel) måste göra sitt bästa och ändå ser hon inte hälften. Vi konstaterar att rent fysikaliskt finns många regler att bryta för en kvinna som vill undersöka sitt eget underliv utan spegel, eller som Tina så träffande säger:

”Jag är inte frigymnast.”

Många kvinnor och inte minst unga flickor ser sitt kön som ett sorts hål och inte en komplicerad del av sin kropp med många möjligheter, menar Meulenbelt (1982). Detta tycker vi att vi får svart på vitt genom Evas uttalande:

”Jag skulle nog känna igen mitt underliv baserat på t.ex. födelsemärken, men jag skulle inte känna igen mig själv invändigt.”

Vi tolkar Evas uttalande som en bekräftelse på en okunnighet kring hur det egna könsorganet ser ut. Ulrika säger att hon genom onani skulle känna igen sitt eget underliv rent fysiskt, något vi tolkat som att hon med hjälp av känsel har uppnått. Hon vet helt enkelt hur hennes underliv känns, ungefär såsom vi tror oss att en synskadad människa skulle använda sitt känselsinne istället för synen för att utforska något.

Några av våra respondenter säger att de inte alls skulle känna igen sitt underliv om de såg det på bild. I intervjuerna framgår att det i några av dessa fall finns en bakomliggande negativ upplevelse eller tanke, varför de inte skulle känna igen sina underliv, eller för den delen vill lära sig känna igen dem. Katarina berättar om en upplevelse när hon var 14 år och för första gången var hos en barnmorska för undersökning. En del av undersökningen innefattade att hon skulle titta på sig själv i en spegel. Den manliga barnmorskan hade suttit och smekt henne på insidan av låren under hela undersökningen och detta blev en mycket negativ upplevelse för henne. Tina berättar om en liknande upplevelse då hon var på Ungdomsmottagningen i sin

ungdom och att hon blev illa berörd då hon fick i ”hemläxa” från Ungdomsmottagningen att titta på sig själv i spegel.

Veras negativa koppling till sitt eget underliv består i en obehaglig mardrömstanke, vilket har fått henne att ha en negativ koppling till sitt underliv. Hon har en mardrömstanke där hennes make ser hennes underliv och att hans erektion då bara slaknar. Återigen tolkar vi det som att Veras självkänsla är något sviktande när det kommer till trivseln med sin egen kropp. Hon säger själv att hon helt enkelt inte kan slappna av och ta det för vad det är.

Vår undersökning och tillämpade teori ger stöd för att kvinnor idag i regel har ganska dålig kännedom kring hur de själva ser ut i sitt underliv. De som vet hur de ser ut har haft en rent fysisk anledning till varför de har kontroll över hur de ser ut. Flertalet kvinnor idag är ganska ovetande hur de ser ut och har inga större drifter att ta reda på det heller.

Den kvinnliga orgasmen och synen på onani

När vi sett på synen genom tiderna på den kvinnliga orgasmen har vi upptäckt att kvinnorna har gått från mycket sexuella, till att tillskrivas avsaknad av sexuella känslor och därefter åter till sexuella varelser. Under utvecklingens gång har dock kvinnans sexualitet blivit skuldbelagd och nu undrar vi om vi finner stöd för detta i vår undersökning.

Laqueur (1994) studerade gamla barnmorskehandböcker från sextonhundratalet där man förkunnade att den kvinnliga orgasmen var en nödvändighet för att kvinnan skulle kunna bli gravid. På sjuttonhundratalet menade man att kvinnans kön var en ringa avbild av mannens och det blev tänkbart att flertalet kvinnor ”inte besvärades av sexuella känslor” och därmed försvann den kvinnliga njutningen ur medicinska beskrivningar av befruktningen. Kassorla (1989) menar att kvinnor tvingades gömma sin sexualitet eller ge utlopp för den i smyg, men ”fina flickor” skulle inte ens tänka på att ge utlopp för sin sexualitet.

Hur ser våra respondenter på orgasmen idag då? Här följer några citat ur empirin:

”En orgasm är något jag får av den jag älskar med. Jag är delaktig i den men det är mannens uppgift att ge mig orgasmen”, säger Pia.

”En orgasm är ett ömsesidigt utbyte av tjänster”, menar Ulrika.

Meulenbelt (1982) säger att de ”naturligt” inlärd tankarna är att man ska vara två för att orgasmen ska vara ”giltig” och att det som hindrar en kvinna från att ”göra” en orgasm är känslan av att en orgasm är en present man bör få och inte en möjlighet som redan finns i kroppen och som man gör själv.

Det råder lite delade uppfattningar bland våra respondenter huruvida man gör eller får en orgasm. Några säger att de gör den själva, några att de gör den tillsammans med sin partner och en respondent menar att det är något hon får av den hon älskar med. Ingen av våra respondenter verkar vara av uppfattningen att man måste vara två för att orgasmen ska vara giltig, utan de menar istället att vid onani så gör de själva en orgasm. Vi tolkar det som att det inte föreligger några skamkänslor kring en orgasm uppnådd genom onani.

Meulenbelts (1982) teori att en orgasm är något en kvinna bör få som en present ser vi som icke hållbar när vi applicerar den på våra respondenter. Ingen av respondenterna säger att det enbart är något de får, utan de säger alla att de är med och gör orgasmen i större eller mindre utsträckning.

Laqueur (1994) menar att på sjuttonhundratalet förpassades den kvinnliga orgasmen till de triviala förnimmelsernas värld och sågs som en bonus till fortplantningsakten. Ulrika säger att en orgasm inte är målet med att ha sex. Hon berättar att hon ibland mer ser det som en bonus om hon får orgasm, kanske för att hon från början var ute efter ömhet och närhet. Cecilia menar att det är upp till var och en att uttrycka inför sin partner hur man vill ha det för att det ska vara skönt.

Som vi tolkar detta så kan det visserligen finnas en inställning att en orgasm kan ses som en bonus bland vissa kvinnor, men bakgrunden till detta har ändrats i jämförelse med hur det var förr. I den dåtida forskningen anges inte hur kvinnorna såg på det hela, utan det var männen som satte upp riktlinjerna. Idag får en kvinna komma till tals och ställa krav på njutning och kvinnan styr i viss mån själv graden av njutning, genom att t.ex. ”leda” sin partner rätt. Bonustanken av idag handlar snarare om att kvinnan hade satt upp ett personligt mål och att ett stimuli som framkallar en orgasm blir lite som att vinna första pris, när man egentligen bara satsade på att hamna bland de tio bästa.

Som slutsats kring våra respondenters syn på orgasmen kan vi säga att de inte ser det som något de får i present, utan de är själva med och tillverkar den. De menar att det är upp till dem själva att hjälpa till och leda sin partner rätt för att uppnå njutning. Vi kan se tecken på att ett bonustänkande finns kring orgasmen, men inte på det sätt som Laqueur (1994) återger från sjuttonhundratalets läkarvetenskap där kvinnan tycks ses som ett rent fortplantningsobjekt – någon som bara skall vara container till mannens avkomma, befriad från sexuella känslor.

Våra respondenter är mycket överens kring synen på onani. Sex stycken av dem säger att onani är en rättighet och de övriga två säger att det är något naturligt och att det är upp till var och en hur man ser på det. Meulenbelt (1982) menar att onani väcker många skuld känslor hos kvinnan, men vi finner inget stöd för denna tes i våra intervjuer. När vi analyserar svaren vi fått, ser vi inga tecken på skuld känslor kring frågan, utan snarare en mycket öppen syn. När vi frågade våra respondenter om de såg onani som tabubelagt, fick vi däremot mycket varierande svar. Följande utdrag ur empirin är speciellt talande för graden av tabutänkande:

”Onani är jävligt tabubelagt men samtidigt en rättighet för varje människa”, säger Alice.

Hon tycker även att det anses som fulare för en kvinna att onanera, än en man och att detta beror på en bild som kvinnor bär med sig från förr: att flickor ska ha ”händerna på täcket”.

Onani ser Ulrika som en rättighet och något av det mest naturliga som finns. Hon tycker det är naturligt att smeka sig själv under en sexakt eller ensam och menar att för henne får det spänningar och huvudvärk att släppa.

Greer (1999) menar att det är lika lätt för kvinnor som män att onanera, men att kvinnor helt enkelt inte är lika intresserade av det. I våra intervjuer hittar vi inga solklara belägg för att kvinnor skulle vara mindre intresserade av att onanera, men vi hittar heller inga belägg för att de skulle vara mer eller lika intresserade. Våra respondenter ser det som ett komplement till det gemensamma sexlivet och menar att det är ett sätt att lära känna sin egen kropp, samtidigt som det är något högst personligt. Det intervjumaterial vi inhämtat har helt enkelt inte behandlat graden av intresse utan vi koncentrerade oss främst på att få svar på om de ser onani som tillåtet eller inte.

Slutsatsen är att våra respondenter har synen att onani är en individuell rättighet och samtidigt något personligt. De har dock olika uppfattning kring vad ”personligt” innebär. Några av dem menar att när det är något personligt så blir det förbjudet, medan en av våra respondenter säger att personligt innebär att hon väljer om hon vill att någon annan ska vara delaktig i hennes onani. Vår undersökning ger inga belägg för att onani skulle ge våra respondenter skuld känslor.

MORALFÖRESTÄLLNINGAR, FINA FLICKOR OCH FRIGJORDA KVINNOR

Lundmark och Sandler (1998) talar om ”madonnorna” vilka var de ärbara kvinnorna. De var kvinnor som inte haft sexuellt umgänge innan äktenskapet och som när de väl gift sig fortast möjligt blev mor till mannens barn. Dessa kvinnor skulle ge intryck av att vara passiva och behagfulla och spela en roll som lagom sexuellt attraktiva. Målet med detta skådespel var

enbart att bli gifta. Det blev då deras uppgift att sköta hem och barn. De var helt utelämnade till mannen för att bli försörjda men även för att få ett värde som person.

”Förr var sex tabu för kvinnor, de var hämmade och bundna till familjen. Deras främsta uppgift var att vara en mor och detta styrde deras liv”, säger Cecilia.

Vi finner Cecilias citat som talande för hur kvinnorna i vår undersökning ser på hur kvinnorna hade det förr. Våra respondenter drar tydliga paralleller med kvinnornas situation förr och begreppet ”den fina flickan”. Lundmark och Slanders (1998) definition av madonnorna finner vi är väldigt nära besläktat med hur begreppet ”den fina flickan” förklarades av våra respondenter. Så här säger Tina:

”En fin flicka är någon som inte har någon sexualitet och ingen egen identitet utan bara finns till lags för andra – en kvinna som underkastar sig sin man och mer eller mindre ger bort sin sexualitet i present, en roll som man tvingas spela.”

I vår undersökning har vi funnit stöd för Lundmark och Slanders resonemang. Vi konstaterar därför att gamla tiders moralföreställningar kring hur en kvinna bör vara lever kvar än idag. I vilken utsträckning detta påverkar kvinnorna i vår undersökning kan vi inte säga med bestämdhet, men vi vill ändå påstå (med vår undersökning som stöd) att det kan finnas en undermedveten påverkan från gamla moralföreställningar. Detta speglas tydligt i vad Vera säger:

”När det kommer till hem och hushåll är det fortfarande kvinnorna som gör det mesta och det lever kvar att det vilar på kvinnans ansvar att sköta det.”

Vi går vidare med begreppet ”en frigjord kvinna” och hur våra respondenter ser på kvinnor idag och deras situation i samhället. Beck (2000) skriver att kvinnor idag tycker det är viktigt att även de har en egen sexualitet. Han redovisar att mer än hälften av alla kvinnor idag ställer sig bakom kravet att det också för kvinnan är viktigt att skaffa sig sexuella erfarenheter. Vi har valt Alice förklaring som talande för våra respondenters synsätt:

”En frigjord kvinna är en kvinna som vågar stå för vad hon vill, som tar för sig det hon vill, står för den hon är och förverkliga det hon vill även på det sexuella planet.”

Våra respondenters synsätt på hur ett förhållande ska vara stämmer väl överens med Giddens teori om ”Det rena förhållandet” (1999). Det är något man söker sig till enbart på grund av vad detta förhållande kan ge de involverade parterna och inte av socioekonomiska eller kulturella skäl, skriver han. Giddens teori om ”det rena förhållandet” är enligt oss en beskrivning av det ultimata förhållandet, där respekt och hänsyn råder mellan parterna.

”Att ge och ta är viktigt såsom att visa hänsyn och respekt”, tycker Pia.

Med stöd av vår undersökning konstaterar vi att våra respondenter är positiva till begreppet "en frigjord kvinna" även om tolkningarna spände över hela skalan mellan "lösaktig" och "viljestark". Samtliga av våra respondenter ser mannen som det dominerande könet idag, men att kvinnan är på stark frammarsch trots att hon ännu kämpar i motvind. De beskriver snarare dagens kvinnor som aktiva och frigjorda än som passiva och hämmade.

Vi konstaterar att synen på jämställdhet mellan könen skiljer sig mellan våra respondenter. Synen är överlag positiv men vi kan ana en viss bitterhet i Alice uttalande:

"Man kanske framställer att det finns någon jävla jämlikhet mellan könen, men det är ju inte så."

Vera däremot tolkar jämlikheten på följande sätt:

"Det finns inte många män som skulle våga dumförklara kvinnor idag, med det finns många kvinnor som dumförklarar män, och jag är en av dom."

Som avslutande sammanfattning väljer vi följande citat av Pia:

"Männen har fortfarande makten men kvinnorna har lättare att klättra uppåt på karriärstegen idag. Förr skulle de stå i köket med sitt förkläde och inte njuta av sexualiteten utan bara föda barn, men nu får en kvinna njuta av sex även hon."

DISKUSSION

Det finns diffusa "regler" som styr samhället idag. Vi har valt att kalla dem för moralföreställningar. Vilka var det då som satte upp moralföreställningarna kring den kvinnliga sexualiteten? Jo, det var män vars "forskning" har föranlett oss att ifrågasätta om de någonsin talat med en levande kvinna. Var de verkligen objektiva eller var det deras högst personliga erfarenheter som legat till grund för deras antaganden? Kan det möjligen vara så att sjuttonhundratalets mansdominerade sexualforskning kring den kvinnliga orgasmen egentligen hade sin grund i att forskarna var dåliga älskare...? Kanske led Freud själv av det penisavund han så ofta tillskrev kvinnan? Svaret vet bara Freud själv.

Ur askan, in i elden... Freud blev omodern och med tiden kom feminismen. Denna rörelse som får oss att känna oss som svikare av hela vårt kön, bara för att vi rakar benen, använder BH och inte ser oss som några "runkobjekt". Feminismens grundtankar "lika lön för lika jobb" och jämställdhet mellan könen ställer vi oss helt bakom, men vi känner dock en viss allergi mot alla former av fundamentalistiska rörelser. Vi finner tillfredsställelse i att göra oss

vackra för de män vi älskar, men inte för att vi ohjälpligt sukter efter deras bekräftelse, utan för att ett förhållande går ut på att ge och ta. Han ser mig. Jag ser honom.

Hur står det då till med moralpaniken i samhället, frågar vi oss. Vi tycker oss se en modern era av moralpanik råda i samhället. Denna har sin grund i kulturkrocken mellan invandrarkulturen och ”den svenska kulturen”. Vi tänker på de s.k. hedersmorden. Här har vi ett briljant, men fruktansvärt, exempel på moralpanik som uppkommit genom att gamla moralföreställningar paras med den frigjorda sexualiteten. Vi finner det helt otroligt att det svenska rättsväsendet kan tala om ”förmildrande omständigheter” i dessa fruktansvärda fall, och basera dessa på skillnader i kultur. Vi ställer oss bara en liten fråga: skulle vi visas samma förmildrande omständigheter om vi begick ett mord i ett annat land på grund av att vi har en annan kulturell bakgrund? Om du då skulle svara: javisst, så har vi ytterligare en liten fråga till dig: hur är vädret på din planet? För på den här planeten är det inte den ensamma lilla kvinnan som bestämmer vad som är rätt och fel...

Enligt våra respondenter lever vi i ett mansdominerat samhälle, men de anser att kvinnan är på stark frammarsch. Ingen har väl uttryckt sig så bra som Vera, när hon säger att det inte är många män som skulle våga dumförklara en kvinna idag, men däremot finns många kvinnor som skulle dumförklara män och Vera är en av dem. Det kanske rent av finns fler...?

Är då sexualiteten viktig idag? Med stöd av vår undersökning så kan vi konstatera att den är det. Hur vill kvinnor att sexlivet ska vara? Ja, vi kan inte erbjuda karta, kompass eller GPS, men några lätta fingervisningar har vi snappat upp. Tryggheten är viktig. Utan den blir inga barn gjorda! (Hi-hi!) Att kunna lita på sin partner är viktigt även det, såsom att testa sexleksaker och dylikt under gemensamt inflytande – det är inte enkelriktat, utan dubbelfiligt. Fantasier kring att ha flera partners finns hos våra respondenter, men vi ser tydligt att troheten till sin partner är viktigare än att leva ut fantasier. Otrohet förkastas totalt av våra respondenter.

Kvinnorna i vår undersökning tycker det är viktigt med orgasmer, men ser det inte som något de får, utan något de är med och tillverkar. Även om de flesta kvinnorna är heterosexuella tycker de inte att könet är det viktigaste, utan de menar att man blir kär i en individ och inte i ett kön. Detta tycker vi oss se i dagens samhälle också – det är de tre ”k: na” som räknas: kärlek, känsla och kåthet.

Hur löd då vår problemformulering? Jo, så här: ”Känner sig unga kvinnor sexuellt frigjorda idag eller känner de sig hämmade av gamla moralföreställningar kring den kvinnliga sexualiteten?”

En av våra slutsatser är att våra respondenter inte känner sig uttalat hämmade av de gamla moralföreställningarna, men vi har funnit tecken på att de undermedvetet är påverkade av dem ändå. De framställer sig som frigjorda, men om man läser mellan raderna ser man en viss ambivalens. Kvinnorna vill exempelvis ta ett sexuellt initiativ men samtidigt verkar många av dem föredra att mannen gör det. Kanske är det så som vi siar om i analysen, nämligen att gamla moralföreställningar om att vi bör vara passiva och lagom sexuellt intresserade madonnor. Vi får helt enkelt skylla oss själva om vi väcker den björn som sover och därmed råkar illa ut av detta. Inte sällan skyller man på att kvinnan har fel kläder eller betar sig på ett felaktigt sätt. Återigen projiceras mannens s.k. ohejdade drifter på kvinnan och hon blir den dåliga kvinnan.

Kvinnan av idag hamnar alltså i en lojalitetskonflikt mellan hur hon vill vara och hur hon bör vara, sett genom samhällets ”glasögon”.

Referenslista

- Backman, Jarl (1998) *Rapporter och uppsatser. Lund: Studentlitteratur*
- Beck, Ulrich (2000) *Risksamhället. På väg mot en annan modernitet. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB*
- Foucault, Michael (1980) *Sexualitetens historia, del 1. Gidlunds förlag.*
- Freud, Sigmund och Breuer, Josef (1995) *Studier i hysteri. Natur och kultur*
- Giddens, Anthony (1999) *Modernitet och självidentitet. Självet och samhället i den senmoderna epoken. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB*
- Greer, Germaine (1999) *Kvinnan i sin helhet. Stockholm: Norstedts förlag*
- Kassorla, Dr Irene (1989) *Fina flickor gör det. Forum*
- Laqueur, Thomas (1994) *Om könets uppkomst. Stockholm: Bokförlag Symposion*
- Lundmark, Gunilla och Sandler, Elisabeth (1998) *Sexualitet – lust eller plåga? Stockholm: Carlssons förlag.*
- Meulenbelt, Anja (1982) *Till oss själva – på väg mot en befriad kvinnlig sexualitet. Stockholm: Wahlström & Widstrand.*
- Scheu, Ursula (1979) *Vi föds inte till flickor – vi görs till det. Småbarnsuppfostran i det västerländska samhället. Stockholm: Bokförlaget Prima.*

BILAGA 1

INTERVJUGUIDE

Information till våra respondenter:

Du kan när som helst under intervjun avbryta om du känner att du inte vill fortsätta. Du har även fullständig rätt att dra tillbaka en redan genomförd intervju. Ditt totala samtycke är en förutsättning för våra intervjuer och användandet av det material som framkommer ur dem.

Du har full anonymitet. Dina uppgifter kommer att avidentifieras, med anledning av dess personliga natur, d.v.s. namn, orter, yrken samt ålder kommer att kodas.

Vi erbjuder dig en utskrift av den genomförda intervjun, vi önskar dock att du själv påtalar att du önskar detta.

Du kommer att få information om var du kan läsa den färdiga uppsatsen (på internet), vi kan även emaila den färdiga uppsatsen till dig om du så önskar.

Syftet med den färdiga uppsatsen är att den skall ligga till grund för vår socionomexamination vid Lunds Universitet.

Uppsatsen kommer att publiceras på en sida tillhörande Lunds Universitet (exakt adress meddelas före publicering). Uppsatsen kommer även att delas ut till examinator, opponent samt ett exemplar skall skickas till Institutionen för socialt arbete, Umeå Universitet.

Intervjumaterialet kommer **enbart** att användas till vår uppsats. Materialet får alltså inte återanvändas för någon undersökning med ett annat syfte.

Vi tackar på förhand för din medverkan och välkomnar er att ställa frågor om något känns oklart. Utan er vore detta inte möjligt!

Tack! / Therése och Kristina

- 1) Presentera dig själv! (Bakgrund/uppväxt, personlighet, etc.)
- 2) Beskriv din egen sexualitet. (Frigjord, hämmad, annat? Motivera.)
- 3) Vad innebär begreppet ”frigjord kvinna” för dig?
- 4) Vad innebär begreppet ”den fina flickan” för dig?
- 5) Upplever du att din uppfostran har styrt dig in i någon speciell sexuell roll? Vad upplever du har format dig mest i din sexuella roll – uppfostran, omgivning, annat? Beskriv.
- 6) Upplever du att du har brutit från den fostrade rollen? Beskriv om, hur och varför.
- 7) Upplever du att män och kvinnor har samma sexuella ”regler”? Hur definierar du dessa ”regler”? (ex. otrohet, initiativtagande, sexuellt språkbruk)(”uppstartare”: namngivande av organ, kvinnor – *kring*, män – *om*, könsord som skällsord)
- 8) Hur ser du på att ha flera olika partners? Skulle du kunna/vilja det? Hämmande/lockande? Beskriv.
- 9) Hur upplever du initiativtagande – eget, partners? Hämmningar – varför?
- 10) Vilket kön upplever du som dominerande i dagens samhälle? Hur var det förr? Beskriv.
- 11) Vad innebär sexuell lust för dig? Bejakar du lusten eller känner du dig hämmad av något? I så fall vad?
- 12) Är omständigheterna/omgivningen omkring dig viktig för att du ska känna lust?
- 13) Anser du att en orgasm är något du gör eller något du får (som en present t.ex.)?
- 14) Berätta om dina tankar kring homo- resp. bisexualitet? Naturligt? Motbjudande? Likgiltighet? Motivera hur du grundar ditt sätt att tänka. Har du någon gång haft tvivel på var du själv står? Motivera.
- 15) Hur ser du på onani? Rättighet? Högst personligt? Tabu?
- 16) Hade du känt igen ditt eget underliv om du sett det på bild? Motivera.
- 17) Vad anser du om sexuella hjälpmedel/leksaker? Naturligt inslag i samlivet? Perverst? Annat?
- 18) Vad är trohet för dig? Total monogami? Samhällsbunden norm? Till för att brytas?

19) Har du någon gång haft sex med någon bara för att inte förlora denne?

20) Var upplever du att den största skillnaden mellan hur kvinnor förr och kvinnor nu får vara? (Ord för att hjälpa få igång tankarna: frigjord – hämmad, fri – styrd, aktiv – passiv)

INTERVJUERNA

Alice

Alice är en kvinna i 30-års åldern från en stad på västkusten. Hon lever ensam men har ett förhållande med något äldre man. Alice är uppväxt med mamma, pappa och ett syskon. Föräldrarna är idag runt 60 år.

Alice studerar idag vid högskola med samhällsvetenskaplig/beteendevetenskaplig inriktning. Hon skriver för närvarande på sin magisteruppsats i sociologi och är mycket engagerad i kvinnofrågor. Alice beskriver sig själv som en lugn och glad person. Vanliga beskrivningar från omgivningen angående sin person är, enligt Alice, lugn, glad och en rolig person. Alice tror att hon bryr sig ganska mycket om andra.

Alice tycker att det känns svårt att beskriva sin egen sexualitet. Efter en kort paus av funderingar beskriver hon sig som en icke superhämmand men heller icke superfrigjord person. Hon vet inte varför hon är sådan men siar i att det blir lättare att öppna sig ju mer man lär känna sig själv och ju mer man litar på sig själv. Val av partner spelar också stor roll men den viktigaste rollen spelar tilltron till sig själv. Hämningar släpper då mer och mer och Alice upplever att hon är på väg dit just nu. Efter en kort paus säger Alice att hon absolut inte är en superhämmand person. På frågan om åldern kan spela in säger hon att det kanske den gör men att hon inte tänkt så mycket på detta. Hon tror dock inte åldern spelar så stor roll för hur mycket man känner sig själv. Alice menar att det är andra saker som spelar in istället. Alice menar på att en livskris hon just gått igenom har haft en stor positiv inverkan på hennes självkänedom. Det har lett till att hon nu kan se andra sidor hos hennes själv.

Begreppet "frigjord kvinna" tycker Alice låter negativt på ett sätt. Hon vet dock till en början inte helt vad hon tycker det innebär. Sedan säger hon att uttrycket lätt kan kopplas ihop med en jätteslampig kvinna. Efter en kort paus säger Alice att frigjord kvinna för henne nog är en kvinna som vågar stå för vad hon vill. Ta för sig det hon vill. Stå för den hon är och förverkliga det hon vill. Även sexuellt. Samtidigt, säger Alice, ligger det något negativt över begreppet men Alice tycker inte att det är något negativt. Slutligen säger hon att en frigjord kvinna är en kvinna som vågar ta för sig, vågar ta plats och inte bromsar för det hon vill. Uttrycket "den fina flickan" har Alice funderat över och har svårt att finna ett svar på vad hon anser om begreppet. Hon tycker dock

att det klingar negativt på grund av att Alice inte gillar att begreppet kan symbolisera att någon flicka är finare än någon annan. Att någon annan skulle vara mindre värd. Alice anser att begreppet inte är något som existerar idag. Det är mer ett begrepp som symboliserar på hur det var förr. Idag skulle ingen flicka vara finare än någon annan för idag vågar många väldigt mycket, anser Alice. Att begreppet skulle betyda att någon var pryd och "höll på sig" idag tycker Alice är felaktigt.

Alice tror att hennes uppfostran har styrt henne in i en sexuell roll. Uppfostran har hjälpt till att hämma henne. "Faktiskt", tillägger hon. Hon berättar att det under hennes uppväxt aldrig pratades om sex i familjehemmet och att hon aldrig såg sina föräldrar krama eller pussa varandra. Det faktum att det aldrig pratas om sex tror Alice har bidragit till att sex sågs som något fult och onaturligt och där med hämmat henne. Alice tror att hon idag lyckats bryta dessa mönster. Hon berättar att hon idag inte går runt och tänker i de gamla termerna men att det mycket väl kan finnas en omedveten hämning inne i henne. Hon vet inte om hon går runt och försöker bryta ifrån det, det har hon aldrig tänkt på. Hon ser på sex på ett positivt sätt och kan även se att hennes föräldrar resonerade som dom gjorde och att de inte fanns några elaka baktankar hos dom. Alice anser att hennes föräldrar lagt grunden till hennes sexuella identitet. Sedan möter man en massa yttre bilder som påverkar en Hon upplever att "alla djävla sexbilderna i tidningar och TV" har format henne även dom. De partners man är med hjälper även de till med att forma den sexuella identiteten, tror Alice.

Nästa fråga innebar att Alice skulle fundera lite kring sexuella reglers lika värde för män respektive kvinnor. Beträffande otrohet tror Alice att män har större acceptans. Hon betonar att hon absolut inte tycker att det är så. Om en man går ut och är otrogen hänvisas det bara till hans naturliga drifter, säger Alice, så att han skall lyckas hålla sig i schakt. Om en kvinna tar för sig och gör ett snedsteg så ses det som något större och värre, tror Alice. Hon ses då som slampig och lösaktig. Att män är otrogna är något mer naturligt helt enkelt. Beträffande initiativtagande anser Alice att det idag sker på lika villkor mellan män och kvinnor. Hon har själv upplevt det positivt att det i hennes eget förhållande är varmt välkommet när hon tar initiativ. Det är nog ganska häftigt, säger hon. Alice tror dock att det kan vara så att om tjejen tar initiativ för ofta backar mannen på grund av att män gärna vill att det skall ske på deras villkor. Alice uppmanas sedan att fundera kring sexuellt språkbruk och säger då att hon tror att det är vanligare att män har smeknamn på sina könsorgan än kvinnor. Män går, enligt Alice, alltid och drar i den och pratar med den och får därför ett annat förhållande till sitt könsorgan. Tjejer känner inte så och döper därför inte sina könsorgan, tror hon. Alice tror

även att de kvinnliga könsorden känns naturligare att använda som skällord än de manliga. Man kallar inte en man ”din jävla k-u-k”, säger Alice. Alice tror att kvinnor och män pratar om sex på olika sätt. Kvinnor pratar mer om problem kring sex medan män pratar talar om prestationer och erfarenheter. Kvinnor närmar sig varandra genom att diskutera problem och män genom att mäta erövringar, anser Alice sedan. Män har svårare att erkänna sina svagheter.

Alice berättar sedan att hon inte kan tänka sig att ha flera partners, vare sig samtidigt i sängen eller vid sidan om varandra. Har hon en så vill hon ha en. Hon har aldrig känt behov av flera älskare och kan inte tänka sig detta. Alice anser dock att detta inte har med hämningar att göra utan det inte lockar henne helt enkelt inte. Anledningen är istället att sex handlar väldigt mycket om känslor för Alice. Det har en djupare betydelse. Det är skillnad på sex och sex, tycker Alice. Skulle Alice mot förmodan ha flera partners skulle hon inte kunna ha samma känslor för allihopa. Då blir sexet inte samma sak som med någon man verkligen älskar, anser hon. Därför håller hon sig till en. Visst kan man gå ut och ta sig ett engångsragg om man vill men känslan blir inte den samma, säger Alice och grundar sitt antagande på egna erfarenheter. En i taget och där med basta liksom, säger hon bestämt. På frågan om vem Alice tror är det dominerande könet i samhället svarar hon att hon vet att det är mannen som spelar den rollen. Så har det alltid varit men Alice betonar att kvinnan har fått andra möjligheter idag på många plan. Man kanske framställer att det finns någon jävla jämlikhet mellan könen men det är ju inte så, menar Alice. Hon tror även att det är svårt att komma dit eftersom det manliga könet dominerar så grovt. Så har det alltid varit, säger hon.

Alice tycker själv att hon bejakar sin lust. Hon lever dock inte ut allt till hundra procent men upplever heller inte att hon har några direkta hämningar. Sexuell lust innebär även stark åtrå för Alice - en stark känsla. Alice säger att hon förknippar lust just med sex och känslor men tycker samtidigt att frågan är svår att svara på. Vissa speciella behov kan också förknippas med lust, tycker Alice, men även närhet och värme. Alice säger att hon absolut inte förknippar smisk och sånt med lust. Alice berättar att känslan av åtrå efter någon lika väl kan betyda längtan efter närhet och ömhet som efter sex. Längtan är glädje tycker Alice, men väntan kan få henne att krypa på väggarna ibland. Längtan, närheten och värmen upplever Alice som viktigare än själva penetreringen i sex. Men samtidigt när det går upp till något visst kan det vara viktigt det också - man vill känna en annan människa så nära, menar Alice. Det känns som det är så nära man kan komma och så lite till, säger hon. Bra sex handlar om tid för

Alice. Det får inte vara stressigt. Alice berättar att hon och hennes partner inte har möjlighet att spendera så mycket tid tillsammans så tidsbristen kan ibland bli väldigt enerverande. Därför är de stunder då de kan hänge sig fullt åt varandra, stunder med guldkant. För att det skall bli bra sex då skall det vara lugn och ro och tid, säger Alice. Det behöver inte vara välstädat eller tända ljus och sånt. Hon berättar dock att hon kan känna åtrå även när hon ser honom i ett myller av andra människor. Om hon då har gått och tänkt på honom och han står i ett myller av andra människor och inte har tid för henne kan hon känna sig lite sårad. Hon erkänner att hon rent av kan känna svartsjuka i stunder som dessa. Tid är som sagt det viktigaste framför sidenlakan och så men det får ju gärna vara lite välputsat, tycker hon.

Alice tycker inte att en orgasm är någon hon får som en present. Hon tycker inte att hon skall stå i tacksamhet till killen. En orgasm är något som kommer båda till godo, som båda kämpar för. Alice upplever att det finns olika typer av orgasmer och detta beror på omständigheterna och känslan kring den. Alice tycker det är svårt att förklara hur hon menar men tycker absolut inte att det är som en present man får sådär varsågod, som hon säger. Om en orgasm blir himlastormande har båda jobbat ordentligt. Om omständigheterna och känslan är rätt är det inte som att trycka på en knapp någon sekund, menar Alice. Alice tycker det är viktigt att kvinnan vågar ställa krav på att även hon skall uppnå orgasm. Hon menar att om kvinnan uppnår detta så höjer det kvalitén på hela samlaget och detta gynnar bägge parterna i slutändan. En kvinna som fejkar en orgasm förstör bara för sig själv genom att ligga där och vara honom till lags, anser Alice. Om det är en man med någonting innanför nötskalet så ser han till att det händer något för dig med, menar hon. Alice anser vidare att det tar tid att få bra sex. Hon tror att den kvinnliga orgasmen tar längre tid att arbeta fram på grund av att tjejer har svårare att släppa efter. Alice tror även att tjejer har svårt att ställa krav och detta gör det svårt för kille att ”plocka fram de rätta verktygen”, som hon uttrycker det. Men när kille väl kan det så är det värt jobbet, tycker Alice. Ju mer man känner för en människa och ju mer man vågar ge sig hän, desto mer himlastormande blir det, fortsätter Alice. Det är helt fantastiskt alltså nåt man inte kan kontrollera och gör det då så för mig så öppnar det ju nya portar för honom. Det är något helt fantastiskt!, utbrister Alice.

Alice är inte emot homosexuella, berättar hon och finner dem inte heller motbjudande. Alla människor har rätt att var som dom är. Att vissa har en annan sexuell läggning ser inte Alice som något konstigt. Alice tycker att man kan jämföra olika sexuella läggningar med att vi har olika sorters hårfärg. Konstigare är det inte. Alice kan dock erkänna, som hon säger, att då

hon pratat med homosexuella män funnit det lite motbjudande när de berättat om sitt sexliv och vad de har för sig. Det känns konstigt, tycker Alice, att tänka sig att dom kramas och pussas och ligger med varandra. Alice har aldrig känt några tvivel beträffande sin egen sexuella läggning. Detta säger hon väldigt bestämt. Hon har aldrig känt sig dragen sexuellt till sitt eget kön och aldrig funderat så mycket över det.

Alice tycker att onani är en rättighet som varje människa har rätt till. Alla har ju möjlighet till det, menar hon. Sedan är det även något personligt och det är som hon själv säger ”jävligt tabubelagt”. Hon tror att fler tjejer gör det fast att de aldrig skulle erkänna det. Onani anses enligt Alice som något mycket naturligare för killar än för tjejer. När det gäller manlig onani hänvisas det till deras drifter. Det är naturligare att dra en handtralla, tror Alice. Tjejer skulle aldrig ha pratat öppet om det som killar gör, tror hon. Killar kan göra det tillsammans i grupp men det skulle aldrig inträffa hos ett gäng tjejer, siar hon. Hon tror även att det anses naturligare hos tjejer för att män växer upp med att ta i sin snopp. Det blir naturligt medan tjejer aldrig håller i sitt könsorgan. Har kvinnor och män lika sexuella drifter, frågar sig Alice. Om de hade haft det så tror Alice att onani skulle ha varit lika vanligt för tjejer och killar. Nu är det bara fulare för tjejer för vi har samma drift, tror hon. Vi tjejer bär med oss en bild från långt tillbaka i tiden om att händerna skall vara på täcket, menar Alice.

Alice tror inte hon skulle känna igen sitt eget underliv på bild om det satt bland en massa andra bilder med samma motiv. Hon menar att hon vet hur hon ser ut men att hon inte har fotografiskt minne. Alice tror att mannen lättare känner igen sin snopp då han ser den varje dag. Hon likställer det med att varje kvinna förmodligen skall känna igen sina egna bröst då vi ser dem varje dag. Att man känner igen snoppen eller bröstet har med att göra att de sticker ut från kroppen, tror Alice. Det gör inte det kvinnliga underlivet. Det blir en omständlig process att plocka fram en spegel och titta där nere. Det är därför jag inte gjort det, menar hon. Just att man måste ta fram en spegel för att kolla kan leda till att underlivet känns onaturligt, tror Alice. Jag ser det inte som tabu utan som en jobbig procedur. Den sitter lite dumt till säger hon.

Sexuella hjälpmedel är inget som tilltalar Alice men hon anser det dock inte som något perverst. En gång fick hon en dildo av en kille men hon tyckte inte det var något speciellt. En gummisnopp, som Alice säger. Hon upplever det som att det finns en tredje part med i sängen om man skulle ha med en dildo. Det skulle kännas konstlat, säger hon. Hon berättar att trots

att gummisnoppen ser ut som en snopp går det inte att jämför med riktig vara. Okej, säger hon, om det kommer en dag då man känner sån lust att man måste, då kanske det skulle funka men inte nu, menar Alice. Porrtidningar anser Alice var avtändande och kvinnoförnedrande men erotiska filmer och texter kan vara okej. Alice berättar att hon har sådana tidskrifter hemma. Att andra kanske vill använda sig av sexleksaker tycker Alice är helt okej.

Alice berättar vidare att det förekommit att hon haft sex med en man enbart av rädsla för att de aldrig skall träffas mer. Hon menar dock på det att med en ökad självkänedom minskar behovet av att ställa upp på sex mot sin vilja. Om man tillskriver sig själv ett värde vågar man bita ifrån, tror hon. Att ha sex enbart för att inte mista en person tyckte Alice kändes fel. Det blir i fel syfte. Alice tror att kvinnan idag tenderar att vara mer frigjord och aktiv än hämmad och passiv. Kvinnan vågar ta för sig mer idag och vågar ställa krav. Utvecklingen går framåt, tror hon. ”Att höra min gamla mormor säga att hon är kåt skulle kännas mer konstigt än om en ung tjej sa det” säger hon avslutningsvis.

Cecilia

Cecilia är i 35-års åldern och bor i ett villaområde i ett litet idylliskt samhälle i sydvästra Skåne. Familjen består av Cecilia, hennes man och barn i olika åldrar. Vi träffas hemma hos henne i familjens hus och intervjun sker till största delen i det trivsamma köket. Stämningen utläser jag till att vara lite nervös, men mycket god ändå.

Jag inleder genom att be Cecilia presentera sig själv, berätta lite om sin uppväxt och sin personlighet. Hon berättar att hon har yrkesarbetat under en lång period av sitt liv, men studerar för tillfället. Cecilia berättar att hon lever i ett lyckligt förhållande med sin man och att hon känner sig mycket trygg i sin tillvaro med honom. Hon växte upp med en ensamstående mor och beskriver familjeförhållandet som gott. Hon hade inte så mycket kontakt med sin far som var alkoholist och dog när Cecilia var i 18-års åldern. Jag frågar om hon saknat en fadersgestalt i sitt liv och Cecilia berättar att hon aldrig saknade en far. Hennes mor var mycket ung när hon fick sina barn och Cecilias mor och syskon umgicks mycket med hennes morföräldrar och tillbringade mycket tid med dem, ofta i deras stuga där alla hjälptes åt med arbetet som medföljer. Cecilia berättar att hennes morfar blev en mansgestalt för henne, men inte en fadersgestalt. Morfadern var ganska tystlåten, berättar Cecilia, och höll sig

lite för sig själv, men han var dock ”mannen i huset”. Cecilia beskriver i övrigt stämningen inom familjen som god.

När Cecilia ska berätta om hur hon upplever sin egen personlighet funderar hon först en liten stund och säger sedan att hon har lätt för att prata med människor som hon känner eller inte, men att detta inte betyder att hon har ett behov av att ha ett stort socialt umgänge. Hon menar att hon är nöjd med den nära umgängeskrets hon har och känner att hon inte har intresse av att ha fler människor omkring sig.

Cecilia fortsätter sin beskrivning med att berätta att hon är noggrann och lojal i sitt arbete och att hon är omtänksam och vill att alla ska ha det bra. Hon menar att hon inte är rädd att säga ifrån när hon tycker att något är fel. Cecilia berättar också att hon kan ha lätt för att bli sur på vissa människor, men att det beror mycket på situationen. Hon beskriver sig oftast som glad och hon tycker om livet.

Jag ber Cecilia beskriva sin egen sexualitet, om hon känner sig frigjord, hämmad eller något annat. Cecilia svarar utan tvekan att hon känner sig frigjord. Hon berättar att hon tycker om att visa sina känslor för sin man, och då gärna ”handgripligen”, t.ex. genom att ta på sin man och på så sätt visa hur hon känner för honom.

Jag ställer Cecilia inför begreppet ”en frigjord kvinna” och hon berättar att hon tolkar det på två sätt utifrån sig själv. Hon ser sig själv som frigjord och bejakande av sin egen sexualitet genom att hon visar sexuellt intresse för sin man och att hon rent sexuellt vågar genomföra det hon själv känner att hon vill genomföra. Den andra tolkningen är att hon upplever att hon rent praktiskt skulle klara av att gå sin egen väg och inte behöva vara beroende av att en man stod vid hennes sida.

Begreppet ”den fina flickan” tolkar Cecilia som någon som aldrig gör något fel utan är perfekt både estetiskt och uppförandemässigt. En fin flicka är pryd och sexuellt hämmad. Cecilia berättar att hon ser ett ansikte framför sig när hon tänker på ”den fina flickan”. Det är en verklig person som har en viss stil, är ordentlig, lever ett idylliskt och ordnat liv. Jag frågar Cecilia var hon upplever att ”reglerna” för hur ”en fin flicka” ska vara kommer ifrån och hon menar att det är samhället som satt upp dem genom tidernas gång och att vår historia har format dagens regler.

Vid frågan om Cecilia upplever att hennes uppfostran har styrt henne in i någon speciell sexuell roll så berättar Cecilia att man under hennes uppfostran inte pratade om sex eller hade

kärleksförklaringar inför varandra. Hon såg aldrig sina morföräldrar göra kärleksförklaringar och hennes mor var ensamstående till stor del under hennes uppväxt. Visst, säger Cecilia, hade min mor manliga bekanta, men hon uppfattade aldrig att det fanns sex inblandat i bekantskaperna. Jag hade mycket svårt att acceptera min mors manliga bekanta, berättar Cecilia

Cecilia fortsätter och berättar att hon i nuläget har lärt känna sin kropp och har en partner hon tycker om att älska med. Hon funderar en kort stund och säger att hon enligt den uppfostran hon fick kanske skulle ha varit sexuellt hämmad, men att hon brutit med sin uppväxt och tagit till sig ett annat beteende. Cecilia säger att hon har lätt för att prata om sex, men att hon ofta väljer att inte göra det. Hon berättar att hon förlorade oskulden när hon var 19 och detta berodde mest på att hon började känna det som betungande att vara oskuld, hon ville "ha det avklarat". Under sin tonårstid hade inte Cecilia några riktiga pojkvänner för hon kände inget behov av det, men som vuxen har Cecilia bejakat sin sexualitet. Cecilia upplever själv att hon som person har en högre sexuell läggning, men att denna vilade under hennes uppväxt för att slå ut i full blom när hon hittade rätt partner.

Cecilia menar att hon inte skulle ha mognat till den individ hon är utan alla omständigheter hon varit med om och att hon kanske skulle ha förtryckt sin sexualitet än idag om hon inte gått igenom allt som fört henne till var hon är idag.

När det gäller frågan om Cecilia upplever att hon brutit från den fostrade rollen säger hon att hon inte upplever att hon hade någon egentlig fostrad roll. Man pratade bara inte om sex i min familj men det var för den skull inte skambelagt, berättar Cecilia, utan om jag tagit upp ämnet skulle det inte ha hyschats ner. I min familj kunde t.ex. kärleksscener på TV skämtas bort och man på något sätt mer skrattade och sa att det slabbades.

Cecilia fortsätter och kommer åter in på sin mor och berättar att hon hade en okunskap om sin mors sexualliv, i hennes ögon existerade det inte. Cecilia berättar att hon och hennes mor inte hade ett riktigt samtal kring sex och preventivmedel förrän efter Cecilia redan förlorat sin oskuld. Då hjälpte hennes mor henne med nödvändiga saker som att skaffa p-piller och undersökningar. Cecilia menar att anledningen till att de inte hade samtalet förrän då beror på att hennes mor alltid har haft svårt att uttrycka sig verbalt. Men om jag hade konfronterat min mor med ett problem skulle jag fått hjälp och stöd, säger Cecilia.

Jag frågar Cecilia om hon tycker att män och kvinnor har samma sexuella ”regler” vid t.ex. otrohet och initiativtagande. Cecilia svarar direkt att hon personligen ser otrohet som lika allvarligt för både män och kvinnor och att hon tycker att det är svinigt.

Hon menar att samhällets ”regler” visar en lite annan syn på det hela; en kvinna är ett svin *och* lätt på foten, medan en man ”bara” är ett svin.

När det gäller initiativtagande anser Cecilia att det är viktigt att både mannen och kvinnan tar initiativ. Cecilia tror att om mannen hela tiden måste ta initiativet blir det ensidigt och tillslut ser mannen mest till sin egen tillfredsställelse. Kvinnan är då otillfredsställd och lägger skulden på mannen. En kvinna som är mycket initiativtagande ser samhället som negativt, menar Cecilia, för en kvinna ska enligt samhällsnormen inte vara *för* sexintresserad.

Cecilia menar personligen att hon skulle tröttna om hon hela tiden skulle behöva vara initiativtagande. Jag vill känna att min man vill ha mig och har lust till mig, säger Cecilia, jag har ett behov av att han tar initiativ. Cecilia berättar att hon upplever kvinnor som mer känsliga och i större behov av ömhet och att hon upplever att om hennes man inte har lust till henne så älskar han inte henne.

Cecilia fortsätter och berättar att hon upplever att samhället säger att mannen ska vara initiativtagande, att det hör till den maskulina rollen. Detta innebär då att en kvinna som tar mycket initiativ på något sätt tar över den maskulina rollen.

Inför frågan om hur Cecilia ställer sig till att ha flera partners svarar hon direkt ja och erkänner att hon känner att hon sätter andra regler för sin man; hon skulle inte kunna låta honom ha flera partners. Cecilia poängterar dock att hon *skulle kunna* men *vill* inte ha flera partners då hon är helt nöjd med det sexliv hon och hennes man har. Cecilia berättar att hon ser det som lockande och något som inte är förbjudet, hon menar att alla får göra vad de vill så länge ingen far illa.

Cecilia har tolkat begreppet ”flera partners” som att man har gruppsex och berättar att hon nog ser det som lockande eftersom hon aldrig har gjort det. Hon säger att hon är nyfiken och skulle kunna tänka sig att pröva för att se vad som händer. Hon berättar att hon, en annan kvinna och en man skulle vara lite av en ”fräck grej” att göra, men tror inte att en kvinna rent njutningsmässigt skulle kunna ge henne så mycket.

Vilket kön är dominerande i dagens samhälle och hur var det förr, frågar jag. Cecilia svarar att det är männen, det är män som befinner sig i toppskiktet, som syns i media och som kan

hävda sig. Kvinnor förbises, menar Cecilia. Männen har alltid dominerat och varit ute i samhället medan kvinnorna skulle sköta hemmen, barnen, var utan rösträtt etc.

Cecilia menar att det har skett en förändring och att dagens män accepterar och tillåter kvinnorna att kliva fram, men oftast finns där alltid en man i en ännu högre position än den en högt placerad kvinna har. Om man jämför med andra kulturer och tar t.ex. islam där man tolkar Koranen på ett kvinnoförtryckande sätt så har ju verkligen kvinnorna i vårt samhälle klivit fram. Vårt samhälle säger att kvinnor *får* ta för sig och hävda sina rättigheter, men det är ändå männen som är dominerande i vårt samhälle.

Vi börjar tala om sexuell lust och om något får Cecilia att känna sig hämmad eller om hon bejakar den. Cecilia förklarar att för att hon ska känna sexuell lust krävs det att hon känner sig trygg i sitt förhållande och att för henne är det ett måste att ha djupa känslor och en inre trygghet för att kunna bejaka sin lust. Hon berättar att hon har detta i sitt förhållande och vill älska ofta.

Cecilia berättar att hon aldrig fått orgasm med en partner hon inte haft djupa känslor för och berättar om ett kortare förhållande hon hade med en man som hon uppfattade som sexuell fixerad. Cecilia berättar att hon kände sig aldrig trygg med honom och kunde därför aldrig få en orgasm när de hade sex. Hon fortsätter och säger att trygghet är mycket viktig för henne, är hon trygg så vågar hon och kan bejaka sin lust på ett helt annat sätt.

Cecilia berättar att hon känner sig hämmad på grund av att hon inte trivs med att visa upp sin kropp, hon vill helst inte visa sig naken och berättar att för henne är det viktigt att ha en mysig stämning för att kunna bejaka sin lust. Jag vill njuta utan att bli blottad, säger Cecilia.

Hon fortsätter och förklarar att för henne är känslorna som man kan se i ett ansikte mycket blottande och eftersom hon inte riktigt trivs med sin kropp menar hon att de känslorna syns i hennes ansikte. Det är en anledning till att jag ofta älskar med stängda ögon, berättar Cecilia, och jag håller på att lära mig att se på min man när vi älskar.

Jag vill inte visa mina känslor hur som helst, berättar Cecilia, och detta leder ibland till att jag skyddar mig genom att t.ex. skratta samtidigt som jag gråter.

Jag frågar om omgivning och omständigheter är viktiga för att hon ska känna lust och Cecilia svarar att hon skulle kunna ha sex nästan var som helst, huvudsaken är att hon känner sig trygg. Sex på annorlunda ställen är häftigt, säger Cecilia, men jag måste känna mig helt trygg. Jag skulle inte kunna ha sex på en toalett på krogen, för det är alltför många som skulle kunna veta vad jag gjorde och det skulle leda till att jag inte kände mig trygg. Men jag skulle kunna

ha sex ute i skogen där det finns en liten risk att bli upptäckt, men ändå inte så stor risk att jag förlorar min trygghet. Cecilia menar att hon inte vill bli upptäckt, men att *risken* att bli det kan vara upphetsande.

Är en orgasm något du *får* eller något du *gör*, undrar jag. Cecilia funderar lite och säger att hon gör så hon får orgasmen, men att det är olika beroende på vilka omständigheter det handlar om. Jag gör en orgasm om jag onanerar, men under ett samlag både gör och får jag en, säger hon. Cecilia menar att det är upp till var och en att uttrycka hur man vill ha det under ett samlag för att nå fram till en orgasm och att man faktiskt får jobba för det själv. Det är inget man får som en present.

Jag leder in samtalet på homo- och bisexualitet, hur Cecilia känner kring detta och om hon själv har haft tvivel kring var hon själv står. Cecilia svarar att hon anser att homo- och bisexuella får vara precis som de vill. Cecilia berättar att hon inte alltid haft samma inställning, men då hon har flera vänner som är homo- och bisexuella så har hon pratat med dom och genom det fått en annan insikt i det hela.

Cecilia menar att var och en får avgöra vem man vill ha ett förhållande med, är man kär i personen så spelar könet ingen roll. Hon säger att hon definitivt inte vill se någon form av manlig homosexuell penetrering, men en kärlek mellan två män eller två kvinnor stör henne inte.

Jag frågar var hon själv står, om hon haft några tvivel. Cecilia svarar att hon står överallt och förklarar att hon inte är homo eller bi, men *om* hon skulle bli kär i en kvinna så är det ingen stor sak. Cecilia menar att hon dock anser sig behöva en man för att uppnå tillfredsställelse.

Vi fortsätter att tala om tillfredsställelse och kommer in på ämnet onani. Cecilia menar att hon ser onani som en rättighet för varje individ, men att hon personligen har svårt att utföra det under samlag. Hon vill hellre att hennes man smeker henne och upplever att hennes hämningar släpper då. Cecilia berättar att hon tycker det är okej med onani under ett samlag. När det gäller onani som utförs i ensamhet tycker Cecilia att det är en privat angelägenhet som ingen annan ska se. Hon menar att om hon råkar se någon annan onanera så upplever hon det som stötande och vill egentligen inte se det, men går ändå inte därifrån.

Skulle du känna igen ditt eget underliv om du såg det på bild, frågar jag, och Cecilia svarar genast ja. Hur kan det komma sig, frågar jag då. Cecilia berättar att hon för några år sedan

gick igenom en operation i underlivet och under den processen har sett bilder på sitt underliv och därför genast skulle känna igen sitt eget underliv. Hon fortsätter att berätta att hon på grund av medicinering ofta brukar ha underlivsbesvär och därför ofta brukar hålla koll på sig själv i förebyggande syfte för att slippa svampinfektioner. Cecilia leder själv in samtalet på underlivshygien och fortsätter med att berätta om hygienisk ansning av könshåret och att hon även på grund av det har koll på sitt eget underliv. Jag frågar för vem hon ansar sig, och hon svarar att det till viss del är för sin partner. Hon känner sig mer tillfreds om hon är ”fin där nere” och menar att om hon inte haft sin partner hade hon inte ansat sig lika ofta, utan att hon vill se fin ut inför honom.

Jag frågar hur hon känner inför att använda sexuella hjälpmedel och leksaker och Cecilia svarar att hon är positivt inställd. Hon berättar att hon inte använder det själv, men att hon ser det som helt ok för de som känner behovet att använda det. Hon funderar lite och fortsätter att hon nog använder hjälpmedel ändå och detta i form av massageoljor. Hon tycker att oljor har en mer romantisk stämpel och hon och hennes man använder det lite för att ”komma i stämning”. Cecilia fortsätter och säger att om hon och hennes mans förhållande skulle utvecklas så att de vill använda leksaker i en annan utsträckning skulle det vara ok, men det handlar om att deras förhållande gemensamt skulle utvecklas åt det hållet.

Vad är trohet för dig, frågar jag, och Cecilia menar att hon känner sig kluven i den frågan. Jag kräver total trohet av min man, säger Cecilia, på grund av att jag älskar honom så mycket och är svartsjuk. Själv kan jag tänka mig att ha sex med en annan person, jag har inte gjort det, men har tänkt tanken, säger Cecilia. Hon berättar att hon t.ex. reagerar om hennes man pussar en annan kvinna på kinden, men tycker inte att det är lika farligt om hon själv gör det. Hon känner sig sviken av sin man om han gör det. Jag accepterar inte att min man skulle vara otrogen, men skulle ha andra regler för mig själv, säger Cecilia.

När jag frågar om Cecilia haft sex med någon bara för att inte förlora denne så hänvisar hon till det förhållandet hon hade med killen som ville ha sex med henne och en annan kille. Hon berättar att det var ett sätt att försöka behålla honom. Jag levde på hoppet, men han var redan förlorad, berättar Cecilia. Efterhand insåg jag att han redan var förlorad, men det tog en hel del sorg och bedrövelse för att inse att förhållandet inte gav något.

Kvinnor förr var inga sexuella varelser, svarar Cecilia på frågan vad hon upplever den största skillnaden mellan kvinnor förr och nu är. Då var sex tabu för kvinnor, säger hon, de var hämmade och bundna till familjen. Deras främsta uppgift var att vara en mor och detta styrde deras liv. Nu är kvinnor mer aktiva, de får uttrycka sexuella önskemål och är mer intresserade av att få ut något av ett samlag.

Skillnaden förr och nu har mycket med media att göra, säger Cecilia. Media sätter upp ett kvinnoideal och en händelse som verkligen höjde ribban för kvinnor i samhället var när Lill-Babs var med i "Här är ditt liv". Där radade de upp alla män hon haft och det var en ordentlig radda. Idag finns det många TV-program som belyser sex, som "Fråga Olle", säger Cecilia, och de programmen hjälper till att föra upp sex till en icke-tabu nivå. Att ämnet behandlas i media har hjälpt många kvinnor och det gör det okej att prata om sex hemma.

En annan sak som gör att kvinnor är mer sexuella varelser idag är kläderna, säger Cecilia. Förr var kvinnor helt täckta av korsetter, underkjolar, överkjolar och sånt, vilket försvårade visandet av deras sexualitet. Idag går det istället nästan till överdrift och det är modets fel, menar Cecilia. Rätt situation rättfärdigar sexiga kläder, t.ex. om man ska på fest, säger hon. Jag klär mig alltid för min egen skull och för att jag ska trivas, inte för att någon annan ska tycka jag är snygg, säger Cecilia. Det kan även ge självförtroende om jag klär mig i något som jag vet kanske framhäver min byst och det får andra män att titta. Då känner jag mig sexig och får självförtroende av det. Jag vet att jag har ett okej utseende, men jag kan få bättre självförtroende om andra tittar uppskattande, menar Cecilia.

Cecilia berättar att hon även brukar lyssna på sin mans önskemål om hennes klädsel. Om han tycker att en speciell kjol ser bra ut på mig, så kan jag ta den på mig för att göra mig fin inför honom, säger hon.

Jag frågar om hon t.ex. skulle ha riktigt långt hår och skulle vara riktigt less på det och vilja klippa sig kort, hur skulle hon göra om han inte alls ville att hon skulle göra det. Jag skulle nog kompromissa lite och klippa en liten bit, säger Cecilia, men sedan skulle jag successivt klippa det till den längd jag ville ha det. Det skulle ske under en längre tidsperiod för att han skulle få tid att vänja sig. Jag skulle göra som jag själv ville men på något sätt "mildra" det hela genom att låta det ske genom en successiv förändring, säger Cecilia.

Jag avslutar vårt samtal med att fråga hur Cecilia tyckte att vårt samtal kändes, då det trots allt handlat om ganska intima saker. Cecilia svarar att hon tyckte det kändes bra och att det var helt ok. Jag som intervjuperson kan bara hålla med och tycker att vi har avslutat vårt samtal med en positiv stämning mellan oss.

Eva

Eva är en kvinna i 30-års åldern som tidigare haft många olika yrken, bl.a. inom omsorgen. Hon läser för närvarande en utbildning där syftet är att senare arbeta inom vårdsektorn. Eva berättar att hon är uppvuxen i en mindre Skånsk ort men att hon nu bor i en större sydsvensk stad.

Eva växte upp i en familj bestående av mamma, pappa och ett äldre syskon och hon beskriver sin uppväxt som god. Hon upplevde trygghet under sin uppväxt och beskriver sin relation med sina föräldrar som god. Eva beskriver sin personlighet som positiv och glad och hon menar att hon har ett ordentligt humör. Eva menar även att hon är envis, obstinat och kaxig samtidigt som hon beskriver sig själv som en väldigt känslig människa.

Jag ber Eva beskriva sin sexualitet och hon säger nästan genast att hon inte vet om hon är bisexuell, men att hon har provat på sex med kvinnor. Hon berättar att hon upplever sig som frigjord och att hon med det menar att hon vågar leva ut sina fantasier och att hon gör som hon själv vill.

En frigjord kvinna för Eva är en kvinna som står upp för sig själv. Eva hänvisar till det svar hon lämnade på föregående fråga, att frigjord även är när en kvinna vågar leva ut sina fantasier. Jag frågar Eva om hon ser några fler tolkningar på begreppet "frigjord kvinna" och Eva berättar att hon anser att en kvinna som t.ex. gör sig fri från en sekt är en frigjordkvinna för henne. En frigjord kvinna är en kvinna som vågar utmärka sig, säger Eva.

Vad är då begreppet "den fina flickan" för dig, frågar jag, och Eva svarar genast att det ser hon som en mammas flicka. Det är en kvinna som inte har någon fri vilja, inga egna åsikter och någon som är präglad av någon i sin omgivning, säger Eva. Rent sexuellt sett så är en fin flicka någon som inte har utforskat sin kropp och som inte har sex före äktenskapet, berättar Eva.

Upplever du att du blivit fostrad in i någon speciell sexuell roll, frågar jag Eva och hon svarar att hon inte upplever att hon blivit fostrad in i någon särskild roll. Hon berättar att hon alltid haft en mycket öppen relation med sina föräldrar och att de vet allt om henne. Jag har

utforskat det jag tyckt varit intressant och det har jag baserat på mina tankar, fantasier och mitt eget tyckande, säger Eva. Jag går min egen väg, säger hon med eftertryck.

Eva berättade i förra frågan att hon inte upplever sig ha blivit fostrad in i någon speciell roll. Mina föräldrar har funnits där och satt upp regler och gränser men de har inte gett mig en uppfostran som jag kan se som en uppfostran in i någon speciell sexuell roll. Dom har bara funnits där och stöttat mig i mina livsval, menar Eva.

Jag frågar om Eva upplever att män och kvinnor har samma sexuella regler och Eva svarar först nej, men säger sedan att hon i grund och botten nog tycker att de har det ändå. Tjejer utforskar mest, men erkänner minst, säger Eva och förklarar att hon tänker på otrohet. Eva menar att fler tjejer än killar är otrogna och att detta kan förklaras med att tjejer söker mer spänning och bekräftelse. Detta gäller inte alla tjejer, förtydligar Eva, men jag menar att många tjejer har dåligt självförtroende och inte trivs med sin kropp och sitt utseende. Dom känner helt enkelt inte sig själva, säger Eva, och då söker dom spänning och bekräftelse genom att vara otrogna. Eva tror att en annan mycket stor anledning till att män och kvinnor är otrogna är att dom inte kan prata med varandra och därigenom går man ut och söker spänningen på annat håll. Därefter går man hem och fortsätter leva "det vanliga livet" hemma, säger Eva.

När det gäller initiativ menar Eva att män och kvinnor tar lika mycket initiativ, men att kvinnor är mer romantiska, medan män är mer "pang på". Kvinnor kan ta initiativ genom att försöka uppnå en viss stämning, exempelvis genom att tända lite levande ljus, men män är lite mer rakt på sak och kommer snabbare till skott, menar Eva.

Det sexuella språkbruket anser Eva är likadant för män och kvinnor, men att män använder det på ett grövre sätt, medan kvinnor är lite mer fina i kanten.

Jag frågar Eva hur hon ser på att ha flera olika partners och Eva ber mig förtydliga frågan lite. Jag säger att tanken med frågan är att försöka få fram hur hon tänker kring att ha flera pojkvänner samtidigt, men även att undersöka hur hon kan ställa sig till att ha sex med flera personer samtidigt.

Eva svarar att hon inte anser att det är okej att ha flera pojkvänner samtidigt, men att hon inte är främmande för att ha en trekant eller gruppsex. Eva menar att man som individ går så långt man själv vill gå och att det är helt upp till var och en.

Jag har haft både trekant och gruppsex och kan tänka mig att ha det fler gånger, säger Eva, men jag har inte sex med vilka som helst, utan jag har mina stadiga träffar. Jag skiljer på kärlek och sex, säger Eva och fortsätter med att berätta att hon tror att tjejer oftare än killar blandar in känslor och kärlek i sexet.

Hur upplever du ditt eget och din partners initiativtagande, frågar jag. Eva berättar att hon är mycket initiativtagande och att hon kan ta initiativ precis var som helst hon befinner sig. Ja, inte hemma på släktmiddagen, skrattar Eva, men i övrigt är jag mycket fri på det sättet, menar Eva. Hur mycket initiativ jag tar beror även på min partner, menar Eva. Om jag skulle ha en partner som inte vill ha sex lika mycket som mig så skulle jag kunna känna mig hämmad och istället låta min partner ta initiativet för att slippa få ett nej, säger Eva. Får man nej ofta upplever Eva att sexlivet kan dö ut. Jag frågar Eva om hon upplever att det är männen eller kvinnorna som oftast säger nej, och Eva svarar att hon upplever att det är männen som säger nej oftast. Jag menar att män som fångat den kvinna de vill ha inte känner att de behöver anstränga sig längre och är mer eller mindre nöjda med situationen som den är, säger Eva. Kvinnorna som säger nej menar Eva däremot kan ha hittat någon annan och därför mer söker sig bort.

Jag frågar Eva vilket kön hon upplever som dominerande i samhället förr och nu och hon svarar att förr var det tveklöst mannen som dominerade samhället och kvinnans plats var vid spisen och att föda barn. Idag är männen fortfarande dominerande, men kvinnorna har kommit starkt framåt, säger Eva. Nu sätter kvinnor sina karriärer före barn och kvinnor är mer själviska och ser till sig själva först innan man bildar familj, menar Eva.

Vad innebär sexuell lust för dig, frågar jag, och känner du dig hämmad eller bejakar du lusten. Eva svarar att hon inte känner sig hämmad av något och säger att sexuell lust för henne inte handlar om att knulla skiten ur varandra, utan det handlar om att komma i rätt stämning. För att känna sexuell lust måste jag känna mig attraherad av min partner och vara på rätt humör och ha rätt stämning omkring mig.

Det ska inte vara alltför ”pang-på” även om det med en partner man känner väl kan vara kul att vara lite impulsiv, säger Eva. Omgivningen är också viktig för att jag ska känna sexuell lust, menar Eva.

När det gäller om jag får eller gör en orgasm så menar jag att jag får en orgasm, men jag är själv med och skapar den, säger Eva. Om jag onanerar så får jag en orgasm genom att jag

pillars på mig själv, så jag gör ju den också, menar Eva. Eva funderar en kort stund och säger sedan att hon definitivt inte ser en orgasm som något hon får som en present, eftersom hon faktiskt själv är med och tillverkar den.

Vilka tankar har du kring homo- och bisexualitet, frågar jag Eva, och hon svarar direkt att hon tycker det är helt ok och säger att man inte väljer om man tycker om män eller kvinnor eller båda delarna. Känslorna finns i kroppen och är inget man kan göra något åt, säger Eva. Om två kvinnor eller två män älskar varandra så är det kärlek det också.

Jag undrar om Eva haft några tvivel kring sin egen läggning och hon svarar att hon inte tvivlat på var hon själv står, utan hon är bisexuell. Jag blir inte kär eller har sex med vem som helst för det, säger Eva.

Eva funderar lite och säger sedan att hon tror att många föräldrar kan ha svårt att acceptera om deras barn säger att det är homo- eller bisexuellt. Hon tror att föräldrarna då kanske funderar över "vad gjorde vi för fel?", men Eva säger även att det är mer accepterat med två kvinnor än med två män och att detta är porrfilmernas förtjänst. Eva berättar att hon inte mött några problem från sina egna föräldrar angående sin sexualitet, men då hon ställde dem inför frågan om de skulle acceptera det hela på samma sätt om det varit deras son som sagt att han attraherades av män, mötte Eva en helt annan reaktion som uttryckte mer äckel.

Eva menar att alla människor har rätt att leva som de själva vill och att det därför är helt okej med homo- och bisexualitet.

När det gäller onani så menar Eva att hon ser det som en rättighet, något högst personligt och tabu. Hon förklarar att onani för henne handlar om att utforska sig själv, sina behov och sin egen kropp, men att det samtidigt är något väldigt personligt och därmed blir till något förbjudet.

Vid frågan om hon skulle känna igen sitt eget underliv på bild så svarar Eva först nej, men säger efter lite eftertanke att hon nog skulle känna igen sitt underliv om hon t.ex. hade några speciella födelsemärken. Jag skulle däremot inte känna igen mitt eget underliv invändigt, säger Eva, och menar att det var en svår fråga på det sättet.

Vad anser du om sexuella hjälpmedel och leksaker, frågar jag därefter. Jag ser det som naturligt och ett lite annorlunda sätt att piffa upp sexlivet på, säger Eva. Det är däremot viktigt

att båda parterna ser det som helt okej, fortsätter Eva och säger att hon definitivt inte ser det som något perverst utan mer som ett naturligt inslag i sexlivet. Eva menar att om man är bekväm med sin kropp och vågar visa sig som man är, så mår man bra och då kan sexuella hjälpmedel ge en krydda åt sexlivet.

För Eva innebär trohet att man har tillit till varandra och hon säger att trohetsvärderingarna är något man får med sig från sin uppfostran. Som jag ser det så kan man vara otrogen i tankar och i handling, säger Eva. Evas personliga gräns vid otrohet sätter hon vid jakten och menar att om hon börjar jaga efter en annan partner så ser hon sig som otrogen. Om hon är helt nöjd med sin partner finns ingen anledning att inleda en jakt på något annat och hon är därför inte otrogen ens i tankarna. Eva menar också att när man druckit sprit är det lättare hänt att någon skulle inleda en jakt än om personen är nykter.

Har du någon gång haft sex med någon bara för att inte förlora denne, frågar jag. Ja, säger Eva och berättar att hon tidigare hade en pojkvän under ca 2 ½ år och att de gemensamt kom fram till att bryta upp. Under processen kom jag fram till att jag inte ville släppa honom, säger Eva, men han stod fast vid beslutet och jag gjorde då allt för att behålla honom. Jag gjorde allt som stod i min makt för att få behålla den man jag älskade, och det innebar att jag kunde ringa honom och helt enkelt fråga om han inte ville komma över och ha sex, berättar Eva. Jag har gjort så här vid flera tillfällen och man kan ju diskutera om det var rätt eller fel av mig, säger Eva.

Var upplever du att den största skillnaden ligger mellan hur kvinnor förr och kvinnor nu får vara, frågar jag till slut. Eva funderar en liten stund och säger sedan att hon tycker att den största skillnaden ligger i samhället. För att en familj ska kunna klara sig ekonomiskt idag krävs det att båda parterna förvärvsarbetar, säger Eva. Detta har gjort att kvinnorna har blivit mer självständiga och mer står upp för sig själva, kvinnor accepterar inte att bli behandlade på samma sätt som förr, menar Eva.

Eva fortsätter och berättar att hon ser kvinnornas inträde på samhällsarenan är en bakomliggande faktor till otroheten idag – förr var kvinnorna hemma och hade ingen möjlighet att vara otrogna. Idag har kvinnorna integrerats i samhället på ett annat sätt och detta har gett dem självkänsla och självförtroende. Samhället har utvecklats så att kvinnorna måste ut och då leder det ena till det andra, avslutar Eva.

Katarina

Jag träffar Katarina i hennes hem i en större skånsk stad. Hon har pojkvän, men de bor inte tillsammans. Katarina är i 30-års åldern och studerar för tillfället på högskolenivå.

Vi sitter i hennes vardagsrum och har lågmäld musik i bakgrunden och Katarina har dukat upp kaffe med dopp.

Jag ber Katarina presentera sig själv, sin bakgrund och personlighet. Jag är uppvuxen i en familj bestående av mamma, pappa och ett äldre syskon. Jag upplevde min uppväxt som mycket normal och lugn, inga större kriser, inga skilsmässor, kort sagt en bra uppväxt, säger Katarina. Jag läste 3-årig samhällsvetenskaplig linje på gymnasiet och därefter arbetade jag i närmare 10 år på ett mindre företag inom nöjessektorn. Katarina säger att hon inte direkt vantrivdes med sitt arbete, men att hon hela tiden visste att detta inte är vad hon skulle syssla med, så efter rätt motivation sökte Katarina sig till en högre utbildning.

Jag vill beskriva min personlighet som snäll, glad, grubblande, envis och djup. Jag är gräsligt snäll, ibland för snäll och för det mesta glad. Jag kan grubbla mycket över problem jag stöter på i livet och är ofta envis, men inte på ett alltför negativt sätt tycker jag, säger Katarina. Om jag inte lyckas få saker och ting på mitt sätt så ger jag mig inte, utan kämpar hårt både fysiskt och psykiskt för att lyckas uppnå mitt mål. Denna process kan leda till att jag blir djup och grubblande, mest för att jag inte tycker om att ge mig. Jag skulle även vilja påstå att jag kan vara ganska velig under processen då jag kommer fram till ett beslut, men när jag fattat beslutet så står jag fast vid det. Jag lyssnar och tar in så mycket information jag kan kring en fråga innan jag fattar mitt beslut, eller tar min ståndpunkt.

Jag ber Katarina beskriva sin sexualitet och hon funderar lite och säger att hon upplever sig som sexuellt frigjord, men hämmad samtidigt. Jag är frigjord på det sättet att jag tillåter mig själv att njuta fullt ut då jag har sex, och jag känner inga hämningar inför min pojkvän. Tvärtom är det han som fått mig att totalt våga bejaka min sexualitet och vi har nog gemensamt hittat en nisch där vi passar in. Vi är väldigt synkroniserade sexuellt och lyssnar på varandras önskningar och behov, säger Katarina. Jag känner mig däremot hämmad i min sexualitet på ett plan och detta beror på mitt självförtroende kring min kropp. Jag är väldigt ambivalent kring min egen kropp, ibland tycker jag att jag är vacker och sexig och trivs med

min kropp, men har även perioder då jag tycker att jag är det äckligaste som finns på den här jorden.

Vad innebär begreppet ”en frigjord kvinna”? Katarina berättar att en frigjord kvinna för henne inte främst handlar om en sexuellt frigjord kvinna, utan en kvinna som är självständig och står på egna ben utan att vara beroende av andra. En kvinna som helt enkelt kan klara sig i dagens samhälle utan att bli någons dörrmatta, som respekteras för sin intelligens och inte förringas på grund av sitt kön. I förlängningen ser jag även en sexuell betydelse på ”en frigjord kvinna”, i den meningen att här är en kvinna som ”tar för sig av det goda” och bejakar sin egen sexualitet utan att känna sig skyldig. Vad menar du med känna sig skyldig, frågar jag. Jag menar att på nåt sätt är man ju uppvuxen med hur en flicka ska bete sig och att bejaka sin sexualitet är inte riktigt rumsrent ännu, även om jag tror det är en förändring på väg, säger Katarina.

Vad innebär då begreppet ”den fina flickan” för dig? Den fina flickan innebär en flicka/kvinna som är lite prydd, inte skrattar åt sexskämt utan rynkar på näsan, som står bakom sin man i alla väder. Någon som inte har humor, utan betar sig likgiltigt. En fin flicka sätter hem och familj i det absolut första rummet, hemmet ska vara perfekt och fläckfritt och veckans höjdpunkt är att köpa tulpaner på torsdagar. I hennes garderob hittar man i det närmaste bara tantkläder, smink och hårfärgning är mer eller mindre förbjudet, säger Katarina. I nästa andetag berättar Katarina att hon ser en levande person framför sig när hon ser ”en fin flicka” och att hon egentligen bara beskrivit denna person.

Upplever du att din uppföstran styrt dig in i någon speciell sexuell roll? Katarina berättar att hon inte tycker det. Det pratades inte om sex i hennes hem, mer än när Katarina själv frågade sina föräldrar, men de frågorna var av mer praktisk natur som t.ex. när Katarina fick sin första mens. Det blev då av naturliga skäl så att Katarina tydde sig till sin mor och Katarina berättar att hon fick sin första mens så tidigt att hon var 1-2 år före sina klasskamrater och inte hade någon annan att vända sig till. De samtal vi hade kring sex i min familj var mer av arten ”så här blir barn till och så här gör du för att skydda dig”.

Det jag upplever har format mig mest i min sexuella roll är nog media i form av böcker och tidningar. Jag läste oerhört mycket böcker när jag var yngre, böcker av alla de olika slag och ifrån dom lärde jag mig mycket, säger Katarina. Även min omgivning har påverkat mig. Jag växte upp som enda tjej i släkten och hade många killkompisar, så jag upplever att det blev

mer direkt sexprat i en omgivning av killar är det skulle ha blivit i en omgivning av tjejer. Jag tror att tjejer mer pratar om kärleken än om sex och hur det kan utföras.

Jag upplever att jag har brutit från min fostrade roll om man ser till att jag inte hade någon egentlig fostrad roll. Jag har skaffat mig min egen roll, säger Katarina. Jag ”blommade upp” sent och hade inte min första riktiga pojkvän förrän jag var 19 och jag förlorade min oskuld tillsammans med honom. Han och jag matchade inte varandra alls sexuellt, men förhållandet med honom fick mig att förstå vad jag egentligen ville ha. Misslyckandet med honom gav mig en insikt om min sexuella personlighet, säger Katarina.

Upplever du att män och kvinnor har samma sexuella ”regler”? Nej, svarar Katarina direkt. En kille som t.ex. är otrogen upplever jag ses ofta som något ursäktbart, medan en tjej är stämplad för resten av livet. Tro inte att jag på något sätt rättfärdigar otrohet, tvärtom tycker jag att det är bland det lägsta man kan göra, säger Katarina. Jag har själv varit otrogen en gång, och det är ett mysterium hur jag kunde vara det. Jag har grubblat mycket över den händelsen och kan väl bara säga att det var ett sätt för mig att bryta upp ur ett destruktivt förhållande. Jag såg ingen annan utväg just då, och hade intalat mig själv att det skulle bli lättare att bryta förhållandet om jag gjorde något fel, berättar Katarina.

När det gäller att ta initiativ upplever jag att normen är att det är killen som ska ta initiativet och att kvinnan mer eller mindre ska vara kåt, tacksam och lycklig, säger Katarina. Men jag vill verkligen poängtera att detta inte är min personliga uppfattning, utan jag ser initiativtagande som en rättighet för båda. Om jag som tjej känner mig kåt och verkligen vill ha sex, så har jag inga som helst hämningar för att ta ett initiativ. Jag är dock hänsynstagande och om jag ser att min partner haft en jobbig dag och absolut inte är sugen på sex, så låter jag bli att ta initiativet. Det handlar om respekt för ens partner, jag ser till hur jag personligen skulle vilja att min partner behandlade mig.

Vad gäller sexuellt språkbruk så finns det en definitiv negativ klang kring allt som är kvinnligt. Om någon kallar en person för ”fitta” så är det definitivt negativt. Jag upplever att manliga könsord snarare används som rena svordomar än för att nervärdera någon eller något, säger Katarina.

Jag frågar hur Katarina ser på att ha flera olika partners, om hon skulle kunna/vilja det, om hon känner hämningar inför det. Katarina svarar att hon tolkar det på två olika sätt; dels att ha flera olika partners under en tidsperiod, ungefär som att ha flera olika grytor kokande

samtidigt, men tolkar det även som begreppet gruppsex. När det gäller flera olika partners är det tvärt nej, säger Katarina. Jag är monogam och skulle inte kunna eller vilja ha flera pojkvänner samtidigt. Jag är känslomässigt bunden till en person och jag är trogen denne. Om man pratar om begreppet flera olika partners som gruppsex, så skulle jag kunna ha gruppsex, säger Katarina. Jag har redan haft det en gång och det var en rent sexuell upplevelse som jag i efterhand känner gjordes på fel grunder. Jag och min dåvarande sambo försökte få igång en gnista i vårt sexliv, men vi angrep problemet i fel ände.

Idag känner jag att ja, jag skulle kunna ha gruppsex med både manliga och kvinnliga deltagare, men det är definitivt inget känslomässigt inblandat utan enbart på ett sexuellt plan. Jag skulle aldrig kunna göra något utan att min partner var med, utan eventuell gruppsex skulle handla om att han och jag tillsammans utforskar, säger Katarina. Avgörande för att detta skulle hända är att jag och min partner känner oss trygga i vårt förhållande. För mig är också säkerheten oerhört viktig. Jag skulle aldrig ställa upp på något om jag inte kände mig säker i situationen och vet att om jag säger nej så är det nej.

Jag känner mig helt jämställd med min partner vad gäller initiativtagande. Jag är inte rädd för att ta initiativ till sex om jag vill det, och han känner likadant. Vi är jämlika och har en väldigt synkroniserad sexlust, så ingen behöver gå otillfredsställd. Jag vill att min partner tar initiativ då det för mig är en signal att han älskar och åtrår mig, säger Katarina. Om han inte skulle göra det så skulle jag definitivt grubbla över om han älskade mig längre. Om jag ser till mitt eget initiativtagande så är ger det mig en kick att ”lyckas” få honom att vilja ha sex med mig. Då känner jag mig åtråvärd och sexig och på något sätt så får jag min kvinnlighet bekräftad, säger Katarina.

I dagens samhälle är det mannen som är dominerande, säger Katarina. En kvinna får finna sig i lägre lön för samma arbete, att riskera ett avskedande om man bestämmer sig för att skaffa barn, ja kort sagt så är hela samhället anpassat till mannen i första hand, säger Katarina. En kvinna får kämpa hårdare än en man för att uppnå en karriär och en kvinna tas inte riktigt på allvar. Om jag som kvinna är upprörd eller kämpar hårt för något, så möts man ofta med attityden ”ja ja, lilla vän, du är sååå duktig, men har du inte PMS”? Jag upplever att en kvinna ofta blir ställd åt sidan med hänvisningen att det ”bara handlar om hormonsvallningar”.

Dessvärre så har detta färgat av sig på kvinnorna också, och det har bildats ett moment 22, säger Katarina. En kvinna som bemöts på det sättet ifrågasätter sig själv och tänker ofta att

”hm, dom kanske har rätt” och får en mindrevärdeskänsla som gör att hon inte kämpar fullt lika hårt för att komma dit hon vill, säger Katarina.

Sexuell lust för mig är att ge sig hän åt passionen, säger Katarina. Att våga bejaka sin sexualitet och inte fundera över hur man ser ut under akten, att vara bekväm tillsammans med sin partner, men framför allt är sexuell lust att lyssna på min egen kropp, säger Katarina. Jag upplever total sexuell lust tillsammans med min partner och han kan läsa mig som en öppen bok. Vi har alltid varit väldigt öppna och pratat om vad vi vill och inte vill och inte varit rädda att förklara vad vi vill ha och vad vi tycker om. Vi har utforskat lusten tillsammans, säger Katarina. Sexuell lust för mig är något jag upplever tillsammans med min partner och vi sätter gränserna för vår lust tillsammans. Om vi känner det som lustfyllt att använda hjälpmedel så gör vi det, om någon part är dominant eller undergiven styrs av den lust vi känner tillsammans för stunden.

Är omständigheterna eller omgivningen omkring dig viktiga för att du ska känna sexuell lust, frågar jag. Katarina funderar lite och säger sedan att hon upplever omgivningen och omständigheterna som viktiga i betydelsen att hon måste känna sig trygg tillsammans med sin partner. Jag skulle kunna ha sex på en krogtoalett eller hemma med gardinerna fördragna, allt beror på stämningen mellan mig och min partner, säger Katarina. För mig är det a och o att vi gör det som en gemensam grej. Jag är öppen för nya spännande platser att ha sex på, men allt är beroende av att jag känner att jag och min partner gör det för vårt gemensamma njutande. Det handlar också om att man litar på varandra, att man inte utelämnar varandra eller utsätter varandra för något den andra inte vill göra.

En orgasm ser jag som något man uppnår tillsammans under ett samlag. Har man inte den sexuella lusten så kan man ”fila på” i en evighet och man får ändå inte en orgasm. Om jag har sexuell lust tillsammans med min partner så blir jag eggad av hans upphetsning och har då väldigt lätt att uppnå en orgasm. Det är definitivt inget jag får som ett brev på posten, säger Katarina. Man måste våga leva ut sin lust för att få en orgasm och med rätt person gör man det.

Mina tankar kring homo- och bisexualitet är väldigt öppna. Jag har vänner som är homo- och bisexuella och som jag ser det så råkar dom bara tycka om människor av samma kön. Jag störs inte på något sätt om dom t.ex. kysser varandra inför mig, för det handlar om kärlek

precis lika mycket som för heterosexuella. Jag tycker det är något naturligt, för jag anser att man ska bejaka sina känslor, och om man nu råkar älska någon av sitt eget kön så har man all rätt att visa det, säger Katarina. Om man ser till den faktiska sexualakten så är jag väl inte alltför intresserad av att se två män ha sex, men jag eggas av att se två kvinnor ha sex, säger Katarina. Jag har haft funderingar kring min egen sexualitet, och har det fortfarande, säger Katarina. Jag är definitivt inte lesbisk, utan jag har tankar kring bisexualitet. Om man ritat upp en linje där kvinnor står längst till vänster och män längst till höger och markerar mitten på den och det symboliserar absolut heterosexualitet så befinner jag mig nog ett litet steg till vänster om absolut heterosexualitet, säger Katarina. Men jag är också en sån människa som vill ha bevis på allt och eftersom jag inte varit tillsammans med en kvinna sexuellt så tycker jag inte att jag kan säga att jag är bisexuell, så jag skulle nog kalla mig för experimentell, säger Katarina. Jag är helt öppen för att utforska denna bit av mig själv, men det är ganska svårt, för var hittar man någon att prova med, säger Katarina.

Jag ser onani som något naturligt och definitivt en krydda i ett gemensamt sexliv. Det är något personligt i den bemärkelsen att jag väljer om jag vill låta någon annan ta del av det eller inte. Om jag väljer att onanera inför min partner så är det ett val jag gjort för att både han och jag finner sexuell lust och njutning i det. Jag har däremot svårt att förstå mig på såna människor som skulle ställa sig och onanera öppet inför en massa människor som inte vill se det. Återigen så handlar det om en gemensam upplevelse av lust tycker jag, säger Katarina.

Onani för sin egen del är en rättighet tycker jag, men det är inget jag skulle basunera ut för världen utan jag skulle hålla det för mig själv. Jag ser ingen skam i det, utan snarare som ett medel för att utforska sin egen sexualitet och förstå hur man själv fungerar.

Hade du känt igen ditt eget underliv om du sett det på bild, frågar jag Katarina. Hon svarar genast nej. Hon berättar att hon inte har en aning om hur hon ser ut i sitt eget underliv och tror att detta beror på att man inte har någon "naturlig utsikt" över sitt underliv som kvinna. En man ser och tar på sin penis varje dag och får på så sätt en helt annan relation till sitt underliv, säger Katarina, medan en kvinna måste anstränga sig för att se det. Mitt första besök på Ungdomsmottagningen fick jag ta en spegel och titta på mig själv och jag minns att jag mest tyckte det var pinsamt, till största delen för att jag var 14 år och hade fått en manlig barnmorska som undersökte mig, som dessutom satt och smekte mig på insidan av låren under hela undersökningen, berättar Katarina och ser äcklad ut. Jag kan väl inte direkt säga att den upplevelsen fick mig att slita fram en spegel och ingående studera mig själv, skrattar Katarina.

Sexuella hjälpmedel och leksaker tycker jag är en krydda till sexlivet, säger Katarina. Jag har flera olika leksaker som jag och min partner använder tillsammans och jag tycker att det känns helt naturligt att använda dom. Men här kommer jag åter tillbaka till att det handlar om en gemensam lek, det handlar inte om att han vill eller att jag vill, utan om att vi vill använda dom. Jag kände inte likadant tillsammans med min före detta sambo, utan detta är något jag funnit tillsammans med min nuvarande partner, säger Katarina. Jag skulle vilja säga att vi gemensamt har hittat ett sätt att med hjälp av sexuella leksaker kunna förlänga vår njutning, säger Katarina.

Trohet för mig är att min partner under inga omständigheter har några sexuella kontakter bakom min rygg. Jag ser inte en kram som att vara otrogen, men en kyss är otrohet för mig. Jag skulle inte kunna ha några sexuella kontakter bakom min partners rygg. Som jag sa tidigare skulle jag kunna sex med andra, men enbart om jag och min partner skulle genomföra det tillsammans under total trohet, ärlighet och säkerhet. Det handlar till syvende och sist alltid om att kunna lita på varandra. Man ska acceptera var ens partner sätter gränsen, annars tycker jag att man inte har ärlighet i sitt förhållande, säger Katarina. Jag vill tillägga att om min partner sa att det vore okej för mig att ha sex med någon annan själv, så skulle jag inte kunna eller vilja ha det, för det går stick i stäv med vad jag själv tror på. Jag skulle inte kunna acceptera att min partner hade sex med någon annan bakom min rygg och jag vet att min partner inte skulle acceptera det från mig heller, säger Katarina.

När jag frågar Katarina om hon haft sex med någon bara för att inte förlora denne så svarar Katarina att hon inte haft det. Jag har bara haft fyra sexualpartners i mitt liv och två av dom var engångsgrejor, säger Katarina. Ironiskt nog så hade jag istället sex med någon just för att ta mig ur ett förhållande, menar Katarina.

Den största skillnaden mellan kvinnor nu och kvinnor förr är att kvinnor idag har rätten att välja vad de vill göra. Om de vill göra karriär så får dom det och om dom vill vara hemmafruar och ta hand om sina barn så får dom göra det. Det ses istället som lite negativt att välja att vara en hemmamamma, som kvinna förväntas man idag göra karriär, eller åtminstone yrkesarbete. En kvinna idag kan välja om hon vill spela på sin sexualitet eller inte, det var inte en möjlighet på samma sätt förr. En kvinna som bejaktar sin sexualitet idag blir inte märkt som lättfotad eller sköka, menar Katarina. Förr var en kvinna beroende av sin man, och en kvinna

som inte blev gift stod mer eller mindre utan socialt skyddsnät. Idag kan en kvinna klara sig utan en man och har samma rättigheter som en man. Mannen är fortfarande normgivande, säger Katarina, men som kvinna har vi ändå så mycket större möjligheter idag än de hade förr. Visst, en kvinna får kämpa hårdare för att ta sig upp på karriärstegen, men stegen är inte stängd för kvinnor som den var förr, säger Katarina. Kvinnor idag är friare och mer oberoende även om det är en bit kvar innan total jämlikhet infinner sig, avslutar Katarina.

Pia

Pia är en kvinna i trettioårsåldern. Hon är uppväxt i en stad på västkusten med mamma, pappa och en syster som är sju år äldre. Fadern var egen företagare och modern nattarbetare. Pia beskriver att hon fick allt hon pekat på under sin uppväxt och att hennes barndomshem sällan fattades något på det materiella planet. Pia beskriver sin mor som en väldigt varm och kärleksfull person och sin far som den som gav bort saker istället för kärlek. Idag är Pia förlovad med sin sambo och har två barn. Ett barn är från ett tidigare förhållande. Hon har fast arbete som nattportier och säger att hon känner sig nöjd med sin tillvaro. Hon har dock stora drömmar inför framtiden med siktet inställt på ett eget företag. Pia beskriver sig själv som känslösam, öppen och givmild. Hon tänker alltid på de i hennes närhet i första hand.

Pia beskriver sin sexualitet som väldigt tråkig för tillfället eftersom hon nyligen fött barn. Den har dock varit väldigt frigjord och hon tror den är det egentligen. Den har blivit hämmad efter två barn, säger hon och skrattar. Hon vill vara mer sexuell men orkar inte just nu helt enkelt. Varje gång tillfälle ges till lugn och ro sover hon istället. Hon beskriver inte sig själv som hämmad eller tillbakadragen.

Pia tror att en frigjord kvinna är någon som vågar säga vad hon tycker och tänker. Man gör inte som flickor förväntas göra nämligen sitta tyst och vänta. Den frigjorda kvinnan kastar sig även in i diskussioner utan att skämmas. Om det har med sex att göra innebär det att man vågar testa nya saker, bejaka sin sexualitet. Man vågar och är inte tillbakadragen, menar Pia.

Den fina flickan för Pia är någon som ser så snäll och tillbakadragen ut utåt men som egentligen är en riktig satkärring.

Pia upplever att hennes uppfostran och uppväxt gjort henne öppen. Hennes mor har alltid varit väldigt öppen när det gäller sex och Pia har alltid kunna fråga henne om allt. Till och med Pias kompisar pratade med hennes mamma när det hade frågor om sex. Pia berättar även att hennes mormor var väldigt öppen mot hennes mamma. En öppenhet kring sex vill Pia även förmedla till sina barn. Hon tycker det är viktigt. Därför att sex är inget att skämmas över. Hon har blivit uppfostrad till att sex är naturligt och att man skall ge och ta i ett förhållande när det gäller sex.

Pia upplever att hon formats till sin sexuella identitet dels genom sin uppfostran men även att hon formats genom de partners hon haft. Har man en bra partner så blir man bra i sängen rent sexuellt, tror hon, man vågar mer. Har man en dålig partner blir man väldigt tillbakadragen. Hennes nuvarande relation fungerar bra vilket hennes tidigare förhållande inte gjorde. Hon beskriver att hennes tidigare pojkvän därför påverkade henne självkänsla negativt. Han var dominant och hon blev underkastad.

Enligt Pia så går snacket så att det oftast är män som är otrogna. Hon tror dock att kvinnor är otrogna i lika hög grad men att de smyger mer med det. Män skryter gärna om det. Anledningen till att män skulle vara mer otrogna är att de har en starkare sexualdrift. Pia upplever det inte som om det skulle vara mer "lagligt" för män att vara otrogna. Det är det inte för någon, menar hon.

Vem som tar mest initiativ i ett förhållande har att göra med vilken partner man är med, tror Pia. I ett förhållande hon haft ville aldrig han när hon ville men när han ville tvingades hon ställa upp. Nu är det ge och ta som gäller. Vill inte hon så accepterar han det och tvärtom. Han blir aldrig sur om Pia inte har lust.

Pia tror att män och kvinnor pratar olika kring sex och kärlek. När en kvinna träffar någon hon verkligen älskar pratar hon om honom med sina väninnor och höjer honom till skyarna. Om mannen däremot träffar någon han älskar vill han ha henne för sig själv och pratar därför inte om henne. Om det däremot bara är en erövring för mannen så skryter han om henne inför sina kompisar, tror Pia.

Pia tror att män oftare döper sina organ än kvinnor. De sitter där med ölen i bastun och hittar på en massa namn, tror hon. Ju coolare desto bättre. Kvinnor sitter däremot inte och döper sina bröstvårtor när vi sitter några stycken och dricker vin, säger hon och skrattar. Könsord om kvinnor säger männen mest för att jävlas, tro hon.

I vaket tillstånd skulle Pia aldrig dra in flera partners samtidigt. Hon älskar verkligen sin sambo och skulle inte släppa honom till någon annan. Men i hennes fantasier skulle hon mycket väl kunna vara med två eller flera stycken samtidigt. Detta tror hon är en jättevanlig dröm bland kvinnor. Hon drar dock en skarp linje mellan fantasi och verklighet. Hon tror aldrig det kan bli bra om man omvandlar sin fantasi till verklighet. Fantasi skall vara fantasi.

Pia upplever det manliga könet som dominant i samhället på de flesta platser. Jämställdhet kommer aldrig att inträffa. Tyvärr, säger hon. Hon säger dock att på vissa platser är kvinnor dominanta som till exempel på S & M klubbar och sådant. Så överallt är männen inte dominanta, säger hon och skrattar.

Lust för Pia är närhet och ömhet och inte nödvändigtvis penetration. Att någon visar ömhet kan få Pia att känna lust. Då pirrar det magen och i hela kroppen, menar hon. Ibland när hon ser sin sambo komma hem iklädd kostym kan hon känna ett sting av lust. Hon blir nästan tårögdd och hon tänker att "fan vad man har det bra"! Detta känner hon minst en gång om dagen.

Pia tycker dock att det är svårt att bejaka sin lust fullt ut eftersom hon har barn som kan vakna när som helt eller komma in när som helt. Detta upplever hon som hämmande. Vid vissa tillfällen har hon lust att älska där hon är just för tillfället men det går inte att vara spontana med barn. Hon och hennes sambo brukar då låsa in sig på toaletten för att få lite privatliv. En gång, berättar hon, gjorde detta när äldsta sonen lekte med en kompis, säger hon och skrattar. Detta blir nödvändigt. I övrigt beskriver hon att hon och sambon rör vid varandra och pussas mycket. Uppskattning försöker de visa varandra ofta men just sex kan ske med flera veckors mellanrum ibland. Pia frågar inte efter sex i större utsträckning dels på grund av trötthet och dels för att de visar varandra så mycket kärlek och uppskattning.

Omgivningen är mycket viktigt för att Pia skall känna lust. Hon vill ha tyst runt omkring sig och inte något som distraherar, till exempel en TV eller radio. Det skall vara lugnt och tyst men platsen är inte så viktig. Inte heller levande ljus och dyl. spelar in. Pia uppskattar mest

sängen som plats för älskog. Tyvärr, säger hon. Barnen spelar även här stor roll genom att de finns runt henne hela tiden. Pia berättar att hon och hennes sambo aldrig bråkar så det uppstår aldrig dålig stämning på grund av det. Om de blir ovänner reder de ut problemet direkt.

Pia anser att en orgasm är något hon får av den hon älskar med. Hon ser dock att hon är delaktig i den men det är mannens uppgift att ge henne orgasmen. Hennes sambo ser det som en självklarhet att hon skall få orgasm och blir besviken då hon säger att det inte är nödvändigt. Hon berättar att hon vid onani kan ge sig själv orgasm men tycker detta är annorlunda med att ha samlag.

Pia känner folk som är homosexuella och finner det inte som något konstigt. Hon tycker dock det är motbjudande att tänka på deras sexliv. Två kvinnor är lättare att acceptera än två män som brölar på varandra, säger hon och skrattar. Pia tycker synd om de homosexuella med tanke på allt det innebär att dels ”komma ut” och dels att leva med det. Många blir trakasserade och inte accepterade av sin familj. Hon tror även att många har svårt att själv acceptera det. Hon poängterar att hon inte har något emot dom homosexuella som personer.

Pia har aldrig haft tvivel kring sin egen sexualitet, säger hon mycket bestämt.

Onani är en rättighet för varje människa, tycker Pia. Självklart! Hon tycker absolut inte att det är tabu och kan inte säga att det är något direkt personligt heller. Det är fullt naturligt. Personligt kan hon kanske tycka att det är, därför att hon inte gör det när grannarna ser på, säger hon. Hon är inte den typen. Pia upplever att synen på tabu kring onani blir mer frigjord ju äldre man blir. När hon var liten upplevde hon det som mer skamligt än vad hon gör idag. Man vågade inte prata om det. Pia tror att män ger en bild av att onanera oftare än vad kvinnor gör men att det egentligen sker lika ofta för bägge könen.

Pia tror hon skulle känna igen sitt eget underliv om sett det på bild. Hon har studerat sitt eget underliv med en spegel. Hon berättar även att efter hon fött barn har kontrollerat så att allt står rätt till med stygnen efter förlossningen. Hon tror dock att män har mycket lättare för att känna igen sitt organ. Dom ser det dygnet runt och det hänger ut, säger hon. Har inte kvinnorna spegel kan vi inte se det, poängterar hon.

Pia tycker inte att sexuella hjälpmedel eller leksaker är något konstigt eller perverst. Dom som vill ha det ska få ha det, säger hon. Det är inget fel i det. Behöver man det för att t.ex. få ett

bättre sexliv skall man ha det, tycker hon. Det är alltid kul att leka och det är fullt normalt. Hon tycker dock inte att elektricitet är normalt att använda som hjälpmedel och inte heller piskor och dylikt. Sånt som kan skada är inte normalt för mig, men det är normalt för dom som tycker om det, menar Pia. Vispgrädde och dildo är mer normalt för Pia.

Pia kan först inte erinra sig att hon haft sex med någon enbart för att inte förlora denne. Efter en kort tankepaus minns hon dock hur det var i hennes tidigare samboförhållande. Jo det har jag ju, säger hon. Inte för att hon var rädd att förlora honom utan att hon blev tvungen till att göra det. Hon menar på att det faktiskt var sex mot hennes vilja. Hon trodde att han skulle göra det med någon annan om inte hon ställde upp på sex. Hon kände sig smutsig och förnedrad vid dessa tillfällen. Som en ”jävla madrass”, säger hon.

Pia upplever att kvinnor är mer frigjord och mer aktiva idag och har större rätt att säga nej. Hon säger att kvinnor vid en våldtäkt i och för sig inte kan säga nej men att det lika väl kan vara en kvinna som våldtar en man. Män har fortfarande makten men kvinnor har lättare att klättra uppåt på karriärstegen idag. Förr skulle de stå i köket med sitt förkläde och inte njuta av sexualiteten utan bara föda barn men nu får en kvinna njuta av sex även hon, avslutar Pia.

Tina

Tina är en kvinna i 30-års åldern som kommer från en mellanstor sydsvensk stad. Hon studerar på universitetsnivå för närvarande. Tina berättar att hon är sambo med en jämnårig man och att hon är uppväxt med mamma och pappa i ett, som Tina själv säger, vanligt hem. Tina funderar lite innan hon beskriver sig själv som en ganska lättsam person som ändå är djup och grubblande. Jag försöker vara empatisk och bry mig om folk, säger Tina.

Tina beskriver sin egen sexualitet som både hämmad och frigjord, och förklarar att hon inte har svårt att prata om sex och sånt, men att hon samtidigt har svårt att säga vissa ord, då främst runda ord som Tina upplever kan vara konstigt att säga. Tina säger att hon känner sig hämmad på grund av att hon har vissa saker med sig i bagaget som kanske gör att hon inte riktigt kan leva ut och att hon till viss del kanske skäms lite och på så sätt har svårt att koppla av och leva ut riktigt. Tina berättar att om hon känner sig stressad har hon svårt att ha sex, för hon kan inte koppla av då.

Begreppet ”frigjord kvinna” tycker Tina klingar både negativt och positivt och menar ett det för henne innebär en kvinna som inte har några hämningar och som lever ut sin sexualitet, någon som tar för sig och vågar ställa krav på sin partner. Tina ser även begreppet som en kvinna som är lössläppt och lösaktig. Jag ser någon som gjort sig fri från gamla föreställningar och släppt ut sin sexualitet, säger Tina.

Tina berättar att begreppet ”den fina flickan” för henne talar om hur en flicka skulle vara förr, en kvinna skulle vara ärbar. En fin flicka är någon som inte har någon sexualitet och ingen egen identitet utan bara finns till lags för andra – en kvinna som underkastar sig sin man och mer eller mindre ger bort sin sexualitet i present, en roll som man tvingas spela, säger Tina.

Min uppfostran har spelat en stor roll i min sexualitet, säger Tina, mina föräldrar är äldre och dom har haft en väldigt kylig inställning till ömhet, värme och sex över huvud taget. Jag fick inte titta på TV-program där dom hånglade och vid ett tillfälle så gömde mina föräldrar böcker jag lånat och dom pratade inte med mig om sex och sånt, berättar Tina. Det har påverkat mig mycket att jag inte fick någon information, menar Tina.

Mina föräldrar har aldrig visat någon kärlek gentemot varandra och de hade separata sovrum och i min familj var det onaturligt med nakenhet och sådana saker, berättar Tina.

Tina menar att hennes uppfostran, men även omgivningen har påverkat hennes sexualitet och menar att en del killar inte behandlade henne så bra, utan istället utnyttjade henne och att detta har påverkat henne mycket. Tina tar även upp positiv påverkan från pojkvänner som behandlat henne bra. Även media påverkar, säger Tina, man ser bilder på kvinnor som ska vara idealet och så tror man att man måste se ut så för att duga. Tina upplever att ribban för vad en kvinna ska vara och göra, höjs via media – analsex, oralsex och annat uppmålas som något normalt som en riktig kvinna ska göra, menar Tina.

Tina säger att hon försöker medvetet bryta från sin fostrade roll och bli mer frigjord, att hon varje dag jobbar med känslan av att sex är onaturligt för att försöka bryta den. Jag har en kamp mellan mina föräldrars föreställningar och vilka föreställningar som är mina egna, säger Tina. Jag befinner mig mitt emellan dessa två lägren och försöker hitta min egen sexualitet. Tina berättar även att hennes sambo är ganska sexuellt krävande och att hon på grund av detta känner sig som en åsna mellan tre höbalar – jag, min sambo och mina föräldrar.

Tina tror inte att män och kvinnor har samma regler och menar att det är mer accepterat om män är otrogna på grund av de gamla föreställningarna att männen har en sexualitet som inte går att hejda. Jag tror att mycket är kulturellt bundet, säger Tina. Men jag tror inte att kvinnor i Sverige accepterar otrohet, säger Tina, och jag tror att många kvinnor inbillar sig att deras män är otrogna vilket bottnar i kvinnornas svartsjuka. Många kvinnor ”pinkar in sitt revir” genom att anklaga männen för svartsjuka, säger Tina. Jag frågar om Tina upplever sig själv som svartsjuk, och hon svarar att hon inte är det. Jag tror åtminstone inte det, skrattar Tina. Jo, jag har varit svartsjuk en gång, säger Tina, och det var när jag kom på min sambo med att läsa porrtidning. Det var kvinnor jag inte kunde jämföra mig med, säger Tina.

När det gäller initiativtagande så tror jag många män ”går igång” på att kvinnor tar initiativ, jag är själv dålig på att ta initiativ, säger Tina. Men det beror på att min sambo hela tiden pockar på och inte släpper fram mig till att ta initiativ, han har tillskrivit sig själv rollen som ”den store initiativtagaren”, säger Tina. Jag tror att bägge parterna tar lika mycket initiativ om man inte har en man som är översexuell.

Tina upplever inte det sexuella språkbruket som jämlikt, och tycker att kvinnliga könsord som ”fitta” används som skällsord och om man skulle säga ”jävla kuk” till en man, så tycker han nästan att det är något positivt. Det är positivt att vara en kuk, men det är negativt att vara en fitta, säger Tina. Att det kvinnliga ses som negativt tror Tina går tillbaka i tiden till då det kvinnliga könet sågs som det svaga och att kvinnor mer eller mindre sågs som en dålig kopia av mannen. Tina tycker inte själv att det är så, utan hon tycker att kvinnan är det starka könet. När det gäller namngivande av organ, så har jag och min sambo ett väldigt jämlikt förhållande, för både jag och min sambo har döpt våra organ och namnen är ganska jämlika, berättar Tina. Min sambos organ har inte ett namn som klingar väldigt maskulint, som Rambo och mitt heter inte något väldigt ”vekt” som Fia, säger Tina. Jag frågar om dom döpte varandras organ eller om dom döpte sina egna och Tina svarar att de döpte sina egna.

Tina säger att hon på sätt och vis skulle kunna tänka sig att ha flera partners eftersom hennes sambo inte är en så jättebra älskare på det sättet att dom inte riktigt förstår varandra på det sexuella planet. Det är klart att man tänker att man skulle vilja ha någon annan som verkligen förstod mig, säger Tina, men samtidigt skulle jag inte kunna vara otrogen, det skulle kännas så fel för det är så mycket mer än bara sex. Tina menar att bra sex är inte värt att kullkasta allt det andra. Och sen så har han ju sina bra dagar, säger Tina med ett leende.

Jag frågar hur Tina skulle ställa sig inför gruppsex och hon svarar att det skulle gå bra. Bara dom inte kör mig i varsitt håll, säger Tina och skrattar högt.

Tina upplever att männen dominerar i dagens samhälle och att det har varit så även förr, men hon tycker ändå att det är kvinnan som dominerar eftersom det är kvinnorna som för mänskligheten vidare. Det är ju den viktigaste uppgiften man kan ha, säger Tina, och den som kom på att kvinnan skulle göra det måste ju ha ansett att kvinnan var det starka könet, det är min teori om det hela, säger Tina. Bakom varje man står det en kvinna, och det är ju oftast kvinnorna som är hemma och uppfostrar barnen, så det är ju vi kvinnor som får männen att bli vad de är, säger Tina.

Tina menar att det är männen som kanske står i frontlinjen, men att de som egentligen dominerar är kvinnorna.

Lust för mig är glädje, erotik och att man får jaga sin partner lite grann och att man får längta lite – längtan är nog lust för mig, säger Tina. Att få kämpa lite och att inte riktigt veta var man har sin partner, inte så att bägge lider av det, utan att man har längtan, menar Tina.

Det som Tina upplever hämmar hennes längtan är att hon har svårt att skärma av och slappna av från det stressiga livet, hon menar att hon har svårt att bejaka sin lust på grund av att hon har så mycket andra saker i huvudet.

För Tina är omständigheter och omgivning väldigt viktigt, hon kan inte bråka och sedan gå in och, som hon uttrycker det, ”försoningsknulle”. Allt måste vara utrett för att hon ska komma i stämning för sex, och det innebär att man måste vara snälla mot varandra, respektera varandra. Tina menar att hon inte vill ha en pojkvän som direkt attackerar hennes könsorgan, utan det ska vara lite finess. Han ska kittla min längtan, säger Tina, och det ska vara kärlek för att det ska vara bra sex också.

Att man har sidenlakan, speciella kläder och levande ljus är inte ett måste, menar Tina, utan det viktigaste är en bra stämning och ett bra klimat. Det är viktigt med lite överraskning, säger Tina.

Jag frågar om Tina upplever att en orgasm är något hon gör eller något hon får, och Tina svarar rakt av att hon inte vet, för hon har aldrig upplevt en orgasm. Om det jag har upplevt är en orgasm så var det inget att prata om, så jag tror inte jag upplevt någon, säger Tina. Jag inser ju äldre jag blir att en orgasm inte är något jag får, utan något jag får göra själv, men jag har väl lite av den här ”fina flickan”-idén att man bara ska ligga där och mannen ska ge mig en orgasm, men jag vet att det inte är så, säger Tina.

När jag frågar Tina om hur hon ser på homo- och bisexualitet så säger hon att hon inte tycker det är motbjudande, utan att det väl är naturligt. Jag tror att alla människor är mer eller mindre bisexuella, säger Tina. Mycket är en social konstruktion, menar Tina, vi får lära oss att man ska inte vara attraherad av det egna könet.

En del av mig tycker att det är lite motbjudande, säger Tina, och berättar om en tågresa då hon såg två män nojsa väldigt intimt. Tina berättar att hon då fick tankar mot analsex, vilket hon upplever som väldigt motbjudande, och hon tycker inte om tanken på vad två män gör rent sexuellt. Hon menar dock att hon inte upplever det som lika motbjudande med två kvinnor och säger att det troligen beror på att hon upplever just analsex som så totalt motbjudande.

Tina berättar att hon personligen inte haft allvarliga tvivel på var hon själv står sexuellt, utan att hon mest i frustration sagt "fan, nu ska jag bli lesbisk!" när det blivit slut med en kille.

Tina ser onani som en rättighet som alla har, men att det är något högst personligt. Tina menar att män kanske kan göra det i grupp och prata om det, men att kvinnor inte erkänner att de gör det.

Jag frågar Tina om hon hade känt igen sitt eget underliv om hon sett det på bild, och hon svarar att hon inte skulle göra det. Det är omständligt att titta och jag har aldrig haft behov av att titta hur jag ser ut, säger Tina och berättar om ett besök hos barnmorskan på Ungdomsmottagningen när hon var yngre. Barnmorskan menade att man skulle titta efter hur man såg ut och att det blev lite av en "hemläxa" till nästa gång att titta. Jag kommer ihåg att jag tyckte väldigt illa om det, för jag har inget behov av att se hur det ser ut därnere. Det är annorlunda för män, för de håller ju i den och leker med den ända från de är små och det kan nog närmast jämföras med kvinnors relation till sina bröst, menar Tina. Kvinnans könsorgan sitter dumt till, och man är ju inte frigymnast, menar Tina, och att kolla med spegel känns fånigt. Samtidigt tycker jag att det är så dumt att det kvinnliga könsorganet beskrivs som ett hål rakt in, för det är ju så mycket mer innanför, säger Tina.

Sexuella hjälpmedel och leksaker är inget jag har frågat efter, säger Tina, jag skulle känna det som en trekant om jag hade med en massagestav vid ett samlag. Som jämförelse till om hon skulle ha med en gummisnopp i samlaget menar hon att hon skulle inte uppskatta om hennes sambo skulle ta fram ett konstgjort underliv när de ska ha samlag. Jag är inte mycket för piskor och handbojor och sådant heller, säger Tina, det skulle kännas konstigt och porrfilm är jag direkt emot, jag tycker det är direkt kvinnoförnedrande. Däremot kan erotiska filmer och

böcker vara upphetsande och även glidmedel och massageoljor upplever Tina som positivt. Tina ser t.ex. massageoljor mer som stämningsförhöjare än som sexuella hjälpmedel.

Trohet upplever Tina som en samhällsbunden norm, men säger i nästa andetag att hon inte tror att människan är gjord för att leva i trohet. Samtidigt så vet jag hur jävla ont det gör att bli bedragen, säger Tina. Jag skulle inte kunna vara otrogen och jag skulle bli jätteledsen om min sambo var det, men samtidigt skulle jag hellre se att jag var det än min sambo, menar Tina.

Har du någon gång haft sex med någon bara för att inte förlora denne, frågar jag och Tina svarar att ja, det har hon. När jag var yngre och man gick hem med någon från krogen så förväntades det lite att man skulle ställa upp på att ha sex, och man hade inte riktigt självsäkerheten att säga ifrån fastän man innerst inne visste att det inte skulle leda till något, berättar Tina, det var priset man fick betala. Rädslan och osäkerheten man hade när man var yngre kunde leda till detta.

Kvinnor nu upplever Tina får ha en egen sexualitet och kvinnorna får ha drömmar och tankar precis som männen. Sexualiteten är inte genusbestämd, utan det är något som finns hos individen och beror på de individuella förutsättningarna. Tina menar att kvinnor är mer aktiva nu och bejakar sin lust, att välja att inte leva med en man innebär inte att man lever utan sex, utan kvinnor kan ha ett sexliv ändå genom att man själv väljer sina partners.

Som avslutning säger Tina att hon ser både män och kvinnor med massor av olika partners som vidriga, och menar att "hoppa runt" är avtändande på bägge könen, dels ur hygiensynpunkt och dels menar Tina att det inte kan vara bra för självkänslan för någotdera av könen.

Ulrika

Ulrika är en tjej i 25-års åldern som berättar att hennes föräldrar skildes när hon var i 10-års åldern. Hon och hennes bror bodde hos deras pappa fram tills hon var omkring 15 år då hon flyttade till sin mamma p.g.a. att hon skulle studera. Hon beskriver sin uppväxt som mycket bra och att hon står nära sina föräldrar, då främst sin mor.

Ulrika har en gymnasieutbildning i botten och har haft många olika yrken, men främst arbetat inom omsorgssektorn. För närvarande studerar hon på en yrkesinriktad utbildning inom vården.

Hon bor i ett trevligt bostadsområde i en större skånsk stad och har ett litet barn.

Ulrika beskriver sig själv som fruktansvärt envis, bestämd och snäll, kanske för snäll enligt henne själv. Jag är även ödmjuk och ärlig och kör med raka puckar, säger Ulrika.

Jag ber Ulrika beskriva sin egen sexualitet och hon berättar att hon ser sig själv som frigjord och väldigt nyfiken. Jag gillar att experimentera, säger Ulrika. Hon berättar att hon kommer från ett väldigt öppet hem där nakenhet var något naturligt och att hon kunde prata om sex och sånt väldigt öppet med sin mor.

Begreppet ”en frigjord kvinna” för Ulrika innebär en kvinna som tar för sig, vet vad hon vill och helt enkelt tar det. Ulrika ser sin förklaring av begreppet som gällande såväl inom samhället som på det sexuella planet. En frigjord kvinna för mig är någon som vågar ta för sig, säger Ulrika.

En ”fin flicka” är någon som alltid fått höra av andra vad hon ska och inte ska göra, någon som håller igen och inte visar vad hon vill, säger Ulrika. Hon ser en fin flicka som kuvad av en man som satt upp regler för hur hon ska vara.

Har din uppfostran styrt dig in i någon speciell sexuell roll som du upplever det, frågar jag, och Ulrika svarar ganska snabbt nej. Hon berättar att hennes uppfostran har gett henne en väldigt öppen syn på det sexuella och det sattes inte upp gränser för hur man ska och inte ska vara. Jag upplever inte heller att det är något annat som nämnvärt format mig i min roll, säger Ulrika.

När jag frågar om hon upplever sig ha brutit från den uppfostrade rollen så berättar Ulrika att hon aldrig blivit tillsagd att hon ska göra så eller så, utan att hon ska vara sig själv och ta för sig. Ulrika berättar att när hon haft sex för första gången så hade hennes mor sagt till henne att hon skulle se till att sex var skönt för henne också, och att det inte bara handlade om hur killen hade det. Ja, mamma pratade också om att skydda sig, men det som hon först tog upp var om det var skönt för mig, så jag och mamma har alltid haft en väldigt öppen relation, säger Ulrika.

Ulrika upplever inte att de sexuella reglerna är samma för män och kvinnor, men hon säger med eftertryck att hon tycker att det ska vara det. Men det har skett en stor förändring för

kvinnorna, säger Ulrika. Hon menar att kvinnor idag är mer öppna och pratar mer och begär mer sexuellt och det är positivt.

Om en kvinna är otrogen så blir hon väldigt dömd och kallas kanske för slampig eller hora, men en man får lite av en klapp på axeln, säger Ulrika. En kvinna ska ha samma rättigheter som en man. Ulrika säger att om en man är otrogen så är det liksom legalt att han har flera olika kvinnor och att han kan skryta lite inför sina vänner, medan en kvinna inte kan göra det för hon ska vara en fin och ordentlig flicka.

När det gäller initiativtagande så har det blivit bättre för kvinnor tycker Ulrika. Men jag tror många män blir skrämde av kvinnor som tar initiativ, att de känner sig hotade, säger Ulrika, för initiativtagande hör till många mäns supermanliga machostil och ”regeln” är att dom ska ta för sig.

När vi talar om användandet av könsord som skällsord så säger Ulrika att hon ser det som att kvinnliga könsord ses som mer negativa när de används än manliga. Jag tror även att kvinnor tar åt sig lite hårdare när orden sägs och detta beror på osäkerhet. Omgivningen påverkar kvinnors självförtroende, menar Ulrika. Media målar upp en bild av hur en kvinna ska vara och många kvinnor försöker leva upp till den bilden, med dåligt självförtroende som följd, säger Ulrika.

Hur ser du på att ha flera olika partners, frågar jag och Ulrika svarar att hon inte skulle kunna ha flera olika partners om inte alla vet om varandra. På ett sexuellt plan menar Ulrika att sex med flera samtidigt är ok om man lever i ett öppet förhållande, men inget skulle ske bakom ryggen på någon. Jag är nyfiken på detta och finner det lockande, säger Ulrika.

Ulrika berättar att hon inte tog nämnvärt sexuellt initiativ förr, men att hon har förändrats på den fronten. Jag tycker att initiativtagande ska ske på lika villkor mellan mig och min partner och det blir tråkigt med ensidigt initiativ, säger Ulrika. Hon menar att om det hela tiden skulle vara hon som får ta initiativet skulle hon undra om hennes partner tappat intresset för henne. Därför är det viktigt att man pratar om detta, för det kan skapa onödiga problem i förhållandet, säger Ulrika.

Det som hämmar mig i mitt initiativtagande är en osäkerhet inom mig själv – en blyghet, säger Ulrika. Hon berättar att blygheten kan visa sig genom att hon inte riktigt vågar visa vad hon vill ha och att hon inte är nöjd med sin kropp och därigenom får självförtroendet sig en törn. Men med åldern har jag blivit mer säker på mig själv, säger Ulrika.

Det är fortfarande männen som är det dominerande könet i samhället även om det har blivit bättre, säger Ulrika. Hon förklarar att det fortfarande är stora skillnader t.ex. på arbetsmarknaden, där yrken ännu delas in i manliga och kvinnliga och det ses som mindre passande för kvinnor att ta yrken som t.ex. polis och brandman. Ulrika menar även att denna skillnad syns på lönerna, de kvinnliga yrkena har lägre löner än de manliga.

Det har gått framåt för kvinnorna yrkesmässigt och en kvinna kan få högre poster och lönerna har blivit bättre, men de styrande yrkesrollerna är ofta manliga, säger Ulrika.

Jag frågar vad sexuell lust är för Ulrika och hon svarar att det kan vara ren och skär kåthet, men även lust efter fysisk närhet, att bara ha någon att hålla om. Jag bejakar lusten om jag kan, säger Ulrika. I rätt förhållande känner jag inga hämningar och jag tar det jag vill och det är positivt, säger Ulrika och berättar om ett tidigare förhållande där hennes pojkvän inte ville visa några känslor offentligt. Det kändes som ett KK-förhållande, berättar Ulrika, och menar att hon kände sig hämmad och att det ledde till att hon tappade viljan och lusten till att ta initiativ till sex. Tryggheten är mycket viktig om det sexuella ska fungera, säger hon.

Men sen om man tar ett one-night-stand så handlar det om djuriska drifter och då är tryggheten inte viktig, säger Ulrika. Då gäller det bara ren sex, fortsätter hon. Ulrika berättar att hon tycker det är ok att ha sex bara för att hon är kåt och att då släppa allt runt omkring och bara ta det hon vill ha.

Men är jag i ett förhållande är tryggheten mycket viktig, säger Ulrika. Hon berättar att hon aldrig förstått sig på s.k. försoningssex, eftersom hon efter ett gräl inte har någon som helst sexuell lust. Tryggheten är ruckad då, säger hon.

Är omständigheterna och omgivningen omkring dig viktig för att du ska känna sexuell lust, frågar jag. Ulrika svarar att det är rätt så viktigt och menar att hon inte skulle kunna ha ett stort bråk och sen känna lust. Men annars så beror det på hur kåt jag är. Jag är inte så kräsen vad det gäller omgivningen utan jag kan stanna och ta det i bilen eller utomhus, säger Ulrika. Det kan nästan vara så att jag får lite prestationsångest om det förbereds mycket innan, ska jag ha sex så vill jag ha det impulsivt. Det är tråkigt om det är släckt, fördragna gardiner och det sker i sängen, säger Ulrika. Sängen har jag för att sova i.

Ulrika berättar att för henne så gör omgivning och impulsivitet att sex blir spännande och att hon nog har en lite exhibitionistisk sida. Jag är inte pryd och om någon ser mig ha sex i en bil så ”what the fuck”, säger hon.

En orgasm är inget man får som en present, säger Ulrika, det är ett ömsesidigt utbyte av tjänster. Jag kan ge mig själv en orgasm med eller utan partner, men det är inget jag förväntar mig att få, säger Ulrika. Hon förklarar att hon inte ser orgasmen som målet med sexet, utan kommer det så kommer det. För Ulrika är det beroende på många olika omständigheter, som hennes partner eller hur hon mår. Ibland kanske jag bara vill ge njutning åt min partner och det är nog för mig, säger Ulrika, men många män ser det som en besvikelse om kvinnan inte kommer. Ibland ser jag det mer som en bonus om jag får en orgasm, t.ex. om jag ursprungligen är ute efter närhet och ömhet och få vara sensuell, förklarar hon. Sedan finns det tillfällen när jag har sex och vi har ett visst rollspel – om jag är undergiven min partner så kan ju en del av rollspelet vara att jag inte ska få någon orgasm, men detta är ju en gemensam överenskommelse, menar Ulrika och säger att hon ändå finner det mer upphetsande att få bestämma lite – ha ett maktspel helt enkelt.

Jag ber Ulrika berätta om sina tankar kring homo- och bisexualitet och om hon själv haft tvivel kring var hon står. Hon berättar att hon alltid varit nyfiken på sex med en annan kvinna och att hennes nyfikenhet stillades för ca ett år sedan. Jag hade fram till dess sett mig som helt heterosexuell, men nu vet jag att jag är bisexuell och det är fullt naturligt för mig, säger Ulrika. Hon har aldrig sett homo- och bisexualitet som något motbjudande och berättar att hon alltid haft undringar främst kring homosexuella män. Jag menar att kärleken måste komma först. Man blir inte kär i ett kön, utan i en individ, säger Ulrika. Hon tycker det är synd att inte alla tänker på det sättet och tror att det beror på en rädsla kring avvikande från normen. Folk dömer väldigt mycket och hårt och med information kan man förändra synen, menar Ulrika.

Efter hon hade ett förhållande med en annan kvinna så menar Ulrika att hon fått en annan syn på homo- och bisexualitet. Hon insåg att för hennes egen del så handlade det inte bara om sex utan om känslor också. Jag är bisexuell i meningen att jag kan känna både en sexuell och en psykisk attraktion till kvinnor, men för många andra kvinnor handlar det bara om en sexuell attraktion, berättar Ulrika och menar att hon tycker att det fattas ett beskrivande ord för skillnaden. De homosexuella är attraherade till sitt eget kön på alla plan, de heterosexuella till det motsatta könet. Men det finns bara ett begrepp för bisexuella, trots att vissa känner sexuell och psykisk attraktion till sitt eget kön och vissa enbart sexuell attraktion, säger Ulrika.

Ulrika fortsätter och säger att hon höll tillbaka sin bisexualitet under många år och menar att det lite berodde på att normen säger att ”det ska inte vara så”. Men verkligheten hann ifatt mig och det gick inte att trycka undan längre, säger hon och berättar att det inte är en erfarenhet hon skulle vilja vara utan.

Ulrika berättar att hon berättat för några närstående, dock inte sin far men hon tror att han misstänker ”hur det ligger till”. Jag sätter mitt barn i absolut första rummet och min sexualitet får stå tillbaka, säger Ulrika. Jag skulle inte kunna eller vilja utsätta mitt barn för att i skolåldern stöta på problem av typen ”varför har du två mammor?”, säger Ulrika bestämt.

Onani ser Ulrika som en rättighet och något av det mest naturliga som finns. Jag tycker det är naturligt att smeka mig själv under en sexakt eller ensam och jag har haft stora diskussioner med en väninna som ser det som tabu och som att vara otrogen mot sin partner, berättar hon. Ulrika menar att för henne är det naturligt och det får spänningar och huvudvärk att släppa. Om jag ligger och ska sova och vänder och vrider mig i två timmar, så kan jag onanera och sedan somna lugnt, menar Ulrika. Det handlar även att lära känna sin kropp och komma fram till vad man tycker om och vad man vill ha enligt Ulrika, som inte ser någonting negativt alls med onani.

Jag vet inte om jag skulle känna igen mitt eget underliv på bild, säger Ulrika, men efter jag födde barn så kollade jag i en spegel för att se om något förändrats, så jag tycker att jag känner igen mitt underliv ganska bra.

Genom onani så lär man sig ju känna igen sitt underliv rent fysiskt, säger Ulrika, men det lutar åt ett ja på frågan om jag skulle känna igen det på bild.

Sexuella leksaker och hjälpmedel ser Ulrika som enbart roligt och helt upp till var och en om man vill använda det. Sex ska vara roligt och jag vill kunna skratta med min partner och där kommer roliga leksaker in i bilden, säger Ulrika. Hon berättar att hon ser leksaker som t.ex. handbojor som positivt och tycker att leksaker kan ge en lättare stämning åt situationen.

Ulrika menar dock att det är något man kommer fram till gemensamt och berättar om en väninna vars pojkvän kastade bort hennes massagestav på grund av att pojkvännen tyckte att den förstörde deras sexliv. Han jobbade sent och när han kom hem hade hon lekt med massagestaven och var tillfredsställd och inte alls på humör för sex, och det gjorde honom väldigt irriterad, säger Ulrika.

För egen del tycker hon att det medför spänning att använda sig av vissa leksaker och hjälpmedel som t.ex. handbojor och ögonbindel.

Vad är trohet för dig, frågar jag Ulrika, var drar du gränsen? Hon säger att om hon lever i ett förhållande så är det trohet som gäller, om man inte har en gemensam överenskommelse som

säger annat. Ulrika menar att om man söker sig sex på annat håll så finns det ett problem i förhållandet och man måste ta tag i problemet. Mycket bra kan sabbas av att gå över gränserna, säger hon.

Ulrika berättar att hon ser två olika sorters otrohet; fysisk och psykisk. Jag skulle ta väldigt illa vid mig om min partner tänker på någon annan om vi har sex. Då är han psykiskt otrogen, menar hon. På det fysiska planet så ser jag en kyss som något väldigt intimt och det kan vara otrohet, men det är ju olika för olika personer, säger Ulrika.

Jag har aldrig haft sex med någon av rädsla över att förlora denne, säger Ulrika, men däremot har jag haft sex för att förhoppningsvis kunna rädda ett förhållande. Skillnaden, förklarar Ulrika, ligger i att i den förstnämnda situationen så är förhållandet redan dödsdömt, men i den andra så finns det hopp och vilja att arbeta på förhållandet.

Ulrika upplever att samhället har blivit mer öppet för kvinnor idag och kvinnor tillåts vara mer fria i sin sexualitet. Det är mer legalt att en kvinna tar vad hon vill ha idag, jämfört med förr, säger hon. Kvinnor döms inte lika hårt idag, men döms ändå hårdare än män och jag upplever att kvinnor kan döma andra kvinnor väldigt hårt i dagens samhälle, säger Ulrika. Det är ändå inte riktigt lika för män och kvinnor och det är lika regler för könen som behövs, avslutar Ulrika.

Vera

Vera är i 40-års åldern och har ungerska föräldrar, men är född och uppvuxen i Sverige. Hon är numera gift och hennes familj består av maken och ett barn i mellanstadieåldern. Vera beskriver sin uppväxt som sketen och berättar att hennes far misshandlade hennes mor och att fadern var otrogen.

Jag hade många vänner och i övrigt så var min uppväxt bra, bortsett från förhållandet mellan min mor och min far, säger Vera.

Vera har yrkesarbetat sedan hon slutade skolan inom en administrativ del inom vården.

Som person beskriver sig Vera vara en ganska trevlig person som är pigg och glad, men att hon kan bli fruktansvärt arg. Hon menar att hon tidigare hade en ständig ilska och att detta berodde på hennes familjeförhållanden. Nu är jag lugnare och jag vill säga att min makes

lugna humör har smittat av sig på mig. Han vet hur han ska ta mig och mitt humör, säger Vera.

Jag ser mig som frigjord och har inga fördomar, mer än att jag är mycket äcklad av analsex, säger Vera. Hon förklarar att hon inte kan se annat än att det gör skada rent fysiskt, men om båda parter är med på det så är det okej. Ta bort analsex och jag ser mig som väldigt frigjord, säger Vera.

En frigjord kvinna för Vera innebär att hon kan göra som hon själv vill och att hon själv avgör vad som är okej för henne. Jag frågar om hon ser några fler betydelser av begreppet om man jämför det sexuella begreppet med det samhälleliga begreppet, men Vera menar att hon tolkar det lika oavsett inom vilken arena begreppet används.

För mig är ”en fin flicka” någon som är pryd och full av hämningar, säger Vera. Min direkta tanke är ”fy fan vad mycket roligt hon missar”, skrattar Vera.

Upplever du att din uppfostran har styrt dig in i någon speciell sexuell roll, frågar jag och Vera menar att den inte har gjort det. Hon menar istället att media har påverkat henne, t.ex. genom det kvinnoideal som målas upp. Jag har alltid varit glad för sex, säger Vera och menar att hon varit öppen för det hon varit nyfiken på att göra inom det sexuella.

Jag har brutit från min uppfostran i den meningen att jag är helt försvenskad, säger Vera när jag frågar om hon tycker hon brutit från den fostrade rollen. Jag hade bara svenska vänner när jag var yngre och det påverkade mig. Mina föräldrar uppfostrade oss barn enligt ungerska normer och det innebar att min bror inte behövde göra något som helst hushållsarbete, medan jag var tvingad att göra det, säger Vera. Hon berättar att detta gjorde henne väldigt förbannad och hon ifrågasatte detta. Jag kan nog uppfattas som en manshatare, menar Vera, men det är jag inte, utan jag låter bara inte någon man trampa på mig. Jag erkänner att jag kan förlöjliga män, säger hon, men jag hatar dom inte.

Jag är påverkad av min uppfostran på det sättet att jag vill att min man ska vara en man, säger hon och förklarar att hennes man måste vara manlig genom att kunna sätta gränser för henne. Nu menar jag inte att han bestämmer över mig, utan jag menar att när jag är på väg att balla ur

humörmässigt så säger han att ”nu är det nog”. Jag bär med mig ilska hemifrån och det är energikrävande att vara arg, så jag behöver en man som kan lugna mitt humör, förklarar Vera. Det är skillnad på könen, säger Vera, och man ska respektera skillnaden för det ligger i naturen.

Män och kvinnor borde ha samma sexuella regler tycker Vera och säger att kvinnor måste vara lite tuffare.

Reglerna kring otrohet har förändrats mycket, menar Vera och säger att det är samma regler för män och kvinnor idag på den fronten.

En kvinna är för det mesta mer beroende av sin omgivning för att känna lust än vad en man är och detta påverkar kvinnors initiativtagande, menar Vera. Men jag tror killar uppskattar initiativ samtidigt som det ligger kvar sen gammalt att det är mannen som ska ta det, säger hon.

Vad det gäller sexuellt språkbruk så uppfattar Vera kvinnorna som lika grova i orden som männen. När det kommer till könsord som skällsord så upplever jag att när kvinnliga könsord används, så är det en mer negativ betydelse än när manliga används, säger Vera. Sen finns det ord som blivit lite av modeord, t.ex. bland barn och dom använder bl.a. ordet ”böj” fastän dom inte förstår innebörden av det. Detta beror på att dom hör ordet användas och sedan snappar dom upp det, säger Vera.

Kvinnor och män pratar om sex på olika sätt, men ändå på samma sätt enligt Vera. Hon förklarar att hon upplever att kvinnor är mycket detaljerade i sina beskrivningar kring sex, men att dom även tar med sina känslor när dom beskriver. Män, upplever jag, är mer rakt på sak och tar inte med sina känslor på samma sätt, säger Vera.

Hur ser du på att ha flera olika partners, skulle du vilja det och känner du dig hämmad eller lockad av det, frågar jag. Vera svarar att hon tycker det är helt upp till var och en om man vill ha flera olika partners, men säger bestämt att det inte är hennes grej. Fan, vilket jävla jobb att koncentrera sig på allihopa, säger hon med ett skratt.

Vera säger att det inte är något som lockar henne alls och att hon tror det är vanligare att män är lockade av det än kvinnor. En kvinnokropp är mer mjuk och estetisk än en manskropp och jag tror därför att det är mer lockande för män att ha flera olika partners, förklarar Vera.

När det gäller hennes eget och hennes makes initiativtagande säger Vera att det spelar ingen roll vem som tar initiativet. Men jag tycker det är coolare när han tar det, säger Vera. Hon

förklarar att hon då känner sig attraktiv och att hon gillar när hennes make tänker och tänder på henne.

När det gäller initiativtagande har jag inga hämningar, säger Vera, jag skulle kunna göra det på en krogtoalett, men det behöver inte vara så märkvärdigt för att det ska bli spännande. Vera berättar att hon upplever att hennes make är hämmad och på så sätt hålls hon tillbaka lite.

Vera tycker att det är mannen som är dominerande i dagens samhälle och att det oftast är männen som får t.ex. chefspositioner. Jag upplever att kvinnor som får högre positioner kan drabbas av storhetsvansinne, säger Vera, det är precis som dom får ett behov av att markera att "I was here".

Vera fortsätter och säger att det är bättre idag än det var förr och att hon inte tycker att det är lika utpräglade skillnader idag och det är positivt.

Det finns inte många män som skulle våga dumförklara kvinnor idag men det finns många kvinnor som dumförklarar män, och jag är en av dem, säger Vera.

För Vera innebär sexuell lust manlighet. Jag vill bli dominerad med måtta på det sexuella planet, men definitivt inte i vardagslivet, säger hon. En man som är mjuk och mjäkig ger mig inget, utan jag vill att han ska vara manlig. Sexuell lust för mig innebär att det ska vara rakt på sak och det ska finnas en styrka och en spänning, säger Vera. Det är coolt om min make kommer fram till mig t.ex. när jag står och diskar, biter mig i nacken och pressar mig mot diskbänken, det ger mig sexuell lust, berättar hon.

De hämningar som Vera upplever är mer på det praktiska planet i form av att hon menar att hon har ett barn som aldrig vill somna på kvällarna. Det begränsar möjligheterna till sex, säger hon, och när mitt barn äntligen somnat så är vi många gånger för trötta för att orka, säger hon.

Omständigheterna och omgivningen omkring Vera är viktig för att hon ska känna sexuell lust, på det sättet att om hon mår dåligt av något så har hon ingen lust. När det kommer till omgivningen så vill Vera ha persiennerna nerdragna. Jag visar mig inte gärna naken ens för min man, säger hon. Jag försöker slappna av inför honom och jag jobbar med det och det går bättre och bättre, säger hon. Jag frågar vad hon tror att detta beror på och Vera förklarar att det till viss del har med media att göra. Jag passar inte in på kvinnoidealet som finns där, och det har påverkat mitt självförtroende, säger hon.

Jag frågar om Vera anser att en orgasm är något hon gör eller något hon får och hon berättar om ett par hon har som vänner. Mannen i paret har berättat för Vera att han känner det som att han får sex som belöning av sin fru när han varit duktig och gjort något speciellt hemma. Jag försökte förklara att det kanske handlar om att när något blivit gjort i hemmet så mår frun så bra att hon får en sexuell lust, och därför vill ha sex med honom, men han köpte inte den förklaringen, berättar Vera.

Veras uppfattning kring en orgasm är att det är något man gör tillsammans och inget man får. Om man inte onanerar, säger Vera, då gör man den helt själv.

Veras tankar kring homo- och bisexualitet är att hon skiter i det och inte bryr sig. Jag har inte med att göra vad dom gör i sängen, säger hon. Själv har hon aldrig haft några tvivel kring var hon själv står. Jag är heterosexuell utan tvekan, säger Vera. Visst har jag någon gång tänkt tanken på att smeka en kvinnas bröst och så, men bara tanken på att pyssla med ett kvinnligt underliv gör mig äcklad, säger hon med eftertryck. Jag låter knappt ens min man komma till mitt underliv för jag tycker det är så äckligt, fortsätter hon.

Vad det gäller onani så menar Vera att det är upp till var och en hur man ser på det, men hon tycker att tabubelägga det är sjukt.

Hade du känt igen ditt eget underliv på bild, frågar jag och Vera svarar direkt nej. Hon har aldrig tittat på sig själv i en spegel och säger återigen att hon är äcklad av kvinnliga underliv och det inkluderar hennes eget. Jag har en tanke att jag se min man med erektion och så får han se mitt underliv och då ser jag bara hur han slaknar, säger hon, det är en anledning till att han inte får se mig. Jag kan inte slappna av och ta det för vad det är, säger Vera.

Sexuella hjälpmedel och leksaker tycker Vera är roliga och hon menar att alla borde använda dom. Hon menar att det handlar om gamla fördomar och hämningar att det inte är riktigt gångbart i stugorna. Vi använder det inte ofta, men det händer, säger Vera.

Acceptansen kring olika hjälpmedel och leksaker kan man härleda mycket till film enligt Vera. I en porrfilm används dildos och man ser dom inte just i några andra filmer, alltså får dom en viss stämpel. Handklovar, däremot, används i vanliga filmer och blir då inte lika stämplat, förklarar Vera. Det hela beror väldigt mycket på hur media målar upp det hela, säger hon.

Trohet för Vera innebär att man inte är med andra alls, såvida man inte har en gemensam överenskommelse att det är okej. Min make ska enbart vara med mig, säger Vera, ingen annan.

Jag frågar var hon drar sin personliga gräns för vad som är otrohet och Vera berättar att hon ser kyssar som något oerhört intimt, men att hon inte ser ren sex som lika intimt. Tyvärr är min man dålig på att ge mig kyssar och kramar, så jag har sagt till honom att jag ska önska mig det i julklapp, skrattar hon, och tillägger att det är ju gratis.

Vera har aldrig haft sex med någon bara för att inte förlora denne.

Vera anser att dagens samhälle är öppnare och det är mer accepterat att kvinnor får göra vad de vill, men det gamla lever kvar ännu. Den arena som öppnats mest för en kvinna är den sexuella där kvinnor på det stora hela tillåts göra samma saker som männen. När det kommer till hem och hushåll är det fortfarande kvinnorna som gör det mesta och det lever kvar att det vilar på kvinnans ansvar att sköta det, menar Vera.

Vera menar att kvinnor till naturen och uppfostran är mer omvårdande och därför faller lotten på dom att sköta hem och barn. Om ett hem inte är tip-top så är det ännu idag kvinnan som man ser ner på. Det är på något sätt inte mannens ansvar att det ska vara ombonat och sånt, säger Vera.

När det handlar om kvinnoidealet idag så menar Vera att dagens kvinnor gör och formar sig själva utifrån den bild som modevärlden målar upp av hur en kvinna ”ska vara” och ”ska se ut”. Jag tror att männen vill ha kvinnor med kvinnliga former, säger Vera.

Hon berättar om en artikel hon läste som hon tyckte var mycket tänkvärd. Om man ser på modevärlden så ska ju kvinnorna vara smala, kantiga och utan former, säger Vera. Om man då tittar på vilka som styr inom modevärlden så är det bögar och dom formar modellerna till att se ut som sina ideal: män, alltså smala, kantiga och utan former. Där har vi dagens skapade kvinnoideal, avslutar Vera.

Lärare: Lars B. Ohlsson

Uppsatsplan för C-uppsats: Socialt arbete med inriktning på kulturmöten och integration.

Ämne: Kvinnors syn på sin egen sexualitet (och frigörelse från invanda könsmonster).

Problemformulering: Kvinnor framställs idag som frigjord från synen att vi skall vara sexuellt passiva och framställs som jämlika männen med en "egen" sexualitet. Vi anses jämlika när det gäller till exempel att ta sexuella initiativ, uttrycka önskningar och skaffa oss antal partners. Vår hypotes är att det finns en lojalitetskonflikt mellan å ena sidan "den fina flickan" och andra sidan "den frigjorda kvinnan".

- Känner sig unga kvinnor (*i åldrarna 25-40 år*) sexuellt frigjorda idag eller känner de sig hämmade av gamla moralföreställningar om hur en "fin" flicka bör vara?
- Vilken syn har dagens unga kvinnor på flera partners, homo- resp. bisexualitet, onani, trohet, förhållanden, lust och initiativtagande?

Teori: Exempel på litteratur vi tror oss kunna använda är Foucault "Sexualitetens historia" och andra böcker av författaren. Germaine Greer "Sexualitet och öde" och "Vi föds inte till flickor" av Ursula Scheu. Giddens teori om "den rena relationen" kan säkert bli användbar. Även rollteori och könsteori tror vi kan bli användbara.

Teori är svårt, för att inte säga omöjligt, att välja nu, men vi har haft funderingar kring den nämnda litteraturen och tror oss kunna få användning av dem. Allt är avhängigt av vad som framkommer i empirin. Vi lär säkert hitta nya passande teorier under resans gång.

Metod: Kvalitativ metod. Vi är inte intresserade av hur många i åldern 25-40 som känner sig hämmade av gamla föreställningar kring sin sexualitet utan eventuellt varför de intervjuade tror sig känna så.

Vi har tänkt oss att göra 8 djupintervjuer med 8 kvinnor i åldern 25-40 år för att kunna kartlägga samband och se orsaker. Med hänsyn till känsligheten i ämnet kommer vi att låta respondenterna välja om de vill vara med på bandinspelning eller om de föredrar att vi tar anteckningar. Just åldersgruppen 25-40 är intressant dels för att de är kvinnor på väg från ungdomen in i medelåldern och att de formats av detta. Vår ide är att dessa kvinnor tros befinna sig i just en lojalitetskonflikt mellan nya och gamla fördomar kring sin sexualitet som de bär med sig som ett socialt arv från sin uppfostran. Vi tror även att de bär på en inre säkerhet om sig själv som individ och med det en säkerhet på sin egen sexualitet. Konflikten mellan den egna sexuella identiteten och den av samhället förväntade sexuella identiteten är vad vi önskar penetrera.

Ett etniskt övervägande vi fått göra är att noga välja vilka vi ska be om en intervju. Vi inser att sexualitet fortfarande kan uppfattas som ett ytterst privat och känsligt ämne för många. Det

har därför varit viktigt att noga överväga så att ingen känner sig kränkt av våra frågor. Vi har även tänkt informera de vi skall intervjua om att det kan röra sig om personliga frågor innan vi börjar intervju och att den intervjuade när som helst under intervjun kan välja att avbryta. På grund av ämnets känslighet kommer alla vi intervjuar att förbli anonyma, vilket vi även informerar om. Alla namn kommer att kodas om när de framställs i den empiriska delen av uppsatsen likväl som orter och annan information som skulle kunna bidra till identifiering av den enskilde individen.

Tidsplan: Inlämning 20 december.